

PLAYBOY

NAJPREDAVANEJŠÍ
PÁNSKY
MESAČNÍK VIAC
AKO 20 ROKOV

WWW.PLAYBOY.SK

MICAELA SCHAFFER

INTERVIEW

Johnny
Kortis

OSOBNOSTI

Hugo Boss

LUXURY

Bowers & Wilkins

TÉMA

Príbeh
Coco Chanel

Playmate of the Century

HITPARÁDA

10 Najväčších
záhad vesmíru

Playmate of the Month

*Micaela
Schaffer*

feat.

Cathy Lugre

ISSN 1336-7277
9 771336 727008

07 | 2020
3,99 €

LOMBARDI
FASHION HOUSE

*TPD, Farského 3570 / 26
85101, BRATISLAVA
kontakt: +421 908428022*

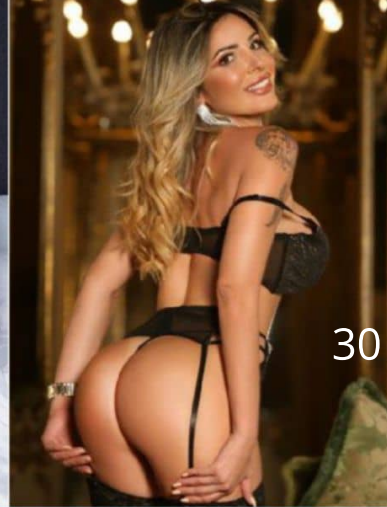
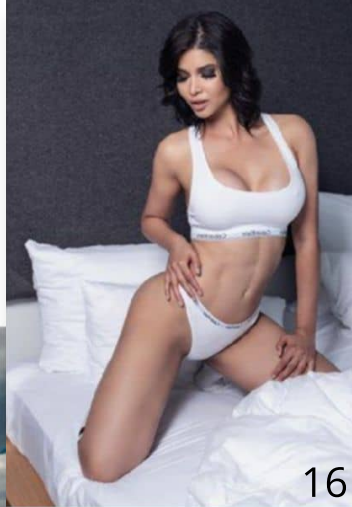
instagram: @lombardifashionhouse

OBSAH

LUXURY	
Bowers & Wilkins 705 a 702 Signature	4
CESTOVANIE	
Ikona moderného plánovania	12
PLAYMATE	
Micaela Schäfer & Cathy Lugner	16
TÉMA	
Chanel No. 5	26
PICTORIAL	
Manuella Miroro	30
OSOBNOSŤ	
Michaela Fialová – sexi lovkyňa z Česka	38
HOTLIST	
Playboy na love trendov	44
SEX	
Ako jeden vírus zmenil svet (porna)	48
INTERVIEW	
Johnny Kortis	52
PLAYMATE	
Aimee Spiers	58
OSOBNOSTI	
Hugo Boss	72
PICTORIAL	
Katarzyna Sobol	76
HIGHSTYLE	
Márnosť poháňaná skalpelom	82
HITPARÁDA	
10 najväčších záhad vesmíru	88
FORUM	
Africký „Doktor Železná päšť“	92
FITNESS	
Má význam kupovať probiotiká?	96
MOTOŠPORT	
Vyskúšajte si „Zelené peklo“ na vlastnej koži	98
ŠPORT	
Trofej, ktorá opantala futbalovú Európu	100
UMENIE	
Lenka Kresáčová L'Art	102
PICTORIAL	
Taylor Kamphorst	106
CIVILIZÁCIA	
Kde je miesto Zeme?	112
PICTORIAL	
Corrie Yee	116

PLAYBOY

Júl 2020

Milí naši verní aj tí záletnejší čitatelia, dovoľte mi poďakovať sa vám za vašu vernosť najstaršiemu pánskemu magazínu na Slovensku, o ktorý sme sa s vami veľmi radi delili viac ako dve dekády. Po smrti zakladateľa Hu-gha Hefnera, ktorého som osobne poznal a bol hosťom na jeho nezabudnuteľných večierkoch, došlo k zmene konceptu časopisu, čo sa odzrkadlilo na mojom postoji opustiť túto značku na nejaký čas. A práve čas a vy uká-žu, či bolo moje rozhodnutie správne.

Odchodom magazínu Playboy zo slovenského trhu sa otvára príležitosť pre nový „lifestylový“ projekt, ktorý, pevne verím, si získa vašu priazeň. Už čoskoro sa bu-dete môcť začítať do česko-slovenskej verzie magazínu MAXIM Lifestyle určeného nielen pre mužov, ale aj pre naše nežné pohlavie.

Touto cestou by som sa chcel poďakovať môjmu dl-horočnému tímu, ktorý bol jeho súčasťou už od roku 2013, keď som prevzal slovenskú edíciu Playboy. S lás-kou ďakujem mojej manželke, ktorá vám niekoľko ro-kov prinášala rozhovory s poprednými osobnosťami slovenského šoubiznisu, content directorovi Richardovi Cedzovi za jeho dlhé nadčasy a koordináciu redakto-rov, Monike Erdöfy, ktorá prispievala svojimi moder-nými rubrikami, pani Antošíkovej, našej neúnavnej ob-chodnej riaditeľke, ktorá bola súčasťou časopisu celú dekádu a priniesla do nášho mesačníka aj svojho syna ako redaktora motošportu a zaujímavých automobilo-vých rubriek, manželom Šrankovcom, ktorí sa už roky starajú o skvelý layout a prípravu mesačníka do tla-če. Samozrejme, že nemôžem zabudnúť ani na nášho dvorného fotografa Mária Gottiho, ktorého so svojimi vyše 50 nafotenými titulkami považujem za svetovú špičku. Veľká vďaka patrí aj našim eventovým partne-rom, s ktorými sme za tie roky zrealizovali nesmierne množstvo podujatí najmä v kluboch The Club a Great Club, kde sa konalo od roku 2013 viac ako 70 Playboy Party. Ďakujem, Luigi! A na záver by som sa chcel poďa-kovať najmä našim dlhoročným čitateľom, bez ktorých by náš mesačník nebol tam, kde je. Veľká vďaka vám všetkým. Užívajte a teším sa na vás pri mojom novom projekte česko-slovenského magazínu MAXIM.

Váš Johnny Kortis

Bowers & Wilkins 705 a 702 Signature

Hi-Fi udalosť leta

Firma Bowers & Wilkins bola založená roku 1966 a odvtedy produkuje jedny z najlepších reproduktorových sústav na svete. Nejedno významné štúdio v rôznych kútoch sveta používa práve tieto reproduktory pre ich vernosť a neutrálnosť podania zvuku.

Z HISTÓRIE FIRMY

História firmy sa začala písať v roku 1966, keď ju založil John Bowers. Stimulom boli ručne vyrobené reproduktory pre bohatšiu poslušnú pani Knightovú. Tá bola ohúrená nielen reproduktormi, ktoré pre ňu John Bowers vyrobil, ale aj jeho rozsiahlymi znalosťami klasickej hudby. Slečna Knightová mu poskytla malý kapitál na rozbehnutie firmy. Výsledkom boli prvé známe reproduktory pod označením P1. Akýmsi prelomom v histórii firmy však bol rok 1993, keď po päťročnom výskume inžinieri z B&W vyvinuli reproduktory v tvare slimačej ulity – slávne Nautilusy.

Uvedenie novej modelovej línie je u výrobcov high-end audio produktov vždy udalosťou vzbudzujúcou pozornosť u odbornej verejnosti, ale hlavne u Hi-Fi fanúšikov. Inak to nie je ani počas bohatej histórie britskej značky Bowers & Wilkins, ktorej začiatky siahajú do roku 1966, kedy John Bowers túto spoločnosť založil. Dnešný zvuk produktov anglického výrobcu Bowers & Wilkins je vrcholom viac ako 54-ročnej inovácie. A ak B&W predstaví nové produkty s prívlastkom Signature, vždy sa môžeme tešiť na mimoriadne vysokú úroveň spracovania, aj technológií.

Na jeseň 2017 prestavená línia 700 Series dokázala, že exkluzívny zvuk Bowers & Wilkins sa dá dosiahnuť aj bez syntetických diamentov, ktoré používajú výškové meniče v sérii 800 Series Diamond. Firma privítala tohtoročné leto uvedením dvoch modelov sedemstovkovej série v inovovanej verzii Signature. Toto je samozrejme nadstavba a sú to produkty určené tým zákazníkom, ktorí chcú niečo viac ako iba „obyčajnú“ 702-ku alebo 705-ku.

Regálový stojanový reproduktor 705 Signature a trojčlánkový podlahový stĺp 702 Signature zdieľajú spoločnú filozofiu s predchádzajúcimi produktmi, ktoré boli označené ako „Signature“. Aj v tomto prípade B&W kladie dôraz na starostlivú technologickú inováciu, bohatú povrchovú úpravu kabinetu a špičkový dizajn – zvonku, aj v zmysle technológie. K zlepšenému akustickému výkonu reproduktorov prispieva zdokonalená konštrukcia výhybiek, aj inovácie meničov.

Každý je originál

Reproduktory 705 a 702 Signature sa môžu pochváliť povrchovou úpravou top kvality s novou ebenovou dyhou Datuk Gloss s výrazným zvláštnym reliéfom. Tento zákazkový povrch kabinetov kombinuje krásu exotických dýh z prírodného dreva od špecializovanej talianskej firmy Alpi s výhodami environmentálne udržateľnej výroby. Vďaka prírodnému materiálu je každý pár reproduktorov unikátny a líši sa textúrou a kresbou povrchu.

K starostlivému spracovaniu dyhy Alpi pridáva Bowers & Wilkins deväť vrstiev povrchovej úpravy, od základného náteru po finálny lak. Pre ďalšie zvýraznenie kvality povrchovej úpravy používajú svetlý kov. Identifikačný štítok Signature na zadnej strane, vďaka ktorému sa každý reproduktor stáva jedinečným umeleckým dielom, je už len záverečným bonbónikom.

Vyzbrojený high-tech arzenálom

Nové reproduktory sa stávajú pomyselnou vstupnou bránou do série 800 Diamond. Kombinácia overených prvkov

s viacerými inováciami prispievajú k pozoruhodnému rozlíšeniu, otvorenosti a priestorovému prejavu pre ešte rafinovanejší zvuk, ktorý vás úplne pohltí.

Reproduktory prišli na trh 24. júna akoby spolu s oslavou začiatku leta a vypočúť alebo objednať si ich môžete v showroomoch distribútora produktov Bowers & Wilkins na Slovensku, spoločnosti BIS audio alebo u autorizovaných partnerov. O niečo vyššia cena oproti pôvodným reproduktorm 700 Series zrkadlí pridanú hodnotu, ktorú výrobca do nových modelov vložil. 🎧

Technologická inovácia,
bohatá povrchová úprava
kabinetu a špičkový dizajn

<https://www.bisaudio.sk>

Goodbye PLAYBOY party

Ako sa hovorí, všetko sa raz musí skončiť. Posledná PLAYBOY SLOVAKIA party bola skutočne epická. Pozvanie prijalo mnoho známych tvárí. Krásne letné počasie nám prialo a tak sme začali na príjemnej terase GREAT CLUB-u v centre hlavného mesta. Medzi hosťami boli manželia DRAPÁKOVCI, ktorí prišli spolu s našou obľúbenou LENKOU LeROU RAKAR. Naše krásne modelky reprezentovala v tento večer blond diva SILVIA KOVÁČOVÁ, ktorá bola nielen našou playmate, ale aj Miss EU. Aj napriek mimoriadnej situácii kvôli koronavírusu sa podarilo pricestovať na Slovensko britskej playmate KATARZYNE SOBOL. Jej bujné vnady rozpálili nejedného muža. Spolu s naším šéfom JOHNNYM KORTISOM sa ujala krstu a šampanské striekalo celým GREAT CLUB-om.

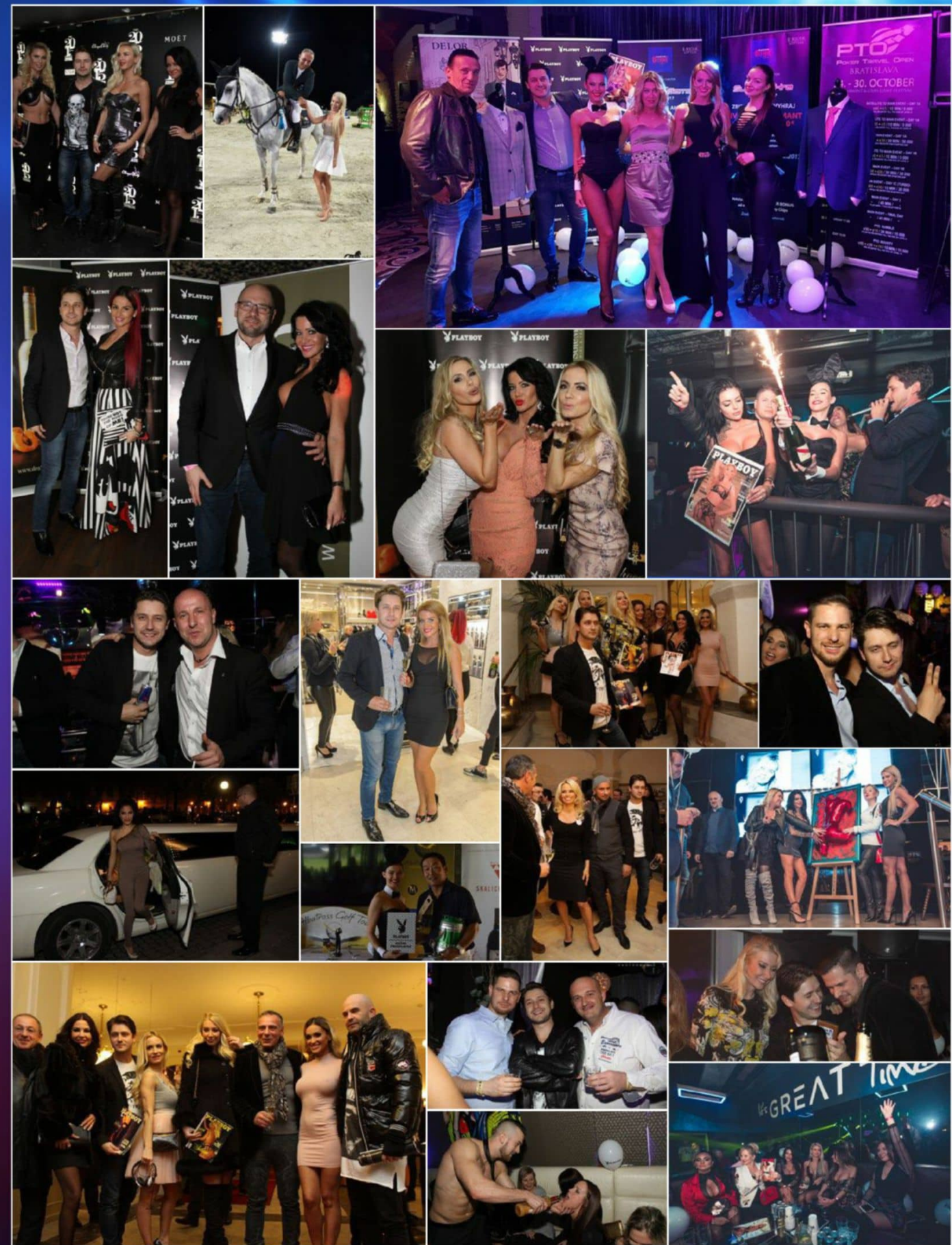
ZO SRDCA VÁM ĎAKUJEME ZA VAŠU PRIAZEŇ
VÁŠ PLAYBOY SLOVAKIA TEAM

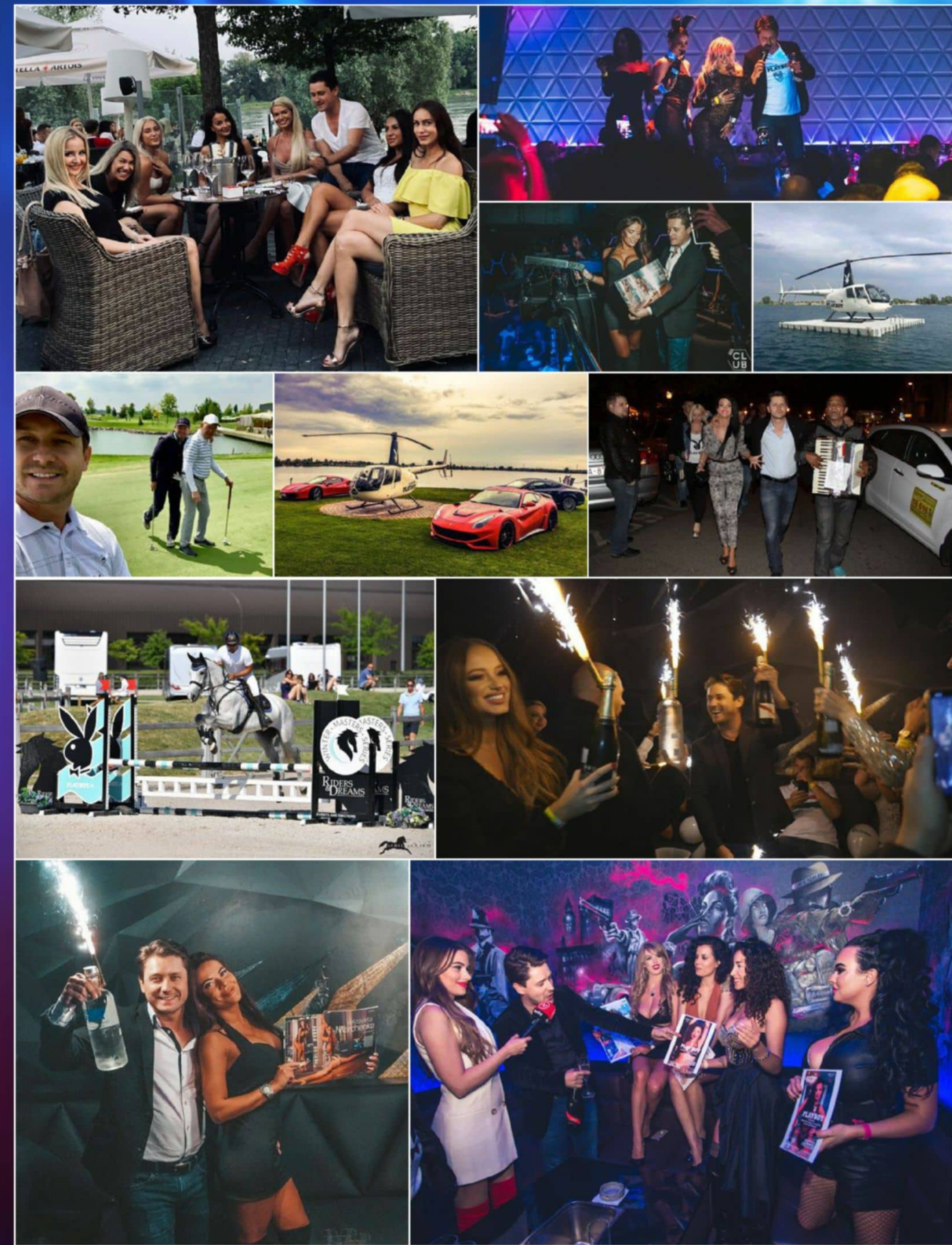
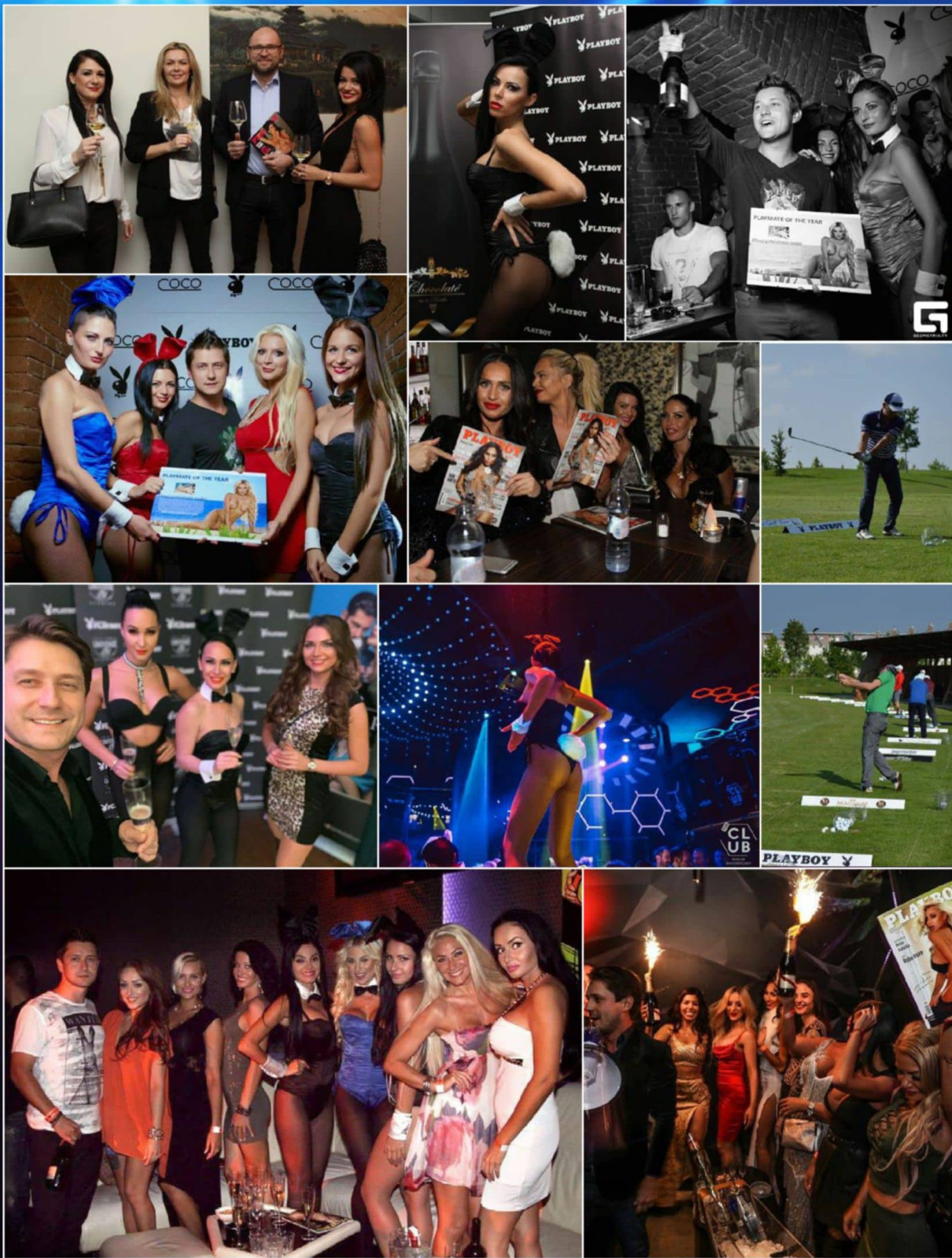

Playboy party

Best of

by Johnny Kortis 2013 - 2020

IKONA

MODERNÉHO PLÁNOVANIA

Foto: SHUTTERSTOCK

Austrálska Canberra, pakistanský Islamabad, Naypyidaw v Mjanmarsku a Brasília. Tieto štyri hlavné mestá spája skutočnosť, že vznikli na rysovací doske so zámerom presťahovať riadenie štátu do novej oblasti. Brasília sa nachádza hlboko vo vnútrozemí Brazílie, bližšie k jej geografickému strediu a k jej odľahlejším regiónom na severe a západe.

Text: MIKULÁŠ VYŠŇAN

Výstavbou nového hlavného mesta mohol zároveň do určitej miery utíchnuť boj medzi dvomi najväčšími metropolami Brazílie – dovtedajším administratívnym centrom Rio de Janeiro a najľudnatejším Sao Paulom.

V januári 1956 sa stal v poradí 21. brazílskym prezidentom Juscelino Kubitschek. Prakticky okamžite po nástupe do funkcie začal naplňať jeden zo svojich predvolebných sľubov, ktorým bola výstavba nového hlavného mesta – vo vnútrozemí a doslova z ničoho. Malo nieť rovnaký názov ako samotná krajina. Naplánovaním Brazílie bola poverená trojica architektov Lúcio Costa, Oscar Niemeyer a Joaquim Cardozo. Mala pri tom pomerne voľnú ruku, keďže nová metropola bola zasadená do oblasti nerozvinutej Brazílskej vysočiny a s jej budovaním sa začínalo od samotných základov.

Odborníci sa pri Brasíliai zamerali predovšetkým na symetriu a harmóniu jednotlivých urbanistických prvkov. Jej pôdorys pripomína pri pohľade z vtácej perspektívy lietadlo, respektíve vtáka s rozprestretými krídlami. Jednotlivé pracovné, obytné či rekreačné zóny sú starostlivo rozmiestnené, doprava je vyriešená pomocou obchvatov a nadjazdov. Toto všetko malo šetriť obyvateľom čas, o ktorý ľudia inde prichádzajú kvôli rôznym chaotickým uzlom a iným zdržaniam. Stiesnenosť a preľudnenosť, typickú pre tradičné veľkomestá, chceli experti vyriešiť naprojektovaním množstva voľných priestranstiev, parkov a oddychových plôch.

Mnohé stavby, či už ide o vládne objekty, centrály rôznych inštitúcií alebo obytné budovy, pôsobia ešte aj dnes vskutku futuristicky. Typické sú pre ne oblé línie a jed-

noduchosť. Vyznievajú tak veľkolepo, akoby boli tvorené z jedného obrovského bloku materiálu, ale z toho istého dôvodu sú často strohé a bez ozdoby. Kritici preto Brasíliai vyčítajú, že pôsobí príliš chladno a dominuje jej všadeprítomný betón.

Na obrovskom stavenisku pracovalo medzi rokmi 1956 až 1960 viac ako tristo tisíc robotníkov a výstavba prebiehala prakticky nepretržite. Brasília bola napokon postavená v priebehu 41 mesiacov. Naplánovaná bola pre približne pol milióna obyvateľov, pričom drvivú väčšinu z nich mali tvoriť politici, štátni úradníci a diplomati. Ani stavebníci, ktorí metropolu postavili, sa však so svojimi rodinami nechystali odsťahovať. Veľkomesto sa tak plnilo veľmi rýchlo. Kompetentní preto prikázali vybudovať v jeho okolí satelitné mestá, kam sa postupne presídlili zástupcovia tých chudobnejších vrstiev.

Brasília nemala byť veľkomestom na úrovni Ria de Janeiro či Sao Paula, no v súčasnosti v nej žijú viac ako tri milióny obyvateľov. V celej aglomerácii je to pritom až takmer 4,3 milióna. Hustota zaľudnenia je tak na úrovni 480 obyvateľov na kilometer štvorcový.

Keďže sa Brasília nachádza stovky kilometrov od oceánu, kvôli vyrovnaní klímy bolo pri nej vybudované umelé jazero Paranoá s rozlohou 40 kilometrov štvorcových. Na jeho brehu postavili honosné sídlo prezidentov Palácio da Alvorada.

Brasília svojou výnimočnosťou zaujala aj predstaviteľov UNESCO, ktorí ju v roku 1972 zaradili na listinu svetového dedičstva. ▼

PLAYMATE OF THE CENTURY

PLAYBOY SLOVAKIA

Micaela Schäfer

Len raz za dekádu udeľuje Playboy titul Playmate Of The Century a my sme si zvolili Nemku MICAELU SCHÄFER. Fotila s našou playmate mesiaca CATHY LUGNER. Sexy blondínku CATHY LUGNER ste mali možnosť vidieť aj pri príležitosti 20. výročia na obálke nášho Playboy magazínu.

Making Of Production by FunDorado.com

Micaela Schäfer je najznámejšia erotická herečka v Nemecku, okrem toho účinkovala aj v rôznych reality shows. Na svojom konte má aj tituly krásy ako Miss Earth Germany 2004, Miss Venus 2005 a Miss Maxim 2005 a úspešná bola aj v súťaži Germany's Next Top Model v roku 2006. Vo voľnom čase sa venuje hudbe. Môžete ju stretnúť aj vo vychytených kluboch, kde sa vám predstaví ako DJ-ka. Obe krásy patria pod najväčšiu erotickú nemeckú webstránku Fundorado.de

Cathy Lugner

Chanel No. 5

Príbeh Coco Chanel, vlastným menom Gabrielle Chanel, je príbehom obyčajného vidieckeho dievčaťa, ktoré sa vďaka svojej šikovnosti a priazni vplyvných mužov prepracovalo do vyššej spoločnosti a stalo sa módnou ikonou. „Neexistujú škaredé ženy. Existujú iba ženy, ktoré sa nevedia urobiť krásnymi,“ znie jeden z jej najznámejších výrokov.

Text: JÁN KARAŠINSKÝ

Gabrielle Chanel sa narodila v auguste 1883 v malom severofrancúzskom meste Saumur. Vyrastala v chudobných pomeroch. Jej otec Albert bol podomový predajca ponúkajúci najmä pracovné oblečenie, jej matka Eugénie pracovala v práčovni miestnej nemocnice. Keď ako 32-ročná zomrela na tuberkulózu, dievčina mala len dvanásť rokov. Keďže otec sa o ňu nevedel postarať, spolu s ďalšími dvomi sestrami ju poslal do kláštorného sirotinca v mestečku Aubazine. Jej dvaja bratia sa zasa museli živiť ako robotníci na farmách. Život

v sirotinci s prísnyimi pravidlami pre ňu nebol ľahký, no na druhej strane sa počas šiestich rokov pobytu v ňom naučila veľmi dobre šiť. Keď však dosiahla vek osemnásť rokov, musela odísť.

Prienik do vyššej spoločnosti

Vďaka získaným zručnostiam si veľmi rýchlo našla prácu v obchode s odevmi v meste Moulins. Popri tom ešte spievala v miestnom kabarete La Rotonde. Svojimi krátkymi vystúpeniami vyplňala čas medzi predstaveniami známejších umelcov. Jednou z jej obľúbených pesni-

čiek bola skladba s názvom Qui qu'a vu coco?, čo v preklade znamená Nevideli ste coco?. Tak aj vznikla aj jej prezývka Coco, ktorú používala po celý svoj život. Sama však rada tvrdila, že toto oslovenie jej v detstve vymyslel otec.

V roku 1906 sa sa Coco Chanel presunula do vychýreného kúpeľného mesta Vichy. Verila, že popri práci v kúpeľoch bude môcť rozvinúť aj svoju spevácku kariéru, keďže sa tam nachádzalo množstvo zábavných podnikov, kaviarní a divadiel. Počas práce v kúpeľnom

dome sa zoznámila s jedným z dôležitých hostí, ktorým bol Étienne Balsan, dedič textilného impéria, vyrábajúceho okrem iného uniformy pre francúzskych vojakov. Zakrátko sa stala jeho konkubínou a odišla s ním žiť na zámok Royallieu pri meste Compiègne. Tam prenikla do spoločnosti miestnych aristokratov a zúčastňovala sa mnohých okázalých večierkov.

Medzi ľuďmi, s ktorými sa Coco Chanel vtedy spoznala, bol aj anglický továrnik a hráč póla Arthur „Boy“ Capel. Ich románik prerástol až do mileneckého vzťahu, pričom jej nový objav jej zabezpečil apartmán v Paríži, kde sa mohla zdržiavať. Zároveň jej poskytol financie na otvorenie prvých obchodov s klobúkmi a oblečením. Ich vzťah trval približne desať rokov a kontakt udržiavali aj po tom, ako sa športovec oženil s aristokratkou Dianou Wyndhamovou. Keď krátko pred Vianocami 1919 zahynul pri autonehode, pre jeho dlhoročnú lásku to bola tvrdá rana, s ktorou sa nikdy celkom nevyrovnala.

Cesta k Chanel No. 5

Coco Chanel otvorila svoj prvý obchod v roku 1910 na parížskej ulici 21 rue Cambon a niesol názov Chanel Modes. Predávali sa v ňom výlučne klobúky, ktorých navrhovaniu sa venovala ešte v čase, keď žila s Balsanom. O tri roky neskôr otvorila svoj druhý podnik, ktorým bol butik s luxusným oblečením v prímorskom mestečku Deauville v Normandii, kam často chodila za odychom parížska smotánka. Finančné zabezpečenie na otvorenie oboch obchodov získala od Capela, rovnako ako v prípade ďalšieho butiku v meste Biarritz neďaleko španielskych hraníc. Túto lokalitu si vybrala zámerne, aby do svojho podniku, stojaceho oproti miestnemu kasínu, prilákala zámožnú klientelu. Prezieravý ťah jej vyšiel dokonale a obchodu sa darilo tak, že už pár mesiacov po jeho otvorení v roku 1915 mala dostatok peňazí na to, aby svojmu drahému vrátila jeho investíciu.

Po prvej svetovej vojne otvorila Coco Chanel svoj dovtedy najväčší obchod na vychýrenej adrese 31 rue Cambon

v blízkosti hotela Ritz. K oblečeniu a klobúkom časom pribudli aj móдне doplňky, bižutéria či voňavky. V roku 1921 uzrel svetlo sveta ikonický produkt Chanel No. 5, dodnes považovaný za najznámejší parfum všetkých čias. Jeho názov je odvodený od čísla vzorky, ktorú pre okúzľujúcu krásu pripravil Ernest Beaux. Pôvodne sa dával ako malý darček zákazníkom, ktorí v obchode nakúpili. Tešil sa obrovskej popularite, a tak sa už nasledujúci rok dostal aj do predaja. Chanel No. 5 je považovaný za nadčasový parfum so sviežou kvetinou vôňou. Pozostáva z viac ako osemdesiatich zložiek, ktorými sú napríklad ruže, kosatce, vanilka či santalový olej.

Kľúčová obchodná dohoda

Práve tento vychýrený parfum bol dôvodom, prečo Coco Chanel uzavrela partnerstvo s biznismenom Pierrom Wertheimerom, riaditeľom kozmetickej spoločnosti Bourjois. Ponúkol sa, že poskytne financie potrebné na výrobu, distribúciu a propagáciu prchavého klenotu, výmenou za 70 percent z celkového zisku. Ďalších 20 percent mal dostať Théophile Bader, majiteľ siete obchodov Galeries Lafayette, a zvyšných 10 percent malo zostať podnikavej brunetke. Hoci to neskôr podľa vlastných slov ľutovala, na túto dohodu pristúpila. Jej súčasťou tiež bolo to, že novovzniknutá

Gabrielle Chanel (1920)

Foto: SHUTTERSTOCK

spoločnosť Parfums Chanel mohla používať jej meno bez toho, aby sa priamo podieľala na rozhodovaní o smerovaní firmy. Počas nasledujúcich rokov sa aj prostredníctvom právnikov pokúšala pôvodný kontrakt pozmeniť, vždy sa to však skončilo neúspechom.

Možno aj to sa podpísalo pod to, že Coco Chanel napokon skĺzla až k užívaniu drog. V pravidelných intervaloch, niektoré zdroje dokonca hovoria, že dennodenne, si pichala morfín, pričom tejto závislosti sa nedokázala zbaviť do konca života. Vďaka svojim vplyvným kontaktom sa naďalej zúčastňovala večierkov vo vyššej spoločnosti a spoznávala sa s významnými aristokratmi a obchodníkmi. Jedným z nich bol aj Hugh Grosvenor, druhý vojvoda z Westminsteru, považovaný za jedného z najbohatších ľudí svojej doby. Ich románik trval desať rokov, pričom šľachtic ju zahŕňal šperkami, kožušinami či obrazmi a kúpil jej aj pozemok na Azúrovom pobreží, kde neskôr vyrástla jej vila La Pausa.

Krátkou epizódou v živote Coco Chanel bol pobyt v Spojených štátoch amerických v rokoch 1931 a 1932, počas ktorého na pozvanie producenta Samuela Goldwyna pripravovala kostýmy do niekoľkých hollywoodskych filmov. Tamnejší štýl života jej však nevyhovoval,

Coco Chanel a Winston Churchill

ho za vulgárny a infantilný. Vrátila sa späť do Európy a neskôr urobila zopár návrhov aj do niekoľkých francúzskych snímok.

Krátko pred vypuknutím druhej svetovej vojny zamestnávala Coco Chanel približne štyritisíc žien. Po začatí vojenského konfliktu sa rozhodla svoje obchody zatvoriť. Jej argument o tom, že počas konfliktu nie je čas na módu, však nenašiel pochopenie u jej zamestnankyň, ktoré náhle prišli o prácu. V období nacistickej okupácie Francúzska sa usídlila v parížskom hoteli Ritz, ktorý radi využívali aj nemeckí dôstojníci. Práve tam prežila svoj románik

s dôstojníkom tajnej služby Hansom Güntherom von Dincklageom. Toto obdobie zároveň chcela využiť aj na znovuzískanie kontroly nad spoločnosťou Parfums Chanel, keďže Wertheimer

ako príslušník židovskej národnosti utiekol v polovici roku 1940 z Francúzska do USA. Tento ťah jej však nevyšiel, keďže jej partner ešte pred svojím odchodom umožnil spravovať majetok obchodníkovi Félixovi Amiotovi, ktorý bol kresťan a spĺňal vtedajšie rasové požiadavky. Po skončení vojny sa firma vrátila späť do rúk Wertheimera.

Osem rokov v exile

Coco Chanel sa s von Dincklageom usadila vo Švajčiarsku, kde žila nasledujúcich osem rokov. Túto skutočnosť sa snažil využiť Wertheimer a pripraviť ju o jej 10-percentný podiel v Parfums Chanel. Tá si v reakcii na to založila svoju vlastnú spoločnosť Chanel parfums a začala s výrobou voňaviek. Jej rival si uvedomoval, že takáto konkurencia by mohla negatívne ovplyvniť jeho firmu a prípadné spory poškodiť dobré meno značky. Preto v máji 1947 uzatvoril so svojou sokyňou dohodu, na základe ktorej ukončila činnosť svojej spoločnosti a predala práva na používanie jej mena jeho firme. Výmenou za to dostala jednorazovú odmenu vo výške 400-tisíc amerických dolárov a tiež jej bol pravidelne vyplácaný dvojpercentný podiel zo zisku za predaj Chanel No. 5 a preplácané všetky bežné životné výdavky.

Gabrielle Chanel (1928)

Wertheimer napokon zafinancoval aj opätovný návrat Coco Chanel na scénu v roku 1954, keď, v tom čase už sedemdesiatnička, po dlhých pätnástich rokoch znovu otvorila svoj parížsky butik. Keďže tušila, že na jeho prevádzku nemá dostatok prostriedkov, o pomoc poprosila práve svojho starého-známeho. Na trh vtedy uviedla viacero nových kolekcií a produktov, z ktorých výraznejší úspech zaznamenali náhrdelníky navrhnuté Robertom Goossensom, viaceré kabelky či pánska vôňa Pour Monsieur.

Coco Chanel pracovala na nových návrhoch až do svojej smrti v januári 1971. Niekdajšia kľúčová postava módného priemyslu, ktorá okrem kultového Chanel No. 5 uviedla na trh aj ďalšie svetoznáme produkty, ako sú napríklad kostým Chanel, pozostávajúci z krátkeho saka a sukne po kolená, alebo petite robe noire, teda malé čierne šaty, zomrela ako 87-ročná. ♣

Qui qu'a vu Coco?

Manuella Miroro

FOTO: EMANUELE JEANE APPENDINO, @EMANUELE_JEANE_PHOTOGRAPHER
MAKE-UP & VLASY: ROSELLA PISANI, @MUA_ROSELLAPISANI
INSTAGRAM: @MIRORO_CARVALHO

Modelka Manuella žije v Taliansku. Šťavnatá blondínka miluje fotomodeling. Ak práve nepózuje, tak ju nájdete vo fitku, kde na svojej postave denne maká. Počas svojej fitness kariéry už získala mnoho ocenení. Len tak ďalej Manuella, držíme ti palce!

MERKEL

MERKEL NIE JE IBA
PRESTÍŽNA ZNAČKA,
JE TO ŽIVOTNÝ ŠTÝL
NEZÍŠKAŠ LEN PRODUKT,
ZÍŠKAŠ **ZÁŽITOK**

Since
 založené
 1991

www.ibo.sk

www.FOTOPASCA.sk

IBO POLOVNÍK, Bratislavská 123, **TRENČÍN**, tel.: 032 74 84 040, mob.: **0907 123 002**, e-mail: polovnik@ibo.sk, otv.: po-pia/9:00 - 17:00, so/9:00-12:00 (2.9. - 31.12.)

IBO LAUGARICIO, Belá 7271, **TRENČÍN**, mobil: **0905 193 613**, e-mail: laugaricio@ibo.sk, otvorené: každý deň / 9:00 - 21:00

IBO ZVOLEN, Nám. SNP 63, SC Europa, **ZVOLEN**, mobil: **0907 901 977**, e-mail: zvolen@ibo.sk, otvorené: každý deň / 9:00 - 21:00

IBO PREŠOV, Arm. gen. L. Svobodu 25, OC EPERIA, **PREŠOV**, mobil: **0901 763 601**, e-mail: presov@ibo.sk, otvorené: každý deň / 9:00 - 21:00

IBO CZ s.r.o., Podlipná 13, **BRNO**, tel.: +420 515 145 910, mob.: **+420 739 075 599**, e-mail: brno@ibocz.cz, otv.: po-pia/9:00 - 17:00, so/9:00-12:00 (2.9. - 31.12.)

Michaela Fialová SEXI LOVKYŇA Z ČESKA

Michaela Fialová sa venuje lovu zvierat od svojich trinástich rokov. K tejto vášni ju priviedol jej otec. Na sociálnych sieťach aj v médiách po celom svete je predmetom ostrej kritiky ochrancov zvierat pre fotografie s loveckými trofejami, ktorými mnoho ľudí provokuje. Ona sama však za svoju aktivitou vidí viac prírode prospešnej činnosti, než sa navonok môže zdať.

Ste mladá, ste krásna, atraktívna a venujete sa pre ženu trochu netradičnému povolaniu – poľovníctvu. Ako ste sa k nemu dostali?

K poľovníctvu ma priviedol môj otec. S ním som chodievala poľovať už od mala, hoci k streľbe a držbe zbrane na svoju vlastnú obranu som sa dostala sama neskôr, asi keď som mala 21 rokov.

Čo vás k tomu viedlo?

V Afrike som sa dostala do naozaj veľmi nepríjemného stretu s útočníkmi, keď je vám lovecká puška nanič. A kto privoňal k zbraniam, vie, že sú ako droga – človek ich nakupuje a má pocit, že musí mať všetko, čo so streľbou súvisí, takže časom sa moja zbierka zbraní celkom slušne rozrástla. Nedávno som si kúpila „parku“, čo je moderná puška, ktorou sa

už v zahraničí, najmä v Amerike, bežne loví. U nás, kde lípne na tradíciách, je to niečo nové, ale trebárs pred dvoma rokmi, keď som bola na love aligátorov v Spojených štátoch, tak sme tam lovili touto zbraňou.

Venujete sa aj športovej streľbe?

Venujem sa terčovej a loveckej streľbe a veľmi obľubujem aj streľbu z ostreľovacej pušky.

Na akú najväčšiu vzdialenosť ste strelali na zver?

Z asi 350-metrovej vzdialenosti. Z väčšej diaľky si netrúfam, a keďže nechcem zvieru raniť, na väčšia vzdialenosť jednoducho nestreľam.

Zrejme sa veľmi bežne stretávate s odsudzovaním trofejového

poľovníctva najmä v Afrike, kde dochádza k masívnemu vymieraniu vysokej a divokej zveri.

Samozrejme, že áno. Ale práve teraz, v čase celosvetovej pandémie, sa v Afrike naplno ukazuje, čo prináša trofejový lov Afrike. Ešte pred pandemiou sa pôvodní africkí pytliaci venovali safari a sprevádzali neafrických lovcov na loveckých výpravách. Dnes, keď títo lovci neprichádzajú, domáci sa opäť hŕne utiekajú k pytliactvu z jednoduchého dôvodu – je to pre nich zdroj obživy. A trofejový lov, či už sa to niekomu páči, alebo nie, nevedie k takému masívnemu úbytku divej a vysokej zveri.

Pandemická situácia vo svete vám neumožňuje cestovať do Afriky, čomu sa teda venujete ako náhradnému programu?

Veľa času trávim najmä na strelnici, kde si zdokonaľujem streľbu.

Vy sa pomerne výrazne angažujete aj v hnutí za právo nosiť zbraň. Zdá sa, že so zbraňami ste zžitá. Prečo sa tak exponujete?

Posledné dva roky sa sprísňujú legislatívne reštrikcie, ktoré súvisia s nosením zbrane. Podobnú situáciu máte aj na Slovensku. Ja proti týmto reštrikciám bojujem, lebo sú nezmyselné. Aj keď som kedysi chodievala na kickbox, napriek všeobecnému presvedčeniu, že sa každý kickboxer dokáže ubrániť. Chlap možno aj áno, ale ja so svojou hmotnosťou nemám šancu dokonca ani pri rovnako vážiacom chlapovi. Preto bojujem za práva držiteľov zbraní, a predovšetkým žien.

Akým spôsobom vediete svoj boj? Apelujete na poslancov?

Naša organizácia samozrejme lobuje, a ja konkrétne ukazujem, že aj dievčatá to so strelnými zbraňami vedia.

Je vás žien-bojovníčok viac, alebo ste v tom osamotená?

Je nás viac.

A dosiahli ste aj nejaký pokrok?

Ale áno. Názor verejnosti vo vzťahu k zbraniam začína byť iný – ľudia ku zbraniam pristupujú s otvorejšou

mysľou než kedysi. Zbrane už nie sú tak demonizované.

Vráťme sa opäť k poľovníctvu. Je to naďalej váš hlavný zdroj obživy?

Živí ma skôr reklama a natáčanie videí z loveckých výprav. Stala sa zo mňa akási influencerka lovu. Pred niekoľkými rokmi som pracovala skôr ako sprievod na výpravách, ale dnes je to skôr už len výroba dokumentácie. Aj keď médiá si vypichnú len natáčanie samotného lovu, ja rada natáčam aj to, ako lov pomáha ekonomike miestnych obyvateľov. Snažím sa teda ľuďom ukázať, že lov je vedecky podložená aktivita.

Je vás žien-lovkýň viac?

V Európe ani nie, ale v Amerike sa lovu venujú aj ženy. A keďže som tam dlh-

šie žila, stala som sa populárnou najmä v Spojených štátoch. Len teraz nedávno začala v Česku vysielať Hunter TV, takže ma diváci budú môcť sledovať aj doma v Česku.

Ktorú zbraň najviac obľubujete?

„Tristoosmičku“. Nie je ani veľmi dlhá, hodí sa pre dievča. Dá sa s ňou strieľať od líšky po jeleňa a dá sa s tou zbraňou robiť aj strelba na terč a diaľková strelba. Je to taká univerzálna puška.

Svojím vzhľadom, angažovanosťou, videami a podobne rada provokujete, respektíve to tak aspoň navonok vyzerá...

Presne tak. Provokácia je súčasť celého môjho projektu MichaelaHunting, lebo chcem pritiahnuť pozornosť k lovu. Lu-

dia si tak môžu nájsť užitočné informácie spojené s touto aktivitou.

Vy ste zároveň ostrou kritičkou chovu domácich zvierat v súčasných podmienkach...

Áno, veľa ľudí sa na nás poľovníkov pozerá zvrchu, a pritom chov zvierat v ohradách je oveľa väčším týraním. To, ako sa dnes porážajú zvieratá, im privodzuje oveľa väčší stres než klasický odstrel na pastvine. Navyše extenzívny chov sa nám vracia v podobe extrémneho sucha, narušenia rovnováhy v prírode. Ja na zviera nikdy nestrielam, keď si nie som 100-percentne istá, že trafím, aby netrpelo, aby teda jeho smrť prišla okamžite. Ak to porovnáte s veľkými bitúnkami, je to obrovský rozdiel. Žiaľ, aj v chove zvierat vládnu a prevládajú peniaze a nikto nerieši ekologické dopady. ♡

PLAYBOY NA LOVE TRENDOV

Text: MONIKA ERDŐFY

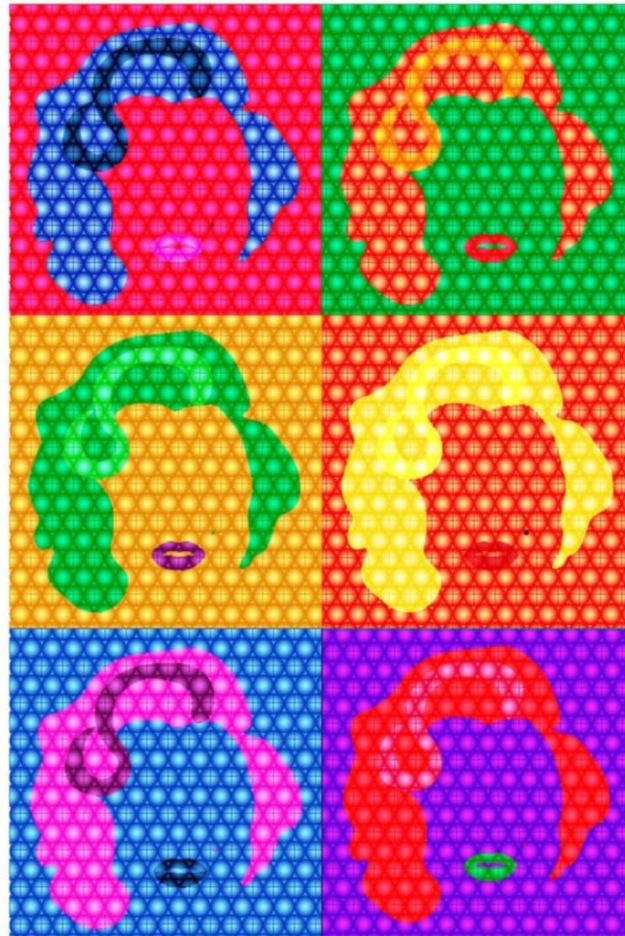
FANTÓMOVÝ KANCELÁRSKY ŠUM

Nenávidíte ich, keď sa ich nemôžete zbaviť, no len čo sa ich zbavíte, chýbajú vám. Zvuky kancelárie. Nesúrodá každodenná kakofónia sa po čase zlieva do príjemného jednoliateho šumu, ktorý si mozog asociuje s pracovnou výkonnosťou. Ak šum znenazdajky stíšite, krivka produktivity môže padnúť na level Homera Simpsona. Našťastie je tu chyták. Švajčiarsky web Soundofcolleagues.com pomôže preniesť kancelársky hluk rovno do vašej tichej obývačky, takže budete mať oboje – komfort práce v pyžame aj zvukové „křoví“, ktoré vás stimuluje k vyššiemu pracovnému nasadeniu.

Výhodou oproti organickému kancelárskemu šumu je voliteľnosť jednotlivých typov zvukových stôp. Pomocou ovládačov môžete podľa potreby stíšiť alebo zosilniť „vravu kolegov“, „kávovar“, „dážď“ bubnujúci na sklo, „tlačiareň“, „ťukanie do klávesov“, „telefón“, „premávku z ulice“ či „kancelárskeho psa“.

POSTAVTE SI VLASTNÝ PLAGÁT

Máte už plné zuby zarámovaných krajínok z IKEA na vašich stenách? Chcelo by to niečo hravejšie? Niečo, čo od vás bude vyžadovať angažovanejší vstup než len pribitie o stenu? Ďalší škandinávsky gigant prichádza na pomoc! A hoci ide o projekt hračkárskej spoločnosti, tento nápad je dostatočne štýlový, aby sa uchytil aj ako šik interiérový doplnok, a to nielen v detských izbách. Lego uviedlo do obehu kolekciu mozaikovitých „plagátov“, ktoré treba postaviť kúsok po kúsok z originálnych dielov obľúbenej skladačky. Hotové mozaiky pri pohľade z diaľky pripomínajú rozrastované plagáty a rozhodne je to typ dekorácie, ktorá spúšťa konverzácie na domácej párty. Plus cool vychytávka ako bonus: súčasťou inštrukcií je QR kód, ktorý vás zavedie na webovú stránku, odkiaľ si môžete stiahnuť tematický soundtrack na spríjemnenie stavania. V predaji sú varianty s motívom Iron Mana, Beatles, Hviezdnych vojen či Marilyn Monroe v podaní Andyho Warhola.

STEAK ROVNO Z TLAČIARNE

3D tlačiareň „variaca“ steak? Áno, došiel čas aj na takúto inováciu. Izraelský startup Redefine Meat sa ako prvý na svete podujal vytlačiť 100 % vegánsky steak na 3D tlačiarňu. „Mäso“ pozostáva z hráškového proteínu, sójovej hmoty, kokosového tuku a slnečnicového oleja, s prídavkom farbív a príchutí čisto prírodného pôvodu. Jedlý produkt menom „alt-steak“ by mal byť po každej stránke prepracovaným plagátom nerozoznatelným od originálu. Autori si dali záležať, aby neboli len ďalšou tlupou eko fanatikov, przníacich kulinársku brandžu rastlinnými alternatívami, ktoré chutia tak, že by sme ich nedali zjesť ani nášmu úhlavnému nepriateľovi. K spolupráci prizvali konzultantov z radov food technologov, šéfkuchárov a mäsiarov a na základe ich poradenstva digitálne zmapovali viac ako 70 rozličných senzorických vlastností jedla. Alt-steak svojou textúrou verne kopíruje svalovú štruktúru hovädzieho dobytky a vraj nie je o nič menej šťavnatý ako jeho živočíšny vzor. Jediný rozdiel predstavuje morálny kontext – vegetarián oproti mäsožravcovi zanecháva o polovicu nižšiu uhlíkovú stopu na Zemi, takže môže pokojnejšie spať...

BIŽUTÉRIA PRE „OBCHYTKÁVAČOV“

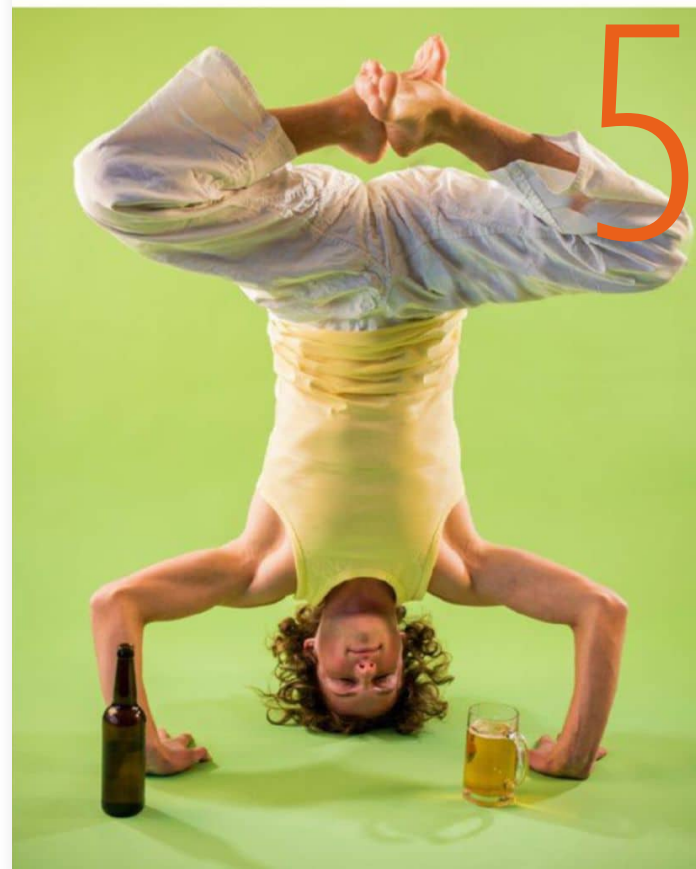
Viete, čo robíte 23-krát za hodinu a keby vás na to niekto upozornil, zaprisaháte sa, že vy celkom určite nepatríte k ľuďom, ktorí TO robia? Chytáte sa tváre! Takmer polovica zo všetkých nevedomých letmých dotykov smeruje do oblasti okolo úst, nosa a očí, teda na najrizikovejšie miesta z hľadiska prenosu vírusov. Zbaviť sa šmátrania po tvári iba silou vôle je ťažšie, než sa zdá, pretože podobne ako pri žmurkaní, aj tu ide o pohyb, ktorý prebieha automatizovane a bezmyšlienkovito. Jet Propulsion Laboratory, stredisko dotované americkou NASA, preto vyvinulo prototyp inteligentnej bižutérie Pulse. Minimalisticky elegantný náhrdelník má vo vnútri amulet u nainštalovaný senzor priblíženia, reagujúci na pohyb v jeho bezprostrednej vzdialenosti. Kedykoľvek senzor zaznamená hýbajúci sa objekt, signalizáciou vám pripomenie, aby ste svoju ruku na polceste k tvári rýchlo vrátili, odkiaľ prišla.

4

NOVÉ FITNES TRENDY NA SCÉNE

Tohtoročná jar nebola len o sedení na zadkoch. Viac času stráveného doma využilo veľa ľudí aj na provizórne tréningové lekcie, keď už boli nedobrovoľne odrezaní od svojich fitnesscentier. Britský e-commerce web OnBuy analýzou desiatok tisíc internetových vyhľadávaní prišiel so zoznamom top piatich najtrendovejších sezónnych fitness trendov. Prvé miesto vyhrala „nahá jóga“ (lebo veď, prečo sa unúvať s teplákmi, keď vás uvidí nanajvýš tak sused z okna od naproti), na druhej priečke populárnych domácich cvičení skončilo fitness na tyči, tretia bola vzdušná jóga, štvrtá doga – čo je jóga praktizovaná s vaším psím kamošom a päťku uzatvára pívová jóga, ktorá trochu klame názvom, pretože to, žiaľ, neznamená popíjanie piva v pozícii lotosového kvetu. Pointou je balansovanie s plechovkou či fľašou v pokročilých jogínskych polohách. K najkurióznnejším jarným vyhľadávaniam s cvičebnou tematikou sa zaradilo zombie fitness a sexuálne kung fu.

Ako jeden **vírus** zmenil svet (porna)

Keď na jar tohto roku prežívali Taliani najkrušnejšie týždne, spoločnosť Pornhub im domácu izoláciu spríjemnila veľmi praktickým gestom solidarity – bezplatným prémiovým prístupom k dospelaj zábave. Najnavštevovanejší web s erotickým obsahom správne odhadol, že ľudia sa v čase všeobecnej neistoty utiekajú k tým pár istotám, na ktoré sa dá spoľahnúť, aj keby fúriky z neba padali. Sex je jednou z nich. Je konštantou, je radosťou, je východiskom pre život samotný. A v prípade celospoločenských trendov je tiež ukázkovým príkladom, že fetiš možno spraviť skutočne z hocičoho. Preč s podvážkovými pásmi, horúcou rekvizitou v erotickom filmovom priemysle sú chirurgické rúška. Nový normál dostihol aj svet porna.

Text: MONIKA ERDŐFY

COVID 19 je „game changer“, aký pri troche šťastia človek v priebehu svojho života nezažije. My sme to šťastie nemali a hoci je ešte priskoro na ucelenejšie analýzy, ako radikálne poznačil nový koronavírus sociálne či ekonomické aspekty nášho dennodenného fungovania, prvé odhady sú už na svete. V nasledujúcich riadkoch si posvietime konkrétne na svet „za plentou“.

Pandemický subžáner

Nie je žiadne tajomstvo, že pornopriemysel je vlajkonosičom trendov, predovšetkým tých technologických. Ako najpríťažlivejší typ obsahu (každé sedme vyhľadávanie na webe má pornografický charakter) na seba odjakživa strháva pozornosť. S expanziou masového prístupu a distribuovania, aké umožňuje jedine internet, sa veľmi rýchlo stal epicentrom technologických inovácií, ktoré – len čo sa osvedčili v mikrokozme porna – prerástli v globálny trend. Prevádzkovatelia popredných pornostránok sú si veľmi dobre vedomí svojej prominentnej pozície na používateľskom radare a vedia aj to, že ak chcú držať krok s meniacimi sa preferenciami svojich zákazníkov, musia sledovať, čo sa deje okolo prečasné podchytenie budúcich trendov doby. Len čo nejaký zaregistrujú, promptne ho pretransformujú na motív vhodný do porna, presne v duchu hesla erotických bonvivánov, že fetišizovať možno akýkoľvek objekt. Preto ani neprekvapí, že v najkritičejšom čase domácich izolácií sa za jediný mesiac vyšplhal počet vyhľadávania „porna s témou koronavírusu“ na viac ako 9 miliónov. Počet produkcie filmov rovnakého zamerania pritom dávno presiahol štvorciferné číslo. Pandémia dala vzniknúť novému

subžánu so svojimi ustálenými znakmi. Tie sú najviditeľnejšie na kostýmoch. Účinkujúci majú rúška, rukavice, neraz aj celotelové ochranné odevy, čo môže síce na prvý pohľad vyznievať zľahka antikoncepcne, no v skutočnosti to nie je nič iné, ako novelizovaná alternatíva k valentínskym, halloweenským, prípadne vianočným outfitom pornohercov. Akurát je to o čosi väčšia exotika, vyžadujúca si nejaké to zvykanie. Predsa len, pandemickú sezónu (zatiaľ, uf) nemávame každoročne, takže šteklivé filmy s „oskafandrovanými“ predstaviteľmi nie sú práve mainstreamom.

Erotizácia strachu

Strach je vychýrené afrodiziakum. Ak nájdete doma minuloročné číslo Playboy-a vydané tesne pred Sviatkom všetkých svätých, venovali sme tejto téme celý článok. Len pre osvieženie pamäte – memento mori (pripomienka smrti a smrteľnosti) z nás robí necudných postelných hedonistov, pripravených šmahom zhodiť všetky zábrany (a oblečenie) a oddávať sa rozkoši s takou vervou, akoby to mal byť náš posledný sex na Zemi. Umelo navodený strach, vyvolaný napríklad sledovaním hororu či jazdou na horskej dráhe, je síce z kategórie tých „bezpečných“, ale už ten vedie k nadprodukcii adrenalínu a výrazným zmenám správania. Je vedecky dokázané, že keď stretnete atraktívnu osobu tesne po tom, čo ste sa venovali adrenalínovej aktivite, váš mozog dotýčnú vyhodnotí ako ešte príťažlivejšiu a iskry sexuálneho napätia praskajú hlasnejšie. A to píšeme len o bezpečnom strachu. Keď memento mori spustí reálna obava z devastujúceho vírusu poletujúceho z kontinentu na kontinent, tu už nie je reč o decentnom

pripomenutí našej pomínutelnosti, tu je to päšť rovno do tváre. Čím priamejšia je hrozba, tým silnejšia je odozva organizmu na ňu. Sex je pritom osvedčený, doposiaľ neprekonaný mechanizmus vyrovnávania sa s deadlínom našich krehkých telesných schránok. Ultimátne si spájame sex s vitálnosťou, takže keď je kľúčovým slovom svetového spravodajstva umieranie, úplne prirodzenie nás to ťahá opačným smerom – pochovávať strach koníčkcom, ktorý oslavuje život.

Skončia pornoherci na ulici?

Nakrúcanie pornofilmu a dodržiavanie sociálneho dištancu, to nejde celkom dokopy. Paradoxne ale, doterajšie prognózy vôbec nenaznačujú, že kariéry najväčších hviezd v priemysle so zábavou pre dospelých by mali v blízkej budúcnosti vyhasnúť. To najpodstatnejšie, dopyt, tu stále je a počas trvania pandémie dokonca stúpol. A čo sa týka nových hygienických opatrení pre filmové štáby, pornopriemysel má pred Hollywoodom značný náskok v dodržiavaní čistoty na pláci. Pornoherci pracujúci pre veľké štúdiá sú napríklad každé dva týždne povinní preukázať sa negatívnymi testami na sexuálne prenosné ochorenia, samozrejmosťou je tiež použitie bariérovej ochrany. Optimistickým je aj záver menšej americkej štúdie zapodievajúcej sa rizikom nákazy novým koronavírusom pri pohlavnom styku. Stopy vírusu v ejakuláte neboli zaznamenané ani u jedného zo skupiny 34 pozitívne testovaných mužov. Dalším náskokom oproti štandardnému filmovému priemyslu je povolená miera kreativity. Či sledujete vášnivú scénu dvoch najlepšie platených hollywoodskych hercov alebo menej uhladené zblíženie vo filme určenom pre pornotrh, kontaktné sú obe a teda predstavujú porovnateľne veľké riziko pre účinkujúcich. V pornofilmu sa ale dá ľahšie tvorivo vynájsť. Tantra, sólo hry, robotický sex alebo stará dobrá klasika s prvkami ochrany povýšenými na fetišistické doplnky, všetko z tohto si nájde svojich priaznivcov. Neexistuje nič, nad čím by scenáristi pornofilmov zlomili pero kvôli obavám z diváckej stráviteľnosti. Pre prípadných pochybovačov máme iba tri slová: japonské chobotniče porno. 🐙

COVID 19 je „game changer“, aký pri troche šťastia človek v priebehu svojho života nezažije. My sme to šťastie nemali a hoci je ešte priskoro na ucelenejšie analýzy, ako radikálne poznačil nový koronavírus sociálne či ekonomické aspekty nášho dennodenného fungovania, prvé odhady sú už na svete. V nasledujúcich riadkoch si posvietime konkrétne na svet „za plentou“.

Pandemický subžáner

Nie je žiadne tajomstvo, že pornopriemysel je vlajkonosičom trendov, predovšetkým tých technologických. Ako najpríťažlivejší typ obsahu (každé sedme vyhľadávanie na webe má pornografický charakter) na seba odjakživa strháva pozornosť. S expanziou masového prístupu a distribuovania, aké umožňuje jedine internet, sa veľmi rýchlo stal epicentrom technologických inovácií, ktoré – len čo sa osvedčili v mikrokozme porna – prerástli v globálny trend. Prevádzkovatelia popredných pornostránok sú si veľmi dobre vedomí svojej prominentnej pozície na používateľskom radare a vedia aj to, že ak chcú držať krok s meniacimi sa preferenciami svojich zákazníkov, musia sledovať, čo sa deje okolo prečasné podchytenie budúcich trendov doby. Len čo nejaký zaregistrujú, promptne ho pretransformujú na motív vhodný do porna, presne v duchu hesla erotických bonvivánov, že fetišizovať možno akýkoľvek objekt. Preto ani neprekvapí, že v najkritičejšom čase domácich izolácií sa za jediný mesiac vyšplhal počet vyhľadávania „porna s témou koronavírusu“ na viac ako 9 miliónov. Počet produkcie filmov rovnakého zamerania pritom dávno presiahol štvorciferné číslo. Pandémia dala vzniknúť novému

subžánu so svojimi ustálenými znakmi. Tie sú najviditeľnejšie na kostýmoch. Účinkujúci majú rúška, rukavice, neraz aj celotelové ochranné odevy, čo môže síce na prvý pohľad vyznievať zľahka antikoncepčne, no v skutočnosti to nie je nič iné, ako novelizovaná alternatíva k valentínskym, halloweenským, prípadne vianočným outfitom pornohercov. Akurát je to o čosi väčšia exotika, vyžadujúca si nejaké to zvykanie. Predsa len, pandemickú sezónu (zatiaľ, uf) nemávame každoročne, takže šteklivé filmy s „oskafandrovanými“ predstaviteľmi nie sú práve mainstreamom.

Erotizácia strachu

Strach je vychýrené afrodiziakum. Ak nájdete doma minuloročné číslo Playboy vydané tesne pred Sviatkom všetkých svätých, venovali sme tejto téme celý článok. Len pre osvieženie pamäte – memento mori (pripomienka smrti a smrteľnosti) z nás robí necudných postelných hedonistov, pripravených šmahom zhodiť všetky zábrany (a oblečenie) a oddávať sa rozkoši s takou vervou, akoby to mal byť náš posledný sex na Zemi. Umelo navodený strach, vyvolaný napríklad sledovaním hororu či jazdou na horskej dráhe, je síce z kategórie tých „bezpečných“, ale už ten vedie k nadprodukcii adrenalínu a výrazným zmenám správania. Je vedecky dokázané, že keď stretnete atraktívnu osobu tesne po tom, čo ste sa venovali adrenalínovej aktivite, váš mozog dotýčnú vyhodnotí ako ešte príťažlivejšiu a iskry sexuálneho napätia praskajú hlasnejšie. A to píšeme len o bezpečnom strachu. Keď memento mori spustí reálna obava z devastujúceho vírusu poletujúceho z kontinentu na kontinent, tu už nie je reč o decentnom

pripomenutí našej pomínutelnosti, tu je to päšť rovno do tváre. Čím priamejšia je hrozba, tým silnejšia je odozva organizmu na ňu. Sex je pritom osvedčený, doposiaľ neprekonaný mechanizmus vyrovnávania sa s deadlínom našich krehkých telesných schránok. Ultimátne si spájame sex s vitálnosťou, takže keď je kľúčovým slovom svetového spravodajstva umieranie, úplne prirodzené nás to ťahá opačným smerom – pochovávať strach koníčkcom, ktorý oslavuje život.

Skončia pornoherci na ulici?

Nakrúcanie pornofilmu a dodržiavanie sociálneho dištancu, to nejde celkom dokopy. Paradoxne ale, doterajšie prognózy vôbec nenaznačujú, že kariéry najväčších hviezd v priemysle so zábavou pre dospelých by mali v blízkej budúcnosti vyhasnúť. To najpodstatnejšie, dopyt, tu stále je a počas trvania pandémie dokonca stúpol. A čo sa týka nových hygienických opatrení pre filmové štáby, pornopriemysel má pred Hollywoodom značný náskok v dodržiavaní čistoty na pláci. Pornoherci pracujúci pre veľké štúdiá sú napríklad každé dva týždne povinní preukázať sa negatívnymi testami na sexuálne prenosné ochorenia, samozrejmosťou je tiež použitie bariérovej ochrany. Optimistickým je aj záver menšej americkej štúdie zapodievajúcej sa rizikom nákazy novým koronavírusom pri pohlavnom styku. Stopy vírusu v ejakuláte neboli zaznamenané ani u jedného zo skupiny 34 pozitívne testovaných mužov. Dalším náskokom oproti štandardnému filmovému priemyslu je povolená miera kreativity. Či sledujete vášnivú scénu dvoch najlepšie platených hollywoodskych hercov alebo menej uhladené zblíženie vo filme určenom pre pornotrh, kontaktné sú obe a teda predstavujú porovnateľne veľké riziko pre účinkujúcich. V pornofilmu sa ale dá ľahšie tvorivo vynájsť. Tantra, sólo hry, robotický sex alebo stará dobrá klasika s prvkami ochrany povýšenými na fetišistické doplnky, všetko z tohto si nájde svojich priaznivcov. Neexistuje nič, nad čím by scenáristi pornofilmov zlomili pero kvôli obavám z diváckej stráviteľnosti. Pre prípadných pochybovačov máme iba tri slová: japonské chobotniče porno. 🐙

COVID 19 je „game changer“, aký pri troche šťastia človek v priebehu svojho života nezažije. My sme to šťastie nemali a hoci je ešte priskoro na ucelenejšie analýzy, ako radikálne poznačil nový koronavírus sociálne či ekonomické aspekty nášho dennodenného fungovania, prvé odhady sú už na svete. V nasledujúcich riadkoch si posvietime konkrétne na svet „za plentou“.

Pandemický subžáner

Nie je žiadne tajomstvo, že pornopriemysel je vlajkonosičom trendov, predovšetkým tých technologických. Ako najpríťažlivejší typ obsahu (každé sedme vyhľadávanie na webe má pornografický charakter) na seba odjakživa strháva pozornosť. S expanziou masového prístupu a distribuovania, aké umožňuje jedine internet, sa veľmi rýchlo stal epicentrom technologických inovácií, ktoré – len čo sa osvedčili v mikrokozme porna – prerástli v globálny trend. Prevádzkovatelia popredných pornostránok sú si veľmi dobre vedomí svojej prominentnej pozície na používateľskom radare a vedia aj to, že ak chcú držať krok s meniacimi sa preferenciami svojich zákazníkov, musia sledovať, čo sa deje okolo prečasné podchytenie budúcich trendov doby. Len čo nejaký zaregistrujú, promptne ho pretransformujú na motív vhodný do porna, presne v duchu hesla erotických bonvivánov, že fetišizovať možno akýkoľvek objekt. Preto ani neprekvapí, že v najkritičejšom čase domácich izolácií sa za jediný mesiac vyšplhal počet vyhľadávania „porna s témou koronavírusu“ na viac ako 9 miliónov. Počet produkcie filmov rovnakého zamerania pritom dávno presiahol štvorciferné číslo. Pandémia dala vzniknúť novému

subžánu so svojimi ustálenými znakmi. Tie sú najviditeľnejšie na kostýmoch. Účinkujúci majú rúška, rukavice, neraz aj celotelové ochranné odevy, čo môže síce na prvý pohľad vyznievať zľahka antikoncepcne, no v skutočnosti to nie je nič iné, ako novelizovaná alternatíva k valentínskym, halloweenským, prípadne vianočným outfitom pornohercov. Akurát je to o čosi väčšia exotika, vyžadujúca si nejaké to zvykanie. Predsa len, pandemickú sezónu (zatiaľ, uf) nemávame každoročne, takže šteklivé filmy s „oskafandrovanými“ predstaviteľmi nie sú práve mainstreamom.

Erotizácia strachu

Strach je vychýrené afrodiziakum. Ak nájdete doma minuloročné číslo Playboy vydané tesne pred Sviatkom všetkých svätých, venovali sme tejto téme celý článok. Len pre osvieženie pamäte – memento mori (pripomienka smrti a smrteľnosti) z nás robí necudných postelných hedonistov, pripravených šmahom zhodiť všetky zábrany (a oblečenie) a oddávať sa rozkoši s takou vervou, akoby to mal byť náš posledný sex na Zemi. Umelo navodený strach, vyvolaný napríklad sledovaním hororu či jazdou na horskej dráhe, je síce z kategórie tých „bezpečných“, ale už ten vedie k nadprodukcii adrenalínu a výrazným zmenám správania. Je vedecky dokázané, že keď stretnete atraktívnu osobu tesne po tom, čo ste sa venovali adrenalínovej aktivite, váš mozog dotýčnú vyhodnotí ako ešte príťažlivejšiu a iskry sexuálneho napätia praskajú hlasnejšie. A to píšeme len o bezpečnom strachu. Keď memento mori spustí reálna obava z devastujúceho vírusu poletujúceho z kontinentu na kontinent, tu už nie je reč o decentnom

pripomenutí našej pomínutelnosti, tu je to päšť rovno do tváre. Čím priamejšia je hrozba, tým silnejšia je odozva organizmu na ňu. Sex je pritom osvedčený, doposiaľ neprekonaný mechanizmus vyrovnávania sa s deadlínom našich krehkých telesných schránok. Ultimátne si spájame sex s vitálnosťou, takže keď je kľúčovým slovom svetového spravodajstva umieranie, úplne prirodzenie nás to ťahá opačným smerom – pochovávať strach koníčkcom, ktorý oslavuje život.

Skončia pornoherci na ulici?

Nakrúcanie pornofilmu a dodržiavanie sociálneho dištancu, to nejde celkom dokopy. Paradoxne ale, doterajšie prognózy vôbec nenaznačujú, že kariéry najväčších hviezd v priemysle so zábavou pre dospelých by mali v blízkej budúcnosti vyhasnúť. To najpodstatnejšie, dopyt, tu stále je a počas trvania pandémie dokonca stúpol. A čo sa týka nových hygienických opatrení pre filmové štáby, pornopriemysel má pred Hollywoodom značný náskok v dodržiavaní čistoty na pláci. Pornoherci pracujúci pre veľké štúdiá sú napríklad každé dva týždne povinní preukázať sa negatívnymi testami na sexuálne prenosné ochorenia, samozrejmosťou je tiež použitie bariérovej ochrany. Optimistickým je aj záver menšej americkej štúdie zapodievajúcej sa rizikom nákazy novým koronavírusom pri pohlavnom styku. Stopy vírusu v ejakuláte neboli zaznamenané ani u jedného zo skupiny 34 pozitívne testovaných mužov. Dalším náskokom oproti štandardnému filmovému priemyslu je povolená miera kreativity. Či sledujete vášnivú scénu dvoch najlepšie platených hollywoodskych hercov alebo menej uhladené zblíženie vo filme určenom pre pornotrh, kontaktné sú obe a teda predstavujú porovnateľne veľké riziko pre účinkujúcich. V pornofilmoch sa ale dá ľahšie tvorivo vynájsť. Tantra, sólo hry, robotický sex alebo stará dobrá klasika s prvkami ochrany povýšenými na fetišistické doplnky, všetko z tohto si nájde svojich priaznivcov. Neexistuje nič, nad čím by scenáristi pornofilmov zlomili pero kvôli obavám z diváckej stráviteľnosti. Pre prípadných pochybovačov máme iba tri slová: japonské chobotniče porno. 🐙

„Vyberám si len také časopisy, ktoré majú vyššiu hodnotu.“

Johnny Kortis

Johnny Kortis, pôvodne hudobný producent, pred siedmimi rokmi presedlal ako vydavateľ časopisu Playboy do mediálnej oblasti. Teraz, na istý protest proti nejasnej vízii časopisu, ho opúšťa. Spýtali sme sa nielen na jeho pôsobenie v Playboyi, ale aj na mediálny trh na Slovensku aj na jeho budúce plány.

Ako by ste zhodnotili lifestylové printové médiá na Slovensku?

Nuž, keby som porovnal ostatné lifestylové časopisy s magazínom Playboy, ktorý som vydával takmer sedem rokov, zdá sa mi, že neprežením, keď poviem, že Playboy bol jediný svojho druhu, ktorý ako lifestylový magazín spájal printové médium s eventami. A bolo ich naozaj neskutočne veľa – od golfových turnajov, konské dostihy a parkúrové skákanie po zrazy luxusných automobilov. A k tomu treba ešte prirátat každomesačné Playboy party, na ktorých sme krstili nové číslo časopisu, ktorých bolo viac než 80. Presné číslo vám ani už neviem povedať.

Pokiaľ ide o našu bezprostrednú konkurenciu, za jedínú som považoval časopis Brejk, ale nechcel by som sa porovnávať, keďže my sme reprezentovali úspešnú celosvetovú značku a oni boli, respektíve stále sú len lokálnym brandom. My sme nemuseli prechádzať zmenou názvu, rebrandingom, radikálnou zmenou imidžu (layoutu). Mňa len teší, že niektoré rubriky, s ktorými sme prišli, sa objavili aj v tomto magazíne.

Nuž, a pokiaľ lifestylové médiá neprinesú zaujímavý marketingový produkt, jednoducho neprežijú. Už teraz sme svedkami, ako postupne odchádzajú z trhu. Je to prirodzený očistný proces. Je jasné, že mnohé magazíny boli iba duplikátmi niečoho, čo čitatelia na trhu našli a jednoducho v konkurenč-

Climate Change Charity Kitzbühel

Beverly Hills Playboy Mansion

nom boji nemali šancu. Nepatrím však k ľuďom, ktorí priam žiarlivo sledujú konkurenciu a nechajú sa ňou priam riadiť. Celý život si idem svojou vlastnou cestou.

Akú budúcnosť majú podľa vás printové médiá vo všeobecnosti?

Človek nemusí byť lúmen, aby nevi-

del, že printový svet je v istej defenzíve vo vzťahu k online médiám. Tie druhé rastú prudko, mnohé printové médiá dokonca zmizli z povrchu zemského. Ak viaceré printové médiá v konkurenčnom boji neprinesú niečo nové, nevyhnutne skôr či neskôr zaniknú. Aj preto som vždy podporoval koncept časopisu spojený s inými aktivitami.

GoLuxury Rally Ibiza

GoLuxury Rally Barcelona

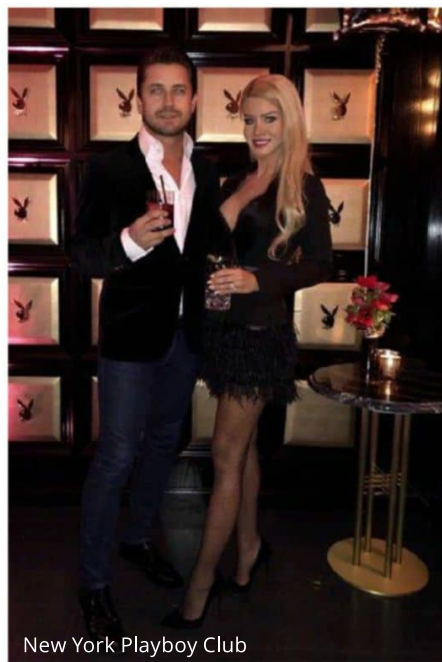
Modball Rally Paris

Na margo magazínu Playboy však môžem povedať, že v rámci ratingu a cieľovej skupiny, čo pre nás boli čitatelia od 40 rokov vyššie, pred desiatimi rokmi mali 40, dnes majú 50 a musím povedať, že podľa štatistík predaja nám títo čitatelia zachovali svoju vernosť. Za tých sedem rokov sme nepocítili ani dramatický pokles čitateľského záujmu o nás.

Navyše, Playboy patrí k časopisom, ktorí si ľudia odkladajú – nie je to pre nich jednorazové a nárazové čítanie. Vieme o tom aj z reakcií našich čitateľov. A pritom to nefungovalo spôsobom, že by si muži kupovali náš časopis, aby si niekde v garáži či inde nalepili postery našich dievčat „hore bez“.

Nenarážali ste na problémy s mravnostnou cenzúrou?

To nie, ale fenoménom strednej a východnej Európy je, že náš časopis dlho vnímali ako erotíc-

New York Playboy Club

ký, či priam porno časopis. Trvalo mi asi až dva roky, kým sa mi podarilo tento časopis z poschovávaných miest v regáloch dostať do popredia – na výšku očí. Na toto som tak trochu hrdý a považujem to za úspech.

Vy patríte k fanúšikom digitálnych médií?

Vôbec nie, ja mám rád, keď si ráno alebo poobede sadnem ku káve a zalistujem sa do pekných a zaujímavých časopisov. Vtedy nechcem mať v rukách nijakú digitálnu čítačku, mobil, tablet ani nič podobné. A rád sa k dobrým časopisom vrátim aj na druhý aj tretí deň. Presne to od nich totiž očakávam. Nepotrebujem ich zhltnúť na jedno sústo a zahodiť. Vyberám si len také časopisy, ktoré majú vyššiu hodnotu.

Prečo ste sa rozhodli ukončiť dlhoročné vydávanie spoločenského magazínu pre mužov – Playboy?

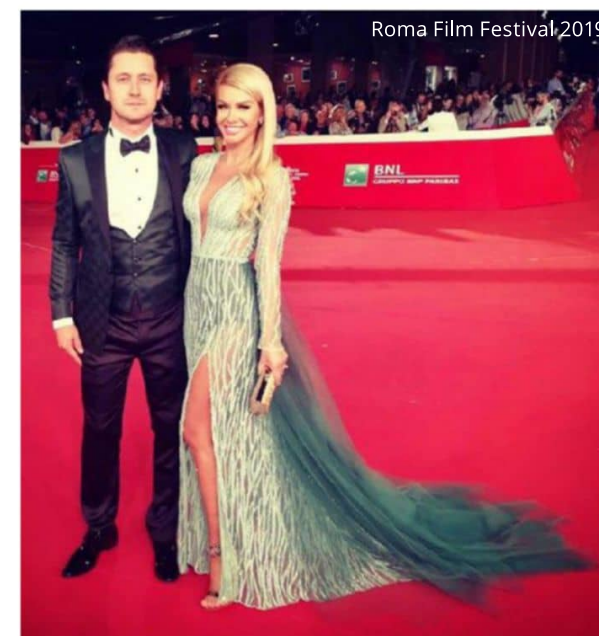
Viackrát som kritizoval nové pomery, ktoré nastali po smrti zakladateľa tohto časopisu Hughha Hefnera. Zmenili sa základ-

né línie. Prišli rozhodnutia „pozakrývať“ dievčatá, korunou všetkého boli transgender fotografie, hoci proti tejto komunite absolútne nič nemám, do časopisu Playboy to podľa mňa nepatrí. Navyše prišli nejaké marketingové direktívy a zložité

schvaľovacie procedúry, až som si jedného dňa povedal: „Dost! Stačí!“ Slovenský Playboy pritom patril k tým lepším vydani-
m, či už išlo o kvalitu obsahu alebo kvalitu tlače. Navyše aj modelky sme mali z celého sveta a pravidelne sa zúčastňovali uvedenia nového čísla do predaja. Neváhali kvôli tomu merať

obrovské vzdialenosti. Navyše, slovenský trh je veľmi malý a ja som sa s Playboyom chcel dostať aj do Rakúska a Česka, čo sa mi nepodarilo. V Rakúsku som aj povymýšľal všakovaké projekty, ale prestalo ma baviť, že druhí lízali smotanú. Z týchto dôvodov teda zatváram slovenský Playboy, pričom zdôrazňujem, že časopis neskrachoval, nestratil svoju klientelu, ale bez expanzie ma jednoducho prestal baviť – podnikateľsky nie je taký zaujímavý, ako širší stredoeurópsky trh.

Na ktoré okamihy pri vydávaní tohto časopisu najradšej spomínate?

Na začiatku som celkom nevedel, do čoho idem. Aj keď som vyštudoval marketing v USA a živil som sa ako hudobný producent, mediálna oblasť bola pre mňa predsa len niečím

Wien Opernball 2018

OTO 2020

Audi Awards 2019 (Nemecko)

novým. Ale práve na to najťažšie počiatočné obdobie najradšej spomínam. Rozbehol som rôzne eventy. Ku koncu sa to zmenilo už na takú rutinu. Hrdý som aj na to, že sme sa venovali mediálne unikátnemu obsahu.

Plánujete aj iné mediálne projekty? Aké?

Samozrejme, ako som už naznačil, vrhol som sa do nového mediálneho projektu, kúpil som českú aj slovenskú edíciu prémiového časopisu MAXIM. Aj pri ňom chcem spájať printové médium s eventami a robiť to, čo sa nazýva cross-promotion, keď sa spájajú dva brandy. Teším sa, že budem môcť pôsobiť na väčšom trhu. Bude si to vyžadovať obrovské pemzum práce, ale takéto výzvy mám rád.

Prečo MAXIM? V čom bude iný?

V porovnaní s Playboyom sa posuníme do luxusnejšieho segmentu, čo mňa osobne láka. Koncept MAXIM už ne-

promuje nahé ženy, hľadá väčšmi ženskú eleganciu a krásu. Navyše ho chceme posunúť smerom, aby nebol rodovým časopisom – pre mužov, ale aby si v ňom aj ženy našli zaujímavé čítanie.

Aj tu, podobne ako pri Playboyi, predpokladám, že ľudia si budú archívovať jednotlivé čísla, lebo ide o prémiový časopis na kvalitnom papieri, so skvelými fotografiami aj článkami. Som presvedčený, že takéto prémiové časopisy sa nemusia strachovať o čitateľov. Iné to je v prípade lacných časopisov. Posledné roky sú toho dôkazom. Z trhu zmizlo množstvo titulov. V tomto vidím jednoznačný úpadok.

Je mediálny trh na Slovensku vyvážený?

Neviem posúdiť celý segment, ale keď sa opäť budeme držať len lifestyleových magazínov, vidím tu veľkú nevyváženosť v počte dámskych a pánskych časopisov v obrovský nepomer v neprospech tých pánskych. Mňa však táto situácia

osobne aj teší, lebo s novým časopisom MAXIM chceme osloviť obe cieľové skupiny naraz, čo nie je bežné.

Osobne ste sa poznali s Hughom Hefnerom. Boli ste uňho v jeho povestnej vile... Ako na vás pôsobil?

Áno, osobne som sa s ním poznal. Trikrát som sa zúčastnil povestných halloweenských Playboy party v jeho vile v Beverly Hills. Išlo skôr o megaparty v našom ponímaní. Tu také niečo ešte nikto nezorganizoval. Popri celebritách sa ich zúčastnili svetoví dídžeji, modelky. Naposledy, keď som sa s ním stretol, mal už pripojenú kyslíkovú hadičku, pohyboval sa len na invalidnom vozíku, ale aj vtedy bol obkolesený nespočetným množstvom neskutočne krásnych modeliek a vôbec nevyzeral nešťastne. Osobne mi podpísal jednu titulku slovenskej edície Playboya, ktorá sa mu veľmi páčila. Je na nej moja obľúbená playmate Charlie Riina. ♡

Niekomu stačí ísť na polovicu, mňa baví ísť na MAXIMum! S novým mediálnym konceptom chcem priniesť niečo nové a inovatívne, skutočne medzinárodné a MAXIMálne. Atraktívne lifestyleové médium pre mužov aj pre ženy, čo na česko-slovenskom trhu chýba. Niečo, čo nás zbližuje a obohacuje.

Aimee Spiers

Instagram: @AimzReviews

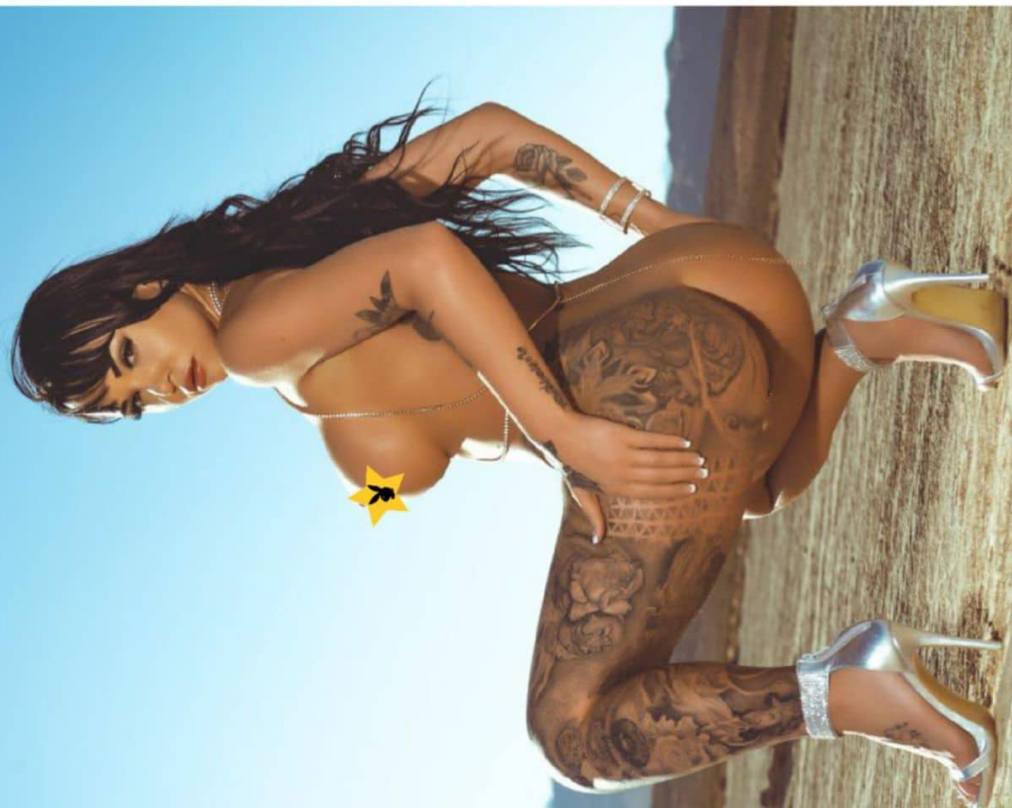
Brunetka Aimee si vás podmaní svojím zvodným pohľadom. Na svoje prvé fotenie pre Playboy sa veľmi tešila. Vo voľnom čase najradšej leží pri bazéne s rodinou a priateľmi. Nikdy nepohrdne domácou kuchyňou. Vo svojom živote sa riadi heslom, že v prvom rade treba milovať samy seba, také, aké sme.

Foto: LUIS GOMEZ, @UNIVERSE137STUDIOS

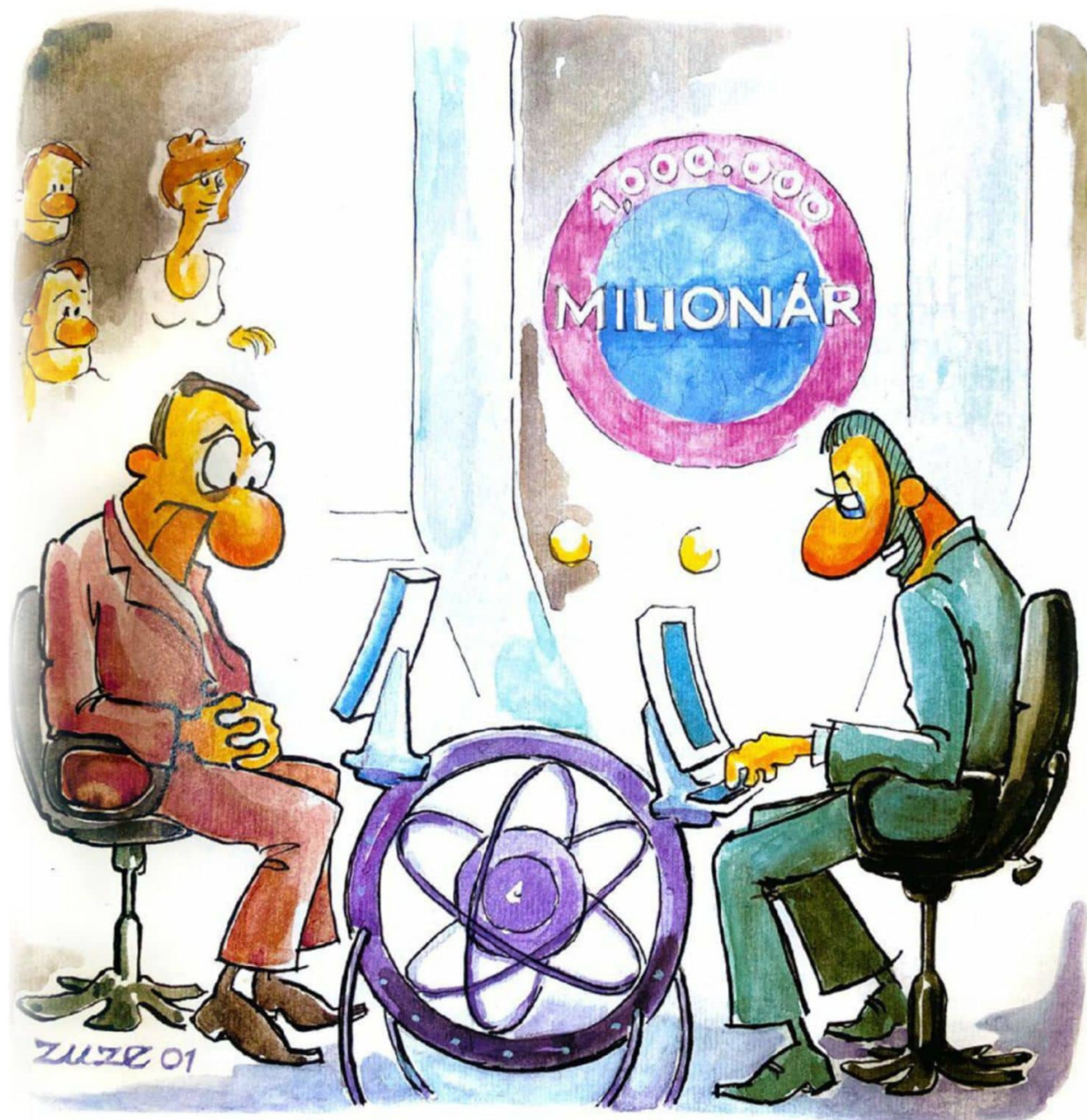

 PLAYMATE | JÚL | Aimee Spiers

S kým spáva vaša manželka?

A> s inštalatérom

B> s poštárom

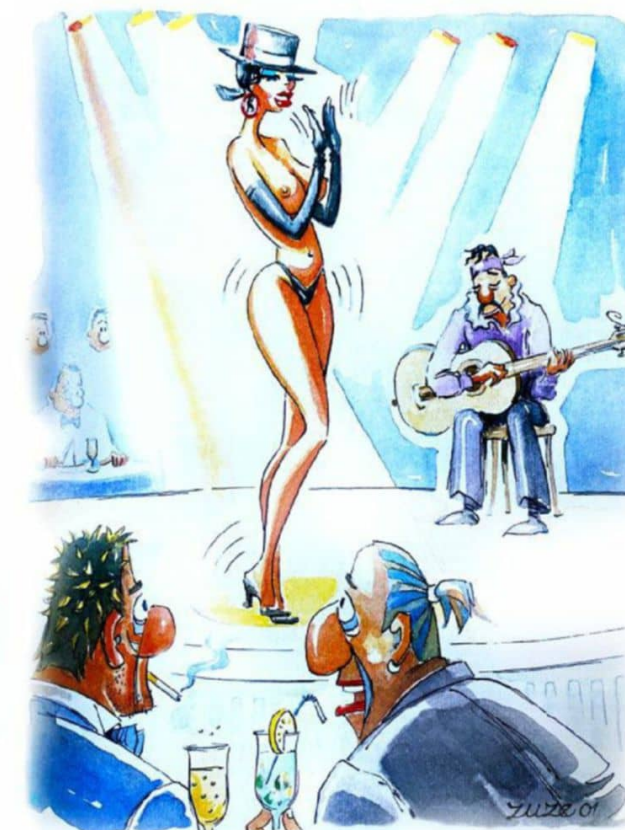
C> so susedom

D> so šéfom

Chcete pomoc publika, alebo zavoláte priateľovi?

Aj tak si myslím, že ti zlatá rybka mohla splniť aj väčšie želanie.

Fascinuje ma rytmus jej Venušiných guľôčok...

Albatross Golf Tour 2020

Jedinečná golfová Albatros Golf Tour načala ročník 2020 síce s oneskorením zavinením pandemickými opatreniami, ale s o to väčším organizačným elánom a poskytovaným servisom. Prvé oficiálne preteky sa konali na prelome jari a leta na skvelom gríne v rezorte **Welten Báč (6. júna)** a pokračovali na nemenej atraktívnom gríne v **Hrubej Borši (27. júna)**.

Austrálska golfová legenda Bruce Crampton (*1935) sa vyjadril, že „Golf je kompromisom medzi tým, čo chce robiť vaše ego, tým, čo vám hovorí skúsenosť, že by ste mali urobiť a tým, čo vám vaše nervy dovoľia urobiť.“ Odolnosť a pevné nervy si mohli odskúšať hráči na oboch golfových ihriskách. Na reštart tour po koronakríze sa hráči nevedeli dočkať. Podobne aj organizátori. Keď sa k tomu pridalo priam ideálne počasie, výsledkom nemohlo byť nič iné ako nadmierna spokojnosť s dvoma vydarenými golfovými podujatiami. Hostesky s čarovnými úsmevmi poskytovali skvelý servis, preto hráči s ešte väčšou úľavou mohli odpaľovať loptičky.

WELTEN BÁČ (6.6.2020) výsledková listina

VÍTAZ NA RANY
Karol BORGULA

KATEGÓRIA 0-15
1. miesto Karol BORGULA
2. miesto Roman VRABEC
3. miesto Eva SENÁRIKOVÁ

KATEGÓRIA 15-25
1. miesto Juraj TLAPA
2. miesto Eamonn MCGINN
3. miesto Miroslav BDŽOCH

KATEGÓRIA 25-54
1. miesto Juraj TREBULA
2. miesto Peter SEDMÁK
3. miesto Martina KOČÍKOVÁ

JUNIORI
Vítaz: Juraj TOMANKA ml.

HRUBÁ BORŠA (27.6.2020) výsledková listina

VÍTAZ NA RANY
Daniel DROPČO

KATEGÓRIA 0-15
1. Miesto Vladimír LEŠKO
2. Miesto Daniel DROPČO
3. Miesto Marian ORAVEC

KATEGÓRIA 15-25
1. Miesto Juraj TLAPA
2. Miesto Juraj VYSKOČ
3. Miesto Imrich GAŠPAROVIČ

KATEGÓRIA 25-54
1. Miesto Juraj LIŠKA
2. Miesto Miroslava MELICHÁREKOVÁ
3. Miesto Tomáš ČINČURA

JUNIORI
Vítaz: Adam BUDAY

HUGO BOSS

Spoločnosť založil v roku 1924 Hugo Ferdinand Boss a tak, ako v prípade ďalších nemeckých firiem, aj jej história je poznačená nástupom nacizmu.

Text: JÁN KARAŠINSKÝ

Krajčír z Metzingenu

Hugo Boss sa narodil v júli 1885 ako piate a najmladšie dieťa Heinricha a Luise Bossovcov, ktorí v švábskom meste Metzingen vlastnili obchod so spodnou bielizňou. Keďže spomedzi piatich súrodencov sa len on a jedna jeho sestra dožili plno-

letosti, práve Hugo bol vybraný ako ten, kto po rodičoch prevezme obchod. Preto sa vyučil za predavača a v roku 1908, keď mal 23 rokov, prezval po smrti oboch rodičov rodinný podnik. Následne aj do jeho života výrazne zasiahla prvá svetová vojna a po jej vypuknutí sa stal regrútom nemeckej armády. Detaily ohľadom jeho nasadenia v armáde nie sú známe, no počas celého svojho pôsobenia v nej zostal v najnižšej hodnosti vojaka. Pripisuje sa to tomu, že keďže vedel, že sa po skončení povinností v armáde vráti naspäť do svojho obchodu, nemal, na rozdiel od ostatných regrútov, nijaké ambície niečo dosiahnuť.

Keď boje prvej svetovej vojny ustali, vrátil sa Hugo do rodného mesta, kde si založil vlastné krajčírstvo. Spočiatku šil najmä spodnú bielizeň a košeľe, časom sa však preorientoval na uniformy a pracovné oblečenie. Zamestnával 33

ľudí. V roku 1924 založil spolu s dvomi ďalšími spoločníkmi, ktorí boli vlastními miestneho pivovaru, Albertom a Theodorom Bräuchleovcami, menšiu fabriku vyrábajúcu rozličné druhy odevov. Pracovali v nej zhruba tri desiatky krajčírok, ktoré ručne šili pánske košeľe či tradičné poľovnícke kabáty, obľúbené najmä v južných oblastiach Nemecka. Už vo svojich začiatkoch sa firma zaradila medzi najväčších výrobcov oblečenia v regióne. Jednou z jej prvých veľkých objednávok bola dodávka niekoľkých desiatok kusov hnedých košiel pre mníchovského obchodníka s textilom Rudolfa Borna. Ako sa neskôr ukázalo, tieto košeľe boli určené pre členov NSDAP (Národnosocialistickej nemeckej robotníckej strany). O tom však v tom čase Hugo s najväčšou pravdepodobnosťou vôbec nevedel. Aj jeho fabriku však v roku 1929 poznačila hospodárska kríza, keď počet zamestnancov klesol o tretinu a obmedzil sa aj počet produktov, ktoré firma vyrábala. Neskôr sa obchody ešte viac zhoršili a neborák musel začínať prakticky odznova. Aby si mohol kúpiť šesť nových šijacích strojov, požičal si peniaze od niekoľkých veriteľov. Vo firme zostali len tí zamestnanci, ktorí boli ochotní pracovať za zníženú mzdu.

Nástup nacizmu

Od roku 1931 bol Boss členom Hitlerovej NSDAP a ďalších nacistických organizácií. Do strany mal vstúpiť najmä z ekonomických a obchodných dôvodov, keďže ako člen strany mal lepšie možnosti pre-

sadiť sa na trhu. Na arizácii židovského majetku sa aktívne nepodieľal a hoci by z toho mohol veľa vyťažiť, skôr len pasívne prijímal danú situáciu. Na druhej strane však Hugo finančne podporoval obávané jednotky SS (Schutzstaffel – Ochranný oddiel). Neboli to veľké sumy peňazí, keďže napríklad v roku 1934 darova-

lo 340-tisíc podporovateľov organizácii dokopy 581-tisíc ríšskych mariek. Hoci sa textilný priemysel ocitol v ťažkých časoch (bolo zakázané vyvážať a dovážať bavlnu, zavedené boli prísne kvóty na jednotlivé suroviny a materiály), nemecké firmy mohli celkom úspešne fungovať a dokonca aj expandovať. A to preto, že zabezpečovali výrobu pre ozbrojené zložky, ako boli napríklad uniformy. V konečnom dôsledku to znamenalo, že mali istý odbyť a nemuseli sa obávať o svoju budúcnosť.

Aj Bossova firma dostala veľkú objednávku a vyrábala uniformy pre SS, SA (Sturmabteilung – Úderný či útočný oddiel), Wehrmacht, Hitlerjugend a takisto aj pre zamestnancov železníc a pošty. Počet jej pracovníkov rýchlo narastal a v roku 1943 ich už bolo takmer 330. Obchodu sa darilo, a tak mohol Hugo dokonca otvoriť filiálku v meste Hülben. Prejavilo sa to aj na obrate Hugovej firmy. V roku 1932 bol ešte len na úrovni 38-tisíc mariek, kým v roku 1941 až 3,3 milióna. Zisk spoločnosti v tomto roku dosiahol 241-tisíc mariek. Na budove fabriky sa pod jej názvom nachádzal ešte nápis Dodávateľ pre NSDAP. Spočiatku pritom príslušníci NSDAP a ďalších zoskupení nemali jednotné oblečenie, čo sa ukázalo byť veľkou nevýhodou pri rôznych stretnutiach, na ktoré prišiel veľký počet ľudí, či pri snahe o udržanie poriadku v uliciach. Rozhodlo sa, že napríklad všetci príslušníci SA budú nosiť hnedé košele.

Objednávky na výrobu oblečenia a uniforiem rozdeľoval špeciálny úrad v Mníchove. Výrobcovia potrebovali najskôr získať licenciu, ktorá bola dôkazom, že sú schopní dodať oblečenie v požadovanej kvalite, vzore či farebných odtieňoch. Každý kus vyrobeného oblečenia navyše musel obsahovať špeciálnu značku, aby sa dalo určiť, ktorá firma ho vyrobila. V celej krajine boli pritom stovky výrobcov s týmto špeciálnym povolením a firma Huga Bossa patrila k najväčším z nich. Aj v období, keď pracovala na objednávkach pre vojenský priemysel, vyrábala ešte aj oblečenie pre športovanie a voľný čas.

Využitie Zwangsarbeitrov

Aby Bossov podnik stíhal plniť požiadavky na dodávky oblečenia, od roku 1940 využíval nútenú pracovnú silu v podobe takzvaných Zwangsarbeitrov, ktorí pracovali vo veľmi ťažkých podmienkach. Išlo o ľudí z Poľska, Česka, Sovietskeho zväzu, ale taktiež aj o občanov Belgicka či Francúzska. Okrem nich pre Huga pracovalo približne 30 vojnových zajatcov a väzni z koncentračných táborov. Hoci pri práci vo firme nemali nastavené až také tvrdé podmienky ako určovali nacistické nariadenia, napriek tomu sú zaznamenané dva prípady úmrtí medzi ľuďmi, ktorí tam boli na nútených prácach. Okrem nízkej mzdy a nedostačujúceho lekárskeho zabezpečenia museli platiť rôzne poplatky a výrazným spôsobom bol ovplyvnený aj ich osobný život.

O niečo lepšie na tom boli nevoľníci z krajín západnej Európy (Francúzsko či Belgicko), ktorí sa mohli slobodne pohybovať po meste či navštevovať kiná. Naopak, tí z východnej Európy (predovšetkým z Poľska a Sovietskeho zväzu, ale taktiež aj Česi a Slováci) boli na tom oveľa horšie. Museli na oblečení nosiť špeciálne označenie (P alebo Ost), nemohli využívať verejnú dopravu a udržiavať kontakt s Nemcami. Pohlavný styk s domácimi znamenal pre nich dokonca trest smrti. Dobové záznamy ukazujú, že vo firme Huga Bossa pracovalo 26 takýchto nešťastníkov, ktorí mali slovenskú národnosť.

Po smrti zakladateľa

Po porážke nacizmu prebiehala v Nemecku na základe podmienok stanovených Spojencami denacifikácia a v rámci tohto procesu bol prešetrovaný aj Boss a jeho spoločnosť. Klasifikovali ho ako Belastete, čo bol druhý najhorší stupeň označenia spolupracovníkov režimu, do ktorého spadali rôzni nacistickí aktivisti, militanti a ľudia profitujúci z vtedajších politických pomerov. Tejto skupine hrozilo zatknutie a uväznenie až na desať rokov, finančné tresty a mnohé ďalšie reštrikcie. Hugo dostal pokutu vo výške 100-tisíc ríšskych mariek, ktorá bola vôbec druhou najvyššou, akú niekomu špeciálna komisia sídliaca v nemeckom meste Reutlingen udelila.

Komisia uviedla nasledovné dôvody, prečo bol Hugo Boss potrestaný takou vysokou sumou: členom NSDAP sa stal už dosť skoro (v roku 1931), finančne profitoval z vtedajšej politickej situácie a bol tiež dobrým priateľom Georga Ratha, miestneho lídra strany, ktorý bol známy svojím hrubým až surovým správaním.

Boss sa proti tomuto rozhodnutiu komisie odvolal a stupeň jeho spolupráce s nacistom bol napokon preklasifikovaný. Prípado bol uzavretý s tým, že dostal označenie Mitläufer, čo predstavovalo nižší stupeň spolupráce s nacistami. Znamenalo to, že Hugo sa v zločinoch aktívne neangažoval, ale pripojil sa k spoločenskému prúdu a k postojom, ktoré vtedy v Nemecku panovali.

V nasledujúcom období Bossova spoločnosť ďalej šla uniformy, avšak už pre francúzske okupačné vojská, pod správu ktorých oblasť Metzingenu spadala, a tiež pre Červený kríž.

Hugo zomrel v auguste 1948 ako 63-ročný. Podnikanie po ňom následne prevzali jeho syn Siegfried Boss a zať Eugen Holy, manžel jeho dcéry Gertrúdy. ♣

Foto: SHUTTERSTOCK

Katarzyna Sobol

Katarzyna pochádza z Poľska, no už roky žije v Londýne. Je úspešnou majiteľkou salónu krásy. Okrem práce miluje aj svojich dvoch rozkošných psíkov. Na Slovensku sa jej páči a veľmi ju potešilo pozvanie na našu poslednú Playboy párty, kde ste mali možnosť túto sexi modelku stretnúť.

FOTO: VALENTIN ALEXANDRU CALINESCU
ASSISTANT: KRISTYNA VARANKA
MAKE-UP & VLASY: LALIU BERTA
STUDIO: WWW.FOXVISUALART.COM

PICTORIAL

MÁRNOSŤ POHÁŇANÁ SKALPELOM

Joker s jeho „urob si sám“ permanentným úsmevom by sa v rebríčku najšialenejších modifikácií tela nedostal ani do prvej päťky. Skutočný svet telesných transformácií je totiž divokejší než predstavivosť tvorcov gothamského univerza.

Text: MONIKA ERDÖFY

Telo ako plastelína

Top manažérky podstupujúce amputáciu malíčkov na nohe, aby im lepšie sadli lodičky, laserové úpravy dlaňových rýh pre zvrátenie nepriaznivého osudu či rozširovanie očných jamiek Áziatok, aby pôsobili viac západniarsky... vyberte si, vytiahnite platinovú kreditku a máte to mať! Akokoľvek svojské budú vaše požiadavky na pretvorenie (či spotvorenie), vždy sa nájde plastický chirurg, ktorý nepovie nie dobre platenému experimentu na operačnom stole. Súčasná medicína je natoľko technologicky pokročilá, že jedinou prekážkou medzi prírodným dizajnom tela a jeho vyfantazírovaným upgradom je množstvo peňazí, ktoré hodláte do úpravy zovňajšku investovať. Dnešné trendy neštandardných estetických zákrokov ukazujú, že niektorí pristupujú k vlastnému telu ako k plastelíne a zo zvedavosti skúšajú, pokiaľ až sa dá modelovať.

Alternácia osudu

Kresba čiar na vnútorných stranách dlaní je mnohými národmi považovaná za kódovaný náčrt životnej cesty. Obzvlášť v Japonsku sa čítanie osudu z rúk teší veľkej obľube, preto nie je žiadnym prekvapením, že najvyššia frekvencia zákrokov na korekciu čiar je práve tu. Procedúra sa robí elektrickým skalpelom a netrvá dlhšie ako 15 minút. Klient si môže vybrať dizajn čiar, ktorý mu vyhovuje viac ako ten pôvodný. Treba predĺžiť čiaru lásky či čiaru hojnosti? No nech sa páči! Nepohybujeme, že osudu sa tento update dostane a poslušne prispôsobí svoje plány tým vašim.

Husky look

Kontroverzná a mimoriadne nebezpečná transplantácia dúhoviek nemá žiaden zdravotný prínos. Ide o čisto estetickú požiadavku ľudí, ktorí nie sú spokojní s prírodnou farbou očí a ohliadajú sa po trvalejšom riešení než zafarbených kontaktných šošovkách. Procedúru zviditeľnil modelingový škandál z roku 2019. Topmodelka Sarah McDaniel, ktorá si postavila kariéru na unikátnej telesnej čрте – heterochrómií (nejednotná farba očí), bola vtedy exponovaná svetu ako obyčajná klamárka. Stalo sa tak po tom, čo jej otec zverejnil fotku z detstva, na ktorej má Sarah dokonale identické hnedé oči. Zahanbená podvodníčka chtiac-nechtiac priznala, že roky používala kontaktné šošovky, no v obavách z ohrozenia kariéry napokon pristúpila k radikálnemu riešeniu a absolvovala ilegálny zákrok v Indii. Vlastnou márnosťou prišla o státisíce fanúšikov a takmer aj o zrak.

Lodičkové chodidlá

Vyzerá to ako zvrhlá výzva z horrovej série Saw, avšak s tým rozdielom, že znetvorenie chodidiel podstupujú ženy úplne dobrovoľne. O existencii „podpultovej“ procedúry na hraniciach zákona začali písať médiá už pred deviatimi rokmi. Zárok, pri ktorom sa chirurgicky odstraňujú malíčky na oboch nohách, sa toho času rozšíril v newyorskom Manhattane, najmä medzi úspešnými ženami, ktoré sa vo vysoko súťaživom prostredí snažili držať krok s konkurenciou. Ten sa však udržiava ťažko, keď kráčate v desaťcentimetrových podpätkoch superúzkych dizajnerských lodičiek. A pretože v prostredí karieristiek zarábajúcich ročne šesťciferné sumy neobstojí argument, že si vydobyjú rešpekt aj v teniskách, imidž víťazí nad zdravým rozumom. Je to tiež istá forma iniciálneho rituálu. Žena ochotná obetovať pre kariéru dva zdravé prsty vysielá do okolia jasný signál, že na ceste hore sa nezastaví pred ničím.

Západniarske oči

Posadnutosť Aziatok západnými vzormi

je desivou ukážkou, do akého extrémumu môže zájsť slepé vyznávanie cudzích ideálov krásy. Zatiaľ čo ne jeden muž je namäkko z étericky jemných črt ázijských žien, ony samy trpia komplexom, že ich tváre sú málo „európske“. Na internete preto nájdete tisícky mejkapových návodov, ako zväčšiť oči pomocou líčidiel, zatiaľ čo zámožnejšie dámy idú rovno pod nôž. Pri špeciálnom type blefaroplastie sa pomocou úpravy očných viečok dosiahne trvalý efekt „otvorenejšieho“ oka. V Južnej Kórei, kde je najvyšší dopyt po „westernizácii“ žien, prebieha na súkromných klinikách denne až okolo sto zákrokov tohto typu.

Hráčska tvár

Čo delí rekreačného hráča pokru od skutočného majstra? Schopnosť zachovať nezúčastnene stoický výraz, keď ide do tuhého. Problém je v tom, že aj dobre trénovaných klamárov môže v rozhodujúcom momente zradiť mozog riadiaci pohyby drobných mimických svalov. Stačí sotva badateľný poryv a protivník vie, čo máte za lubom. Ibaže by ste predtým merali cestu do ordinácie newyorského

chirurga Jacka Berdyho. Za 600 až 800 dolárov vám spraví takzvaný „poker-tox“, botoxovú kúru s cieľom čiastočnej paralýzy tvárového svalstva. Efekt trvá tri až štyri mesiace, počas ktorých budete pôsobiť dojemom človeka, ktorého absolútne nič nevyvedie z miery. Inými slovami – zaplatíte za to, že vás bude okolie vnímať ako čistého sociopata.

Víkendové popsie

Nemá vaša drahá na dizajnersku kabelku za tisíceky eur? Nič to, môže si ju na víkend za zlomok ceny prenajať. Podobný model prístupnosti luxusu preniká už aj do sveta skrášľujúcich procedúr. Komu sa investícia do nových prsných implantátov vidí byť príliš vysoká, môže sa uspokojiť s dočasným a ekonomickejšim variantom, ideálnym na iluzórne očarenie počas dôležitého víkendového eventu. Zárok spočíva v injekčnom vstreknutí fyziologického roztoku do prsného tkaniva. Telo zareaguje opuchom, po ktorom sa hrud' nafúkne o celé dve čísla a do štyridsiatich ôsmich hodín opäť splasne na svoju východiskovú veľkosť.

Hadí jazyk

Keď si nechtiac zahryznete do jazyka či odpijete z prihorúcej kávy, je to cítiť. PORIADNE. Nečudo, že hadí jazyk patrí k najdiskutabilnejším a tiež najbolestivejším chirurgickým zákrokom. Legislatíva mnohých štátov ho zakazuje a ak predsa nájdete miesto, kde vám toto „vylepšenie“ spravia v riadnych sterilných podmienkach a nie kdesi v garáži za mestom, pripravte sa na proces, popri ktorom je rekonvalescencia po ťahaní osmičiek prechádzkou ružovou záhradou. Ani niekoľko týždňo-

vá kašičková diéta a mesiace hojenia rán ale nie sú prekážkou pre ľudí, ktorí chcú byť výnimoční. Hadí jazyk sa po prvý raz objavil ako trend ešte koncom deväťdesiatych rokov minulého storočia, kedy sa rozšíril v komunite ľudí s ambíciou kopírovať vizáž zvierat. Šušká sa však ešte o inom, šteklivejšom dôvode, prečo si toľko masochistov necháva prerezať jazyk vo dvoje. Po zacelení sú obe časti plne pohyblivé a s funkčnými nervovými zakončeniami, čo znásobuje rozkoš pri orálnych hrách. ♡

Foto: SHUTTERSTOCK

HOROSKOPY

PLAYBOY JÚL 2020

KOZOROŽEC

V prvom rade sa treba pozrieť na seba, kde robíte chyby, pokiaľ vám manželstvo nevychádza podľa vašich predstáv. Pokiaľ je vzťah založený len na fyzickom kontakte, nevydrží dlho. Človek potrebuje v partnerstve porozumenie na tele i duši. Nikto však netvrdí, že sa sexu treba vyhýbať! Ak hľadáte svoj večný ideál lásky, vedzte, že na tomto svete neexistuje! Upriamte preto svoju pozornosť na pozemské možnosti.

VODNÁR

Dobrá vôľa na oboch stranách vedie k naplneniu lásky. Je možný aj prírastok do rodiny. Pre voľných sa črtá šanca na osudové stretnutie s hlbokým citom. Dúfajme, že bude láska opätovaná. Držte si však svoje emócie zo začiatku na uzde, aby ste sa v niečom neunáhli. Ak príliš skoro vypijete kalich vašej lásky, nestihnute si ju naplniť vychutnať.

RYBY

Toto obdobie je naklonené novým cestám, a to pracovným i vzdelávacím. Nevylučuje sa i cudzina. Samozrejme, že si dopredu treba preveriť podmienky oboch krajín, aby ste nemuseli potom ostať v karanténe. Možno sa vydáte len za hranice vášho bydliska a konečne začnete študovať angličtinu, alebo iný svetový jazyk. Nikdy nie je neskoro, aj keby ste boli v dôchodku.

BARAN

Postavte sa pevnými nohami na zem. Obozretnosť má v určitej miere svoje miesto i v láske, aj keď s tým možno niektorí čerství záľubenci nebudú súhlasiť. Spoločné záujmy a koničky svojim pevným putom spájajú dvoch ľudí. Nájdite si niečo, čo vás bude oboch zaujímať a naplňovať, aby ste sa neskôr spolu nenudili. Dlhodobý vzťah bude treba osviežiť nejakým darčekom v podobe tvorivosti. Popustite uzdu fantázie aj v spálni.

BÝK

Ohňa máte dosť, urobte si z neho sluhu, nie pána! Možné sú hádky a nedorozumenia medzi vami a partnerom, ak sa necháte uniesť emóciami. Vašou dobrou zbraňou bude, nerozčuľiť sa za žiadnych okolností. Napojte sa na bezpodmienečnú lásku a zahrňte ňou svojich blízkych. Ak človek nepričítne vybuchne, nezvládol v konečnom dôsledku boj so sebou samým.

BLÍŽENCI

tekáte, lebo vami niečo otriaslo? Sú predstavy a skutočnosť o vašom partnerovi rozdielne? Zrútil sa vám partnerský život ako domček z karát? Uvedomte si, že čo ste budovali na slabých základoch, bez istoty a lásky, musí zákonite padnúť. Počas tohoto leta prichádza osvetlenie, niekedy menej príjemnými zážitkami. Nakoniec sa človek aspoň dozvie pravdu, ktorej sa netreba báť pozrieť do očí.

RAK

Hviezdy vravia o priaznivom obrať sa aj v kariére. Pripravte sa na to, že budete možno musieť rýchlo, seabedome konať a rozhodovať. Investície, ktoré najprv obetujete, by sa vám však mali čoskoro vrátiť. Zvedavosť z vašej stránky nech je ale v norme. Ak vás svrbí jazyk, vydržte a nehovorte veci, ktoré je treba držať v tajnosti. Dodržujte teda všetky čestné zásady vo svojom vystupovaní.

LEV

Niekedy to ľudia ani nemyslia zle, ak sa medzi vás zamiešajú, ale to už vo vašom vzťahu nebudete len vy dvaja. Nepustite preto medzi vás a partnera nikoho iného. Hovorí sa, že mnoho kuchárov pokazí aj jednoduchú kašu. Malé neviné prekážky medzi vami nevadia, skôr posilnia komunikáciu. Skúste si spolu zašportovať len tak pre radosť!

PANNA

Tento mesiac poukazuje na zápas negatívnej energie s pozitívnu. Nemusíme to brať úplne doslova. Môže byť aj spojením ženy a muža, ktorí idú spoločnou cestou. Síce občas to vyzerá ako boj, ale aspoň nestojíte na mŕtvom bode. Nuda vo vzťahu je totiž dosť nebezpečná. Často je predzvesťou skončenej spoločnej cesty životom. Preto sa radšej konštruktívne pohádajte, akoby ste mlčali a trpeli.

VÁHY

Vzťahy nám zaberajú veľa času, veď nakoniec človek je spoločenský tvor. Kto si myslí, že je na sto percent spravodlivý, je jednou nohou v klamstve. Preto sa neokúňajte dať si úprimne otázku, ako sa javíte ostatným. Hlavne pokiaľ vidíte, že od vás niekto, kto je dôležitý vo vašom živote, bočí. Pravda je totiž len jedna a nakoniec vyjde na povrch.

ŠKORPIÓN

Pokiaľ vás vzťah nenaplní, bude potrebné zahájiť radikálnu liečbu. Boľavú stoličku, na ktorej spolu sedíte, skúste najprv liečiť. Navštívte trebárs psychológa či vzťahového terapeuta predtým, než podáte žiadosť o rozvod. Nezainterosovaná osoba totiž vidí a počuje veci, ktoré vy už nevnímate. Voľní možno vhpnú do vzťahu za zvláštnych okolností.

STRELEC

Stojte pevnými nohami na zemi. Zmyselnosť, vernosť, dobrostrednosť, veselá myseľ, praktickosť a radosť zo života. To sú dôležité atribúty, ktoré vám prináša karta zemskej kráľovnej. Berte ju ako posolstvo na zamyslenie sa nad svojím partnerským životom. Pozor však na vypočítavosť. Tá sa k láske nehodí!

ZELENÉ KLAMSTVO

(Záchrana sveta ako výnosný obchodný model)

Kathrin Hartmann

Premedia, 2020

Elektromobily šetrné k životnému prostrediu, udržateľné potraviny, oblečenie z recyklovaných plastov vylovených z mora. Hurá! Veľké spoločnosti nás ľahko presvedčia, že svet dokážeme zachrániť kupovaním správnych vecí. To je však rozsiahla a nebezpečná lož. Katharin Hartmannová, odborníčka na „greenwashing“, opisuje zavádzanie zákazníkov a ukazuje, ako sa môžeme proti tejto lži brániť.

Čím absurdnejšie zelené klamstvá sú, tým ľahšie im uveríme. Šíria sa už od osemdesiatych rokov a dnes sú populárnejšie ako kedkoľvek predtým. Hartmannová prináša príklady z celého sveta, od veľkej ropnej spoločnosti, ktorá zamietla pod koberec najväčšiu haváriu v histórii, cez ničenie svetových pralesov kvôli sóji, hovädzemu dobytku a palmovému oleju, až po textilný priemysel. Ako ukazuje, greenwashing je nebezpečný tým, že ľudí nevedie k skutočnej zmene, a tým len prehľbuje krízu, v ktorej sme sa ocitli.

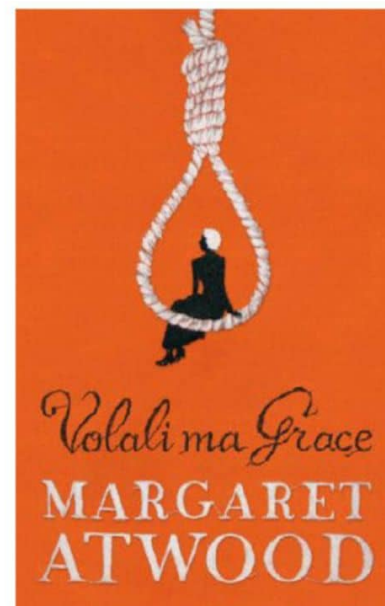

VOLALI MA GRACE

Margaret Atwood

Slovart, 2020

Kanadská spisovateľka Margaret Atwood v historickom románe Volali ma Grace spracovala prípad vraždy Thomasa Kinneara a jeho gazdinej Nancy Montgomeryovej, ku ktorej došlo v roku 1843 v Hornej Kanade. Zo zločinu obvinili a na trest smrti odsúdili dvoch služobníkov obetí: Grace Marksovú a Jamesa McDermotta. Neskôr však Grace udelili milosť a trest jej zmenili na doživotie. Hoci sa autorka prísne drží faktov a nezmenila ani najmenší detail z vtedajšej tlače alebo z diel iných spisovateľov, ktorí sa o prípad zaujímali, príbeh obohatila fiktívnou postavou psychológa, ktorý má odborne zhodnotiť Gracein duševný stav a jej možnú vinu. Lekár sa zo všetkých síl snaží ostať nezaujatý a profesionálny, a pritom sa čoraz viac sa zaplieta do Graceinho príbehu. Podľa románu nakrútili aj úspešný seriál.

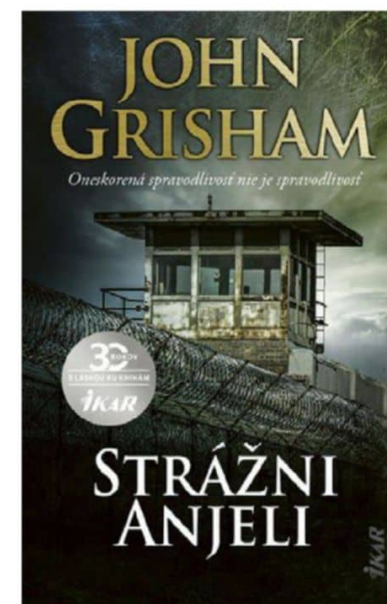
STRÁŽNI ANJELI

John Grisham

Ikar, 2020

V malom floridskom meste Seabrook zastrelili mladého právnik Keitha Russa, keď večer pracoval pri svojom stole. Vrah nezanechal stopy. Nebolo svedkov ani motívu. Polícia však čoskoro začala podozrievať mladého černocho Quincyho Millera, bývalého klienta Keitha Russa. Quincyho postavili pred súd a odsúdili na doživotie. Dvadsaťdva rokov bol vo väzení a trval na svojej nevine. Nikto ho však nepočúval. Nemal právnik, nikoho, kto by mu pomohol.

Po rokoch napíše list malej neziskovej organizácii Guardian Ministries, ktorú vedie Cullen Post, právnik a súčasne episkopálny kňaz. Guardian Ministries sa venuje iba špecifickým prípadom nespravodlivo odsúdených väzňov. Cullen Post cestuje po celej Amerike, bojuje za obeť justičných omylov a stará sa o klientov, na ktorých systém zabudol. Prípady Quincyho Millera je trochu odlišný. Keitha Russa zavraždili mocní bezohľadní ľudia a tí nechcú, aby sa Quincy dostal na slobodu. Pred dvadsiatimi dvoma rokmi zabili jedného právnik a bez váhania by sa zbavili aj ďalšieho.

John Grisham vo svojom novom románe, ktorý sa okamžite umiestnil na prvom mieste v rebríčku bestsellerov New York Times, prináša čitateľom klasický právnický triler – a ešte čosi navyše.

10 najväčších záhad vesmíru

Ešte ani dnes nevieme povedať, čo presne tvorí 95 percent hmoty vesmíru, čo je zdrojom energeticky najsilnejšieho žiarenia vesmíru alebo čo spôsobilo, že sa náš vesmír vyvinul do svojej súčasnej podoby.

Text: JÁN KARAŠINSKÝ

1 ČO TVORÍ SKRYTÚ HMOTU?

Všetko okolo nás je zložené z atómov. Z tejto takzvanej baryónovej hmoty sú vytvorené aj veľké vesmírne objekty a štruktúry – planéty, hviezdy či galaxie. Nám známa hmota z atómov však podľa kozmologických modelov tvorí len necelých päť percent hmoty vesmíru. Zvyšok

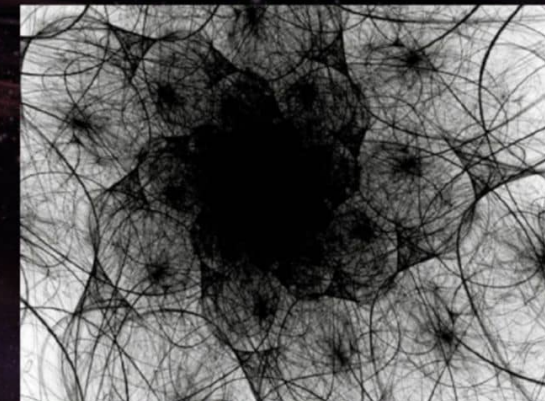

predstavujú skrytá hmota a skrytá energia (známe tiež pod názvami temná alebo tmavá).

Skrytá hmota tvorí 27 percent hmoty vesmíru a vieme o nej len veľmi málo. Nie je viditeľná, no prejavuje sa gravitačne. Kozmológovia totiž pri svojej práci postupne nachádzali dôkazy o tom, že vesmír musí byť tvorený ešte niečím, ako len viditeľnou, a teda priamo pozorovateľnou hmotou. Zistili, že napríklad kopy galaxií rotujú oveľa rýchlejšie, ako by mali, keby v nich bola prítomná len hmota hviezd, planét a podobne. Tento fenomén bolo možné vysvetliť len tak, že existuje aj hmota, ktorá nie je viditeľná, ale prejavuje sa svojou gravitáciou. V súčasnosti sa viaceré experimenty snažia detegovať skrytú hmotu a zistiť, čím je tvorená. Kandidátov je viacero. Najviac sa hovorí o časticiach WIMP (slabo interagujúce hmotné častice), axiónoch a neutrínach.

2 ČO JE TO SKRYTÁ ENERGIA?

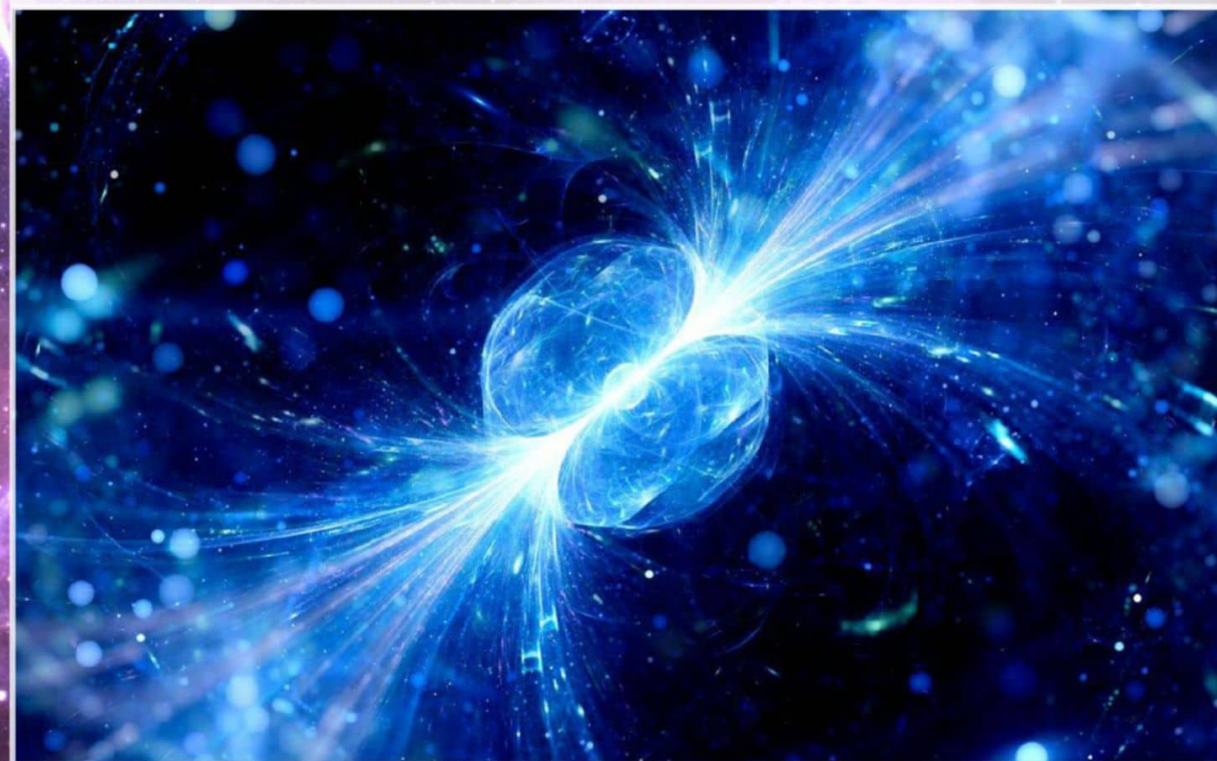
Ak o skrytej hmote, ktorá tvorí 27 percent hmoty vesmíru, vieme veľmi málo, tak o skrytej energii nevieme prakticky nič. A to pritom tvorí prevažnú časť (68 percent) vesmíru. Je ešte záhadnejšia ako skrytá hmota, pretože nielen, že nie je viditeľná, ale sa ani gravitačne neprejavuje. Staršie teórie počítali s tým, že rýchlosť rozpínania vesmíru sa musí spomaľovať, keďže ju bude brzdiť gravitácia. Pozorovaním vybuchujúcich supernov však zistili, že rozpínanie vesmíru sa naopak zrýchľuje, a tak teda musí existovať sila, ktorá má opačný efekt ako gravitácia. O jej podstate sa zatiaľ veľa nevie. Skrytá energia hrá pritom kľúčovú úlohu pri tom, čo sa s vesmírom ďalej stane.

3 AKO VZNIKAJÚ GAMA ZÁBLESKY?

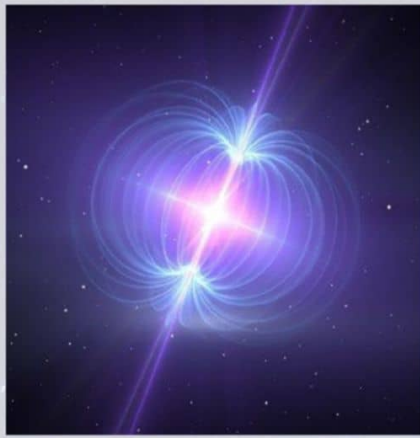
Gama žiarenie je pre živé organizmy škodlivé, keďže v závislosti od intenzity môže spôsobiť rakovinu, mutácie génov až smrť. Gama žiarenie koncentrované do formy akéhosi lúča sa nazýva gama záblesk. To, že takéto silné záblesky vznikajú niekde vo vesmíre, bolo prvýkrát pozorované počas studenej vojny, keď Američania pomocou družíc sledovali,

či Sovieti neuskutočňujú testy jadrových zbraní. Nie je ešte celkom jasné, kde gama záblesky vznikajú, ale keďže ide o energeticky najsilnejšie žiarenie vo vesmíre, predpokladá sa, že musia vznikať pri extrémnych a výnimočných udalostiach. Pravdepodobne sú sprievodnými javmi premeny hmotných hviezd na neutrónové hviezdy a čierne diery, prípadne majú svoj pôvod v zrážke neutrónových hviezd. Všetky doteraz pozorované gama záblesky mali svoj zdroj mimo Mliečnej cesty, pričom trvať môžu od niekoľko milisekúnd až po viac ako dve hodiny.

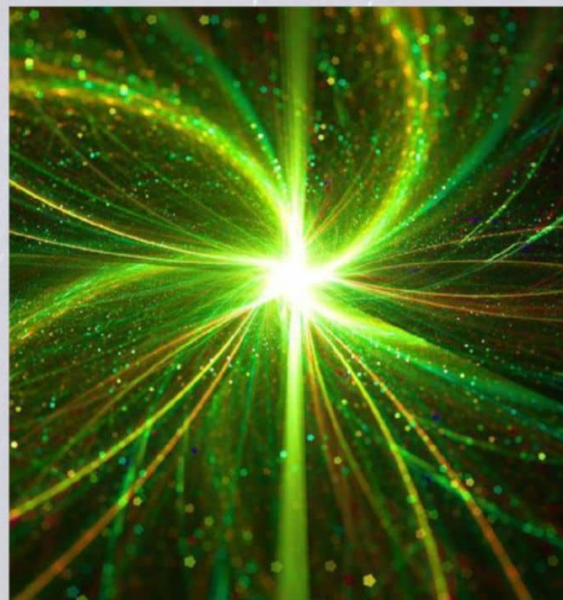
4 ČO VYTVÁRA KOZMICKÉ ŽIARENIE?

Z vesmíru k nám prilietajú aj vysokoenergetické častice pohybujúce sa takmer rýchlosťou svetla. Dostali názov kozmické žiarenie a sú to predovšetkým protóny a jadrá hélia. Detekujú sa vďaka zariadeniam, ktoré boli vybudované v odlahlých a neobývaných častiach sveta. Napríklad detektory v argentínskej pampe pokrývajú oblasť viac ako 2500 kilometrov štvorcových, pričom ročne zachytia len pár desiatok častíc. Ide teda o veľmi zriedkavú udalosť, pričom pôvod kozmického žiarenia zostáva stále nejasný. Časť z nich prichádza zo Slnka, no zdroje častíc s najvyššou energiou, ktorá je až 40-miliónkrát vyššia ako energia častíc vo Veľkom hadrónovom urýchlovači, sa zrejme nachádzajú mimo našej galaxie. Mohlo by ísť o častice urýchlené čiernou dierou, respektíve niekoľkokrát urýchlené silnými magnetickými polami.

5 PREČO NÁŠ SVET NIE JE Z ANTIHMOTY?

Predpokladá sa, že pri Veľkom tresku bol pomer hmoty a antihmoty vo vesmíre takmer rovnaký. Avšak práve vďaka tomu, že nebol úplne rovnaký, mohla napokon vzniknúť „naša“ hmota a v konečnom dôsledku aj život.

Všetky častice a antičastice, ktoré mali svoj pár, navzájom zanikli v procese zvanom anihilácia. No približne jedna z desiatich miliárd častíc bola „navyš“ a svoju antičasticu si nenašla. Práve z týchto častíc tak mohla byť neskôr sfomovaná hmota, ktorou je tvorený vesmír. Doteraz však nie je jasné, prečo bolo častíc o nepatrný zlomok viac ako antičastíc. Naš svet by bol pritom rovnaký, aj keby bol celý zložený z antihmoty. Platia pre ňu totiž rovnaké fyzikálne zákony. Rozdiel by bol však v tom, že napríklad elektróny by niesli kladný náboj.

7 JE VESMÍR NEKONEČNÝ?

V tom, či je vesmír konečný alebo nekonečný, nepochybuje vo vedeckej komunite jasná zhoda. A rovnako tak ani v tom, či bol vesmír nekonečný už v čase svojho vzniku. Einsteinoва teória relativity pripúšťa obe možnosti. Radšej sa preto zvykne používať termín pozorovateľný vesmír a označuje sa ním priestor vesmíru, ktorý je možné pozorovať z našej Zeme. Keďže vesmír je starý približne 13,8 miliardy rokov a rýchlosť svetla je podľa teórie relativity konštantná (300 000 km/s), k našej Zemi stihlo počas existencie vesmíru doputovať len žiarenie z určitej vzdialenosti. Priemer sféry tvoriacej náš pozorovateľný vesmír však nie je 13,8, ale až 93 miliárd svetelných rokov. Vesmír sa totiž naďalej rozpína a jednotlivé objekty sa od Zeme neustále vzdalujú.

6 ČO SA DEJE V ČIERNEJ DIERE?

Sú to zrejme najexotickejšie a najfascinujúcejšie miesta vo vesmíre. Čierne diery sú neuveriteľne hmotné objekty s takou silnou gravitáciou, že z ich vplyvu nedokáže uniknúť ani samotné svetlo. A preto ich nie je možné priamo pozorovať. Keďže z čiernej diery nemôže nič uniknúť, o tom, čo sa deje pod takzvaným horizontom udalostí, sa nedajú získať žiadne informácie. V súlade so súčasnými fyzikálnymi teóriami sa však v strede čiernych dier musí nachádzať miesto nazývané singularita. V ňom je zakrivenie časopriestoru nekonečné. Predpokladá sa, že každá galaxia má vo svojom strede obriu čiernu dieru a aj v centre Mliečnej dráhy sa nachádza takýto objekt – Sagittarius A*.

8 PREČO JE VESMÍR VŠADE ROVNAKÝ?

Hviezdy sa koncentrujú do galaxií, tie sa spájajú do kôp a nadkôp galaxií, ktoré zasa vytvárajú galaktické vlákna ako najväčšie známe štruktúry vesmíru. Okolo nich sa nachádza „prázdny“ priestor len s minimom galaxií. Ak sa však na vesmír pozrieme v ešte väčších rozmeroch, a to na úrovni stoviek miliónov svetelných rokov, zistíme, že hmota, ba dokonca aj skrytá hmota a skrytá energia, sú v ňom rozložené vcelku

9 AKÁ JE BUDÚCNOSŤ NÁŠHO VESMÍRU?

Od udalosti, keď vníkol čas a priestor, teda od Veľkého tresku, uplynulo asi 13,8 miliardy rokov. Vesmír sa odvtedy rozrástol do ohromných rozmerov, vznikli atómy, neskôr hviezdy, galaxie a ďalšie štruktúry. Rozpínanie vesmíru stále pokračuje a otázkou je, či sa niekedy zastaví. Kozmológovia pracujú s tromi rôznymi scenármi, týkajúcimi sa budúceho vývoja vesmíru: veľký chlad, veľký krach alebo veľký rozdrap. Za najpravdepodobnejší z týchto scenárov sa považuje veľký chlad. Pri ňom sa predpokladá, že vesmír sa bude aj v ďalšom priebehu rozpínať a vo veľmi vzdialenej budúcnosti ho bude čakať pomalé a chladné umieranie. Postupne sa totiž prestanú tvoriť nové hviezdy, až ho nakoniec bude vyplňať len

rovnomerne. Podľa kozmologického princípu je vesmír homogénny a tiež izotropný, čo znamená, že v každom smere je približne rovnaký a nemá žiadnu svoju centrálnu časť s vyššou koncentráciou hmoty a energie. Ešte v prvej sekunde svojho vzniku bol vesmír nepriehľadný a veľmi horúci, pričom sa zvykne porovnávať k „vriacej polievke“ z častíc. Postupom času však z tohto zdanlivého chaosu vznikol poriadok a usporiadanie, aké pozorujeme dnes.

žiarenie a elementárne častice. Pri veľkom rozdrape by rozpínanie vesmíru pokračovalo ešte rýchlejším tempom, až by zapríčinilo rozpad galaxií, hviezd, planét a v záverečnom štádiu aj samotných atómov. Podľa teórie veľkého krachu by sa zas rozpínanie priestoru v určitom bode malo zastaviť, až napokon dôjde k opačnému procesu, teda zmenšovaniu sa.

10 EXISTUJE ŽIVOT AJ INDE AKO NA ZEMI?

Sme vo vesmíre sami? Alebo niekde naozaj žijú mimozemšťania, ako sme to mohli vidieť v mnohých hollywoodskych filmoch? Nejde pritom len o nejaké sci-fi, keďže hľadaním potenciálneho mimozemského života sa zaoberajú aj skutoční vedci. Už viac ako tridsať rokov napríklad funguje projekt SETI, ktorý pomocou rádioteleskopov zachytáva rádiové vlnenie z vesmíru, medzi ktorým by mohol byť aj signál vyslaný mimozemšťanmi. Nad tým, či je vo vesmíre život, sa seriózne zamýšľali aj viacerí veľkí vedci v čele s Enricom Fermim, Carlom Saganom či Stephenom Hawkingom. Americký astronóm Frank Drake dokonca zostavil rovnicu s cieľom predpovedať počet inteligentných civilizácií v našej galaxii. Kombinuje v sebe viacero faktorov, ktoré je možné odhadnúť len veľmi neurčito, a preto nemá len jeden výsledok. Sám Drake dospel k číslu desať.

Foto: SHUTTERSTOCK

Africký „Doktor Železná päst“

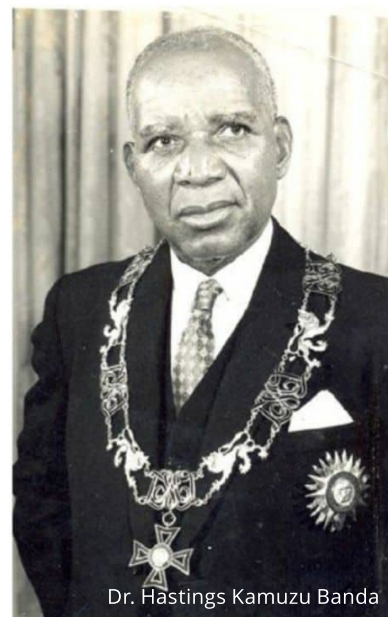
Malawi. Malá africká krajina, o ktorej našinec veľa nevie, respektíve o nej ešte ani nepočul. Takmer tridsať rokov bola krajinou jedného muža, ktorý si v nej vybudoval taký silný kult osobnosti, že sa mohol vyhlásiť za doživotného prezidenta, cenzurovať všetky médiá či určovať ľuďom, aké oblečenie majú nosiť. Paradoxne, k moci sa dostal demokraticky a spočiatku sa životná úroveň obyvateľov zvyšovala. Neskôr však Hastings Kamuzu Banda podľahol opojeniu mocou, čo v konečnom dôsledku spôsobilo aj jeho pád.

Text: MIKULÁŠ VYŠŇAN

„Doktor Banda“, ako ho volali, lebo bol vyštudovaný lekár, sa dožil 99 rokov. Pravda, v posledných rokoch už bojoval so zdravotnými problémami a o moc v krajine prišiel tri roky pred svojou smrťou. Presný dátum jeho narodenia ani nie je známy, keďže v tom čase sa na území vtedajšieho Britského protektorátu stredná Afrika ešte nevedeli záznamy o narodených deťom. Predpokladá sa však, že sa narodil na jar roku 1898 po tom, ako jeho matka užila miestnu medicínu v podobe korieňov rastlín, ktoré mali slúžiť na liečbu neplodnosti. Preto dostal meno Kamuzu, čo znamená korieňok. Vzdelanie získal v misijných školách, pričom u tamajších vyslancov škótskej cirkvi prešiel krstom a prijal kresťanské meno Hastings.

Práca v bani, štúdium medicíny

Banda nemal ešte ani dvadsať rokov, keď sa rozhodol opustiť rodnú krajinu a odísť do zahraničia. Domov sa vrátil až o 42 rokov neskôr, keď ho jeho krajanovia presvedčili, aby vstúpil do politiky a bojoval za nezávislosť Malawi spod britskej nadvlády. Krátko po dovŕšení plnoletosti najskôr niekoľko rokov pra-

Dr. Hastings Kamuzu Banda

coval v bani Witwatersrand neďaleko Johannesburgu v Juhoafrickej republike. Vďaka finančnej pomoci tamajšej cirkvi však mohol odísť do USA a študovať na segregovanej vysokej škole pre Afroameričanov. Získal titul doktor medicíny a taktiež promovал aj z antro-

pológie, keď sa venoval štúdiu svojho materinského jazyka čičevštiny. Po škole sa presunul do Veľkej Británie, kde pracoval ako doktor pri Newcastli a neskôr na predmestí Londýna. V tom čase sa zároveň začal aj politicky angažovať a zaujímať o dianie v domovine, ktorá bola v tom čase britským protektorátom Ňasko. Domov sa však ešte v tom čase nechcel vrátiť, keďže sa obával toho, že na zabezpečenie rozvetvenej rodiny minie všetky svoje finančné zdroje. Jeho krajanovia za ním dokonca poslali aj delegáciu, ktorá ho mala presvedčiť, aby sa vrátil a pomohol svojej domovine. Šikovný lekár, hoci v tom čase žijúci tisíce kilometrov ďaleko, mal povesť inteligentného muža, ktorý je schopný sa pohybovať v politike a dostať sa do vyšších „bielych“ kruhov.

Vymyslel názov krajiny

Do Ňaska napokon prišiel až po siedmich rokoch strávených v Zlatonosnom pobreží (dnešná Ghana) a to v dobe, keď krajina bojovala po vzore ostatných afrických štátov za získanie nezávislosti. Charizmatický Banda pravidelne vystupoval na rôznych zhromaždeniach

požadujúcich nezávislosť krajiny a prevzatie moci miestnymi. Paradoxom je, že pri týchto vystúpeniach potreboval tlmočníka do čičevštiny, ktorú už medzičasom zabudol. Stupňujúce sa požiadavky obyvateľov a napätie prinútili britskú správu až k vyhláseniu mimoriadneho stavu a policajnému zásahu označenému ako „Operácia východ Slnka“. Počas neho boli zatknuté kľúčové postavy boja za nezávislosť vrátane doktora, ktorý napokon vo väzení pobudol viac ako jeden rok. Udalosti medzitým nabrali rýchly spád a z väzenia ho prepustili, aby sa mohol v Londýne zúčastniť rozhovorov o získaní nezávislosti. V roku 1963 ho Briti vyhlásili za premiéra Ňaska, čo bol medzistupeň k tomu, aby krajina nasledujúci rok získala úplnú nezávislosť. Stalo sa tak 6. júla 1964, pričom názov Malawi vymyslel on sám. Malo sa tak stať na základe toho, že v minulosti sa na tomto území rozprestieralo kráľovstvo známe ako „Maravi“.

Doživotný prezident

Keď bola následne v roku 1966 prijatá ústava a Malawi vyhlásené za republiku, Bandu zvolili za jej prvého prezidenta. K moci sa teda na rozdiel od iných afrických diktátorov dostal demokratickým spôsobom, hoci vo voľbách nemal protikandidáta. V tom čase mu patrili sympatie drvivej väčšiny bežných obyvateľov aj miestnych vyšších kruhov. Rozhľadený vodca spočiatku rozvíjal spoluprácu s ostatnými africkými krajinami, ktoré si taktiež zhruba v rovnakom čase vybojovali nezávislosť. Postupne však zmenil svoje zmýšľanie a začal sa orientovať na spoluprácu s Mozambikom, ktorý bol v tom čase ešte pod portugalskou nadvládou, a tiež s Juhoafrickou republikou, v ktorej sa uplatňovala politika apartheidu. Hoci mu mnohí ľudia vyčítali, že zradil svoje základné princípy a aj dôveru všetkých obyvateľov, po ekonomickej stránke sa krajine darilo. Malawi bolo už od získania nezávislosti krajinou jedinej strany MCP (Malawijská kongresová strana), čo potvrdzovala aj ústava. Všetci dospelí občania sa museli stať členmi strany, stranícky preukaz nosiť stále so sebou a legítimo-

vať sa ním pri náhodných policajných kontrolách. Zároveň bolo zriadené polovojské krídlo strany „Malawijskí mladí pionieri“, ktoré malo široké právomoci a vytváralo medzi obyvateľmi atmosféru strachu. MCP v roku 1970 určila Bandu za svojho doživotného lídra a nasledujúci rok bol vyhlásený aj za

Dr. Hastings Kamuzu Banda (vpravo) a Kenneth Kaunda (1. prezident Zambie)

doživotného prezidenta Malawi. Jeho oficiálny titul znel: „Jeho Excelencia doživotný prezident republiky Malawi Ngwazi Dr. Hastings Kamuzu Banda“. Označenie Ngwazi v čičevštine znamená niečo ako ohromný lev.

Na svedomí má mať najmenej 6 000 obetí

Banda mal viackrát verejne vyhlásiť, že jeho slovo je pre ľudí zákon. Za pravdu by tomu dávala aj skutočnosť, že poslancov mohol menovať a odvolávať podľa vlastného uváženia a bez udania akéhokoľvek dôvodu. Najhlasnejší odporcovia jeho politiky sa buď dostali do väzenia, alebo boli donútení z krajiny odísť. V tých najhorších prípadoch zahynuli za záhadných okolností. Na verejnosť napríklad prenikli informácie o incidente z roku 1983, keď pri automobilovej nehode zahynula trojica ministrov, ktorá predtým na zasadnutí kabinetu

spochybnila niektoré panovníkove rozhodnutia a načrtla myšlienku vzniku ďalších politických strán. Oficiálne správy hovorili o tom, že zahynuli pri dopravnej nehode, keď sa pokúšali ujsť do susedného Mozambiku. Skutočnosť však mala byť taká, že ich telá boli naložené do automobilu po tom, ako ich

niekoľko hodín týrali a nakoniec im do hláv vtikli stanové kolíky.

Počet priamych či nepriamych obetí Bandovej politiky nie je známy, najnižšie odhady však hovoria o šiestich tisícoch. V krajine však trpeli prakticky všetci okrem prezidentovi spriaznených ľudí. Mnohé jeho nariadenia a zákazy mali vplyv na bežný život ľudí. V krajine napríklad existovali len tri médiá (jedno rádio, jeden denník a jeden týždenník), ktoré prechádzali cez cenzorov rovnako ako filmy premietané v kinách. Zavedeniu televízie sa líder bránil a mnohé obmedzenia platili aj v prípade toho, čo smeli ľudia nosiť. Povolené bolo len oblečenie nevzbudzujúce prílišnú pozornosť, čo sa týkalo najmä žien. Muži zasa smeli mať vlasy nanajvýš po pleciah. Striktné pravidlá, týkajúce sa oblečenia, dodržiaval aj sám prezident. Na verejnosti vždy nosil tmavý oblek

s vychádzkovou palicou a bielou vreckovkou trčiacou z náprstného vrečka. A to aj pri tých najväčších horúčavách.

Pokojné odovzdanie moci

Bandov osobný majetok sa odhadoval na viac ako 300 miliónov amerických dolárov. Nahonobil si ho vďaka tomu, že bol osobne zapojený do všetkých výnosných biznisov v krajine. O svoju pozíciu neohrozeného lídra začal prichádzať začiatkom deväťdesiatych rokov, keď už mal podlomené zdravie. Hovorí sa, že v tom čase za neho vládla Cecilia Kadzamirová. Vodca s ňou nemal žiadny oficiálny vzťah, dlhé roky však pri rôznych príležitostiach plnila úlohu prvej dámy. Spoznali sa, keď v čase jeho lekárskej praxe pracovala ako sestrička.

Silnejúci tlak doma aj v zahraničí napokon prinútil Bandu koncom roka 1992 vyhlásiť referendum o tom, či má v krajine naďalej fungovať iba jedna politická strana. Obyvatelia v ňom vyslovili jasný názor, aby bol zavedený pluralitný systém, čo napokon viedlo k vytvoreniu nových politických strán a k prvým slobodným parlamentným a prezidentským voľbám. V boji o post prezidenta získal panovník len približne tretinu hlasov a prišiel tak o svoju moc. Ešte predtým bol formálne zbavený titulu doživotného prezidenta. Prevzatie moci prebehlo relatívne pokojne a niekdajší doktor bol pripravený prijať svoj ďalší osud. Hneď nasledujúci rok ho zatkli a obvinili z vraždy trojice ministrov v roku 1983. Napokon ho však pre nedostatok dôkazov museli prepustiť.

Záver svojho života prežil Banda v Juhoafrickej republike, kde napokon 4. januára 1996 na klinike v Johannesburgu ako 99-ročný zomrel. Pomerne zvlášťne vyznieva skutočnosť, že niekoľko rokov po jeho smrti sa rozhodla jedna z najchudobnejších krajín sveta postaviť v hlavnom meste Lilongwe bývalému diktátorovi mauzóleum. Jeho výstavba bola dokončená v roku 2006, stála zhruba 600-tisíc amerických dolárov a má ísť o poctu rozporuplnému veľikánovi ako prvému prezidentovi nezávislého Malawi a „otcovi národa“. ♡

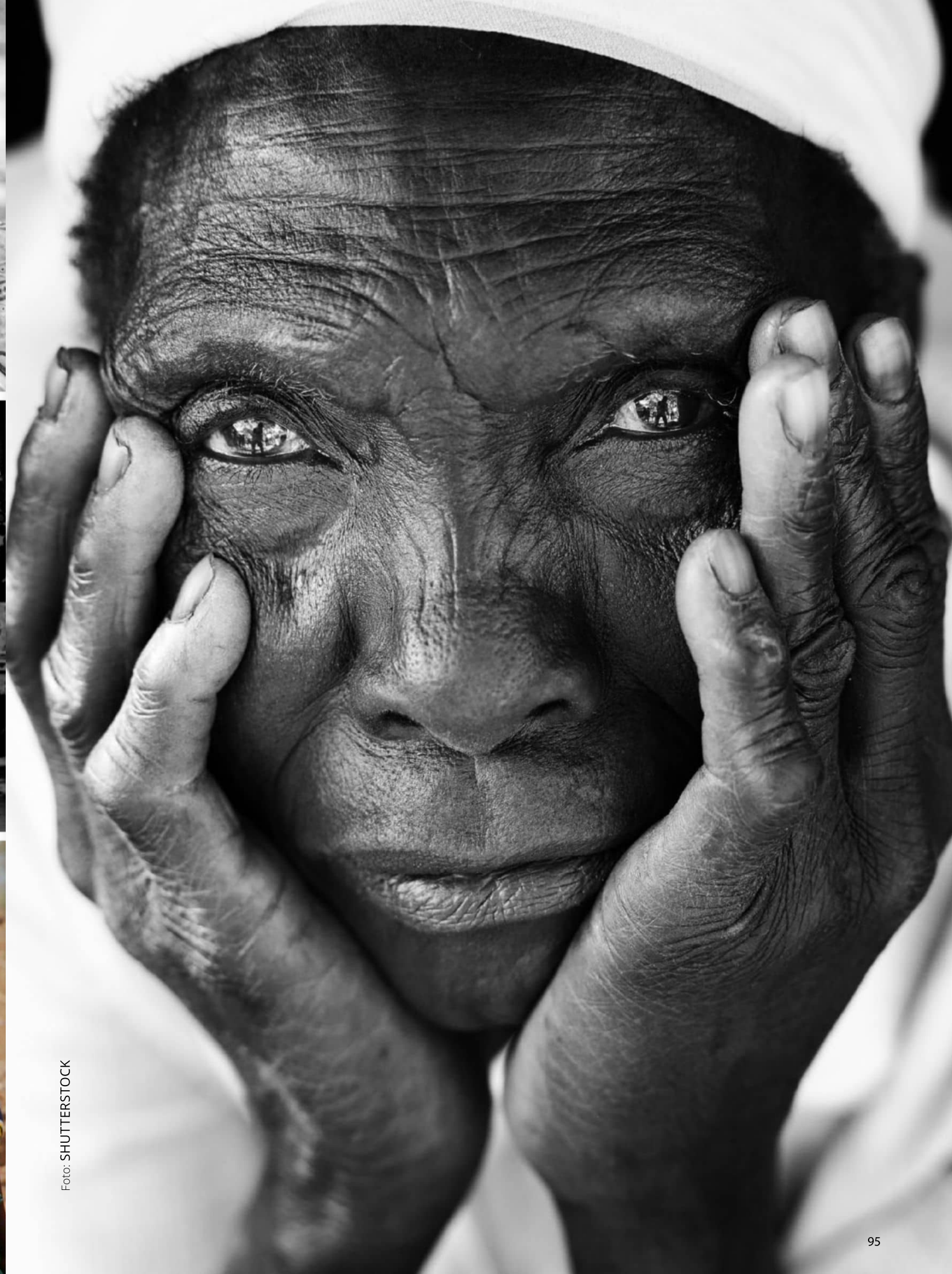

Foto: SHUTTERSTOCK

Má význam kupovať probiotiká?

Lactobacillus - baktéria mliečneho kvasenia (probiotiká)

Probiotiká, živé kultúry alebo lactobacily. Slová, s ktorými sa človek v posledných rokoch stretáva pomerne často. Zrejme každý z nás o nich počul aspoň v nejakej televíznej reklame, pričom niektorých ľudí vyjadrenia o pozitívnych účinkoch na zdravie presvedčili, aby si dané jogurty či nápoje začali pravidelne kupovať. Skúsili sme sa bližšie pozrieť na to, či sú probiotikám ich zdravotné benefity prisudzované oprávnené, alebo ide skôr o úspech marketingu.

Text: Ján Karašinský

V ľudskej tráviacej sústave žije obrovské množstvo mikroorganizmov, najmä baktérií, ktoré telu neškodí, ale naopak prospievajú. Človek má vo svojich črevách rádovo až 100 biliónov baktérií, ktoré majú priaznivé účinky na zdravie. Podieľajú sa na spracovaní živín a získavaní energie z potravy, podpore metabolizmu a imunity a tiež na zabráňovaní, respektíve spomaľovaní tvorby nežiaducich látok. Spomínané množstvo 100 biliónov baktérií je tvorené necelou tisícok rôznych druhov baktérií, pričom z 99 percent ide len o tridsať najbežnejších.

Keďže tieto baktérie, prirodzene žijúce v ľudskom tele, majú pre človeka pozitívne účinky, začalo sa uvažovať nad tým, či je možné túto črevnú mikroflóru ešte vylepšiť. Populárnou cestou sa stalo pridávanie živých kultúr do rôznych potravín (jogurty, kyslomliečne nápoje či klasické výživové doplnky vo forme kapsúl a tabliet). Výrobcovia v reklamách radi vyzdvihujú ich pozitívne účinky, a to napríklad tvrdeniami štý-

lu, že niečo „obsahuje 20 miliárd živých kultúr Lactobacillus casei a tiež vitamíny B6 a D, ktoré posilňujú imunitný systém“ alebo „volbou živých kultúr a vitamínov môžete pozitívne ovplyvniť zdravie vašich detí“. Takéto konštatovania vzbudzujú v ľuďoch záujem a podstatnú časť z nich presvedčia o tom, že má zmysel, aby probiotiká aspoň vyskúšali. Ich predaj je z globálneho hľadiska miliardovým biznisom, ktorý ťaží najmä z toho, ak sa zákazníci naučia konzumovať produkty na každodennej báze.

Ako však efekt probiotík obsiahnutých v rôznych nápojoch a doplnkoch hodnotia vedecké štúdie? Platí, že ide o spornú

otázku a celkový pohľad je skôr skeptický. Výskumníci totiž riešia problematiku toho, do akej miery sú kultúry obsiahnuté v probiotikách schopné ovplyvniť črevnú mikroflóru, či ide o krátkodobé alebo dlhodobé zlepšenie alebo či ich množstvo v jednotlivých produktoch je vôbec dostatočné na to, aby sa efekt prejavil. Miliardy baktérií v jednej dávke nejakého nápoja je síce obrovské číslo, no v porovnaní s odhadovaným počtom baktérií v ľudskom čreve je to tisíckrát menej. Každý jedinec pritom môže na probiotiká v konkrétnych produktoch reagovať rozdielne, nehovoriac o výrobkoch, ktoré obsahujú odlišné kmene baktérií. Uvádzané zdravotné benefity probiotík navyše nie sú

potvrdené výstupmi z dostatočne veľkej vzorky nezávislých vedeckých štúdií (ako je to napríklad pri vitamínoch či minerálnych látkach). Isté však je, že pre jedincov so zdravou črevnou mikroflórou má užívanie probiotík výrazne nižší význam ako pre tých, u ktorých nie je z rôznych dôvodov v rovnováhe.

Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA), čo je orgán Európskej únie, už v minulosti kvôli nedostatku potrebnej evidencie odmietol požiadavky výrobcov probiotík týkajúce sa vydania súhlasného stanoviska s udávanými zdravotnými benefitmi. Ani to ale firmy nezastavilo a propagovania priaznivých účinkov svojich výrobkov sa nevzdali, keďže práve na nich je založená ich marketingová stratégia. Radšej teda používajú opatrné, ale stále ešte dobre znejúce formulácie typu „môžu pomôcť posilniť imunitný systém“, respektíve k probiotikám zámerne pridávajú aj niektoré vitamíny, ktoré majú dokázateľne pozitívny vplyv na ľudské zdravie, a tak potom môžu priamejšie hovoriť o zdravotných benefitoch svojho produktu. Vo všeobecnosti sa však probiotiká považujú za bezpečné na konzumáciu, telu by nemali uškodiť, no tiež nie je vhodné od nich očakávať zázraky. Mnohí ľudia si zároveň neuvedomujú, že probiotiká môžu do svojho tela dostať aj prostredníctvom iných potravín. Laktobaktérie sa vyskytujú vo fermentovaných (kvaseňoch) výrobkoch, ako sú napríklad niektoré druhy syrov, bryndza, kefír, cmar, kyslá kapusta či nakladané uhorky.

Záver je teda asi taký, že problematika probiotík ešte stále nie je dostatočne preskúmaná, avšak dá sa konštatovať, že človek, ktorý sa stravuje zdravo a dodržiava základy správnej životosprávy, pri ich cieľenom užívaní zrejme nepocíti razantnú zmenu k lepšiemu. Ten, kto doteraz svoje zdravie zanedbával, tiež nemôže od probiotík očakávať zázraky a „instantné riešenie“ na všetky svoje problémy a v konečnom dôsledku by pre seba urobil viac, ak by sa radšej zbavil svojich neuduhov. Väčší význam môžu mať probiotiká pre ľudí trpiacich niektorými špecifickými zdravotnými problémami, respektíve v čase užívania antibiotík. 🐦

Foto: SHUTTERSTOCK

Vyskúšajte si „Zelené peklo“ na vlastnej koži

Text: GUSTÁV MEDZIHRADESKÝ

Foto: SHUTTERSTOCK

Nürburgring. Pre fanúšikov motoristického športu je to ikonické až posvätné miesto. Okruh na západe Nemecka si svoje jedinečné postavenie v ich srdciach získal najmä vďaka náročnosti a výnimočnosti trate, okolitým scenériám a legendárnymi udalosťami z histórie. Jeho neopakovateľnú atmosféru v poslednom rade dotvára aj to, že možnosť zajazdiť si na ňom je dopriata prakticky každému.

Pre skúsených pretekárov aj amatérskych nadšencov je možnosť vyskúšať si Nürburgring na vlastnej koži výzvou a pôžitkom zároveň. Na to, aby si človek mohol sadnúť za volant, pritom nie je potrebná žiadna špeciálna licencia či vozidlo. Na okruh sa totiž dá dostať aj na vlastnom aute, keďže trať sa otvára širokej verejnosti počas takzvaných „Touristenfahrten“. Viac uvedomeli jazdci, pre ktorých je prioritou vychutnanie si svojej magickej chvíle, či neobjavení pretekári sršiaci neraz prehnánym sebavedomím, tak zblízka spoznajú miesta ako Karussell, Bergwerk či Brünchen a viacero povestných slepých šikán. Celkovo sa môžu tešiť na viac ako stovku zákrut, ktoré podmaňujúci zážitok členitého terénu s neustálym striedaním stúpaní a klesaní len umocňujú.

Severná slučka

Ikonický okruh sa nachádza v spolkovej krajine Porýnie-Falcko, pričom je situovaný v kopcovitom regióne pohoria Eifel. Pre preteky zaradené do niektorého zo seriálov majstrovstiev sveta sa viac využíva pretekársky okruh GP-Strecke, na ktorom sa v nedávnej minulosti jazdili aj Veľké ceny Formuly 1. Svoj výnimočný status si však Nürburgring vybudoval predovšetkým vďaka svojej Nordschleife, čo v preklade znamená Severná slučka. Tá je dlhá 20,8 kilometra a stala sa ultimátnym testom schopností a koncentrácie pilotov. V päťdesiatych až sedemdesiatych rokoch minulého storočia, keď sa na ich bezpečnosť ešte nedbalo tak ako dnes, a borci do pretekov neraz vstupovali s tým, že môžu byť ich poslednými, sa podujatia F1 jazdili práve na Nordschleife. Kvôli svojim zradným miestam, ktorých nebezpečie sa

v zlom počasi ešte zvyšovalo, si vyslúžila prezývku „Zelené peklo“. Spojenie Nordschleife a Formuly 1 sa pretrhlo v roku 1976 po tom, ako mal hroziť nehodu s takmer smrteľnými následkami úradujúci šampión Niki Lauda, ktorý zostal po tvrdom náraze v sekcii Bergwerk pripútaný vo svojom horiacom monoposte a prežil len vďaka promptnému zásahu ostatných kolegov. Aj táto temná stránka slávnej trate pomohla vybudovať jej jedinečný status. Hovorí sa, že jej história sa spája s viac ako dvesto úmrtiami.

Chcete do „Bongard klubu“?

Nürburgring je lákadlom nielen pre motoristických nadšencov z blízkeho okolia, ale denne ho navštevujú stovky vyznávačov benzínu prakticky z celého sveta. „Najkrajší kúsok asfaltu medzi severným a južným pólom“ sa im za dob-

rého počasia otvára takmer každý deň. Výnimkou sú len obdobia, keď sa konajú preteky, prípadne keď je okruh uzavretý kvôli testom. Mnohé významné automobilky totiž „Zelené peklo“ využívajú na otestovanie svojich nových modelov, keďže na ňom majú možnosť vyskúšať si jazdné vlastnosti v rôznych situáciách a za všetkých možných podmienok.

Na Nürburgringu púšťajú počas „Touristenfahrten“ každé vozidlo pod 2,8 tony, ktoré môže ísť aj na normálne cesty. Teda nielen športové automobily, ale aj motocykle, autobusy, karavany či veterány. Práve tie si dnes získavajú najväčšiu pozornosť. Diváci sledujú výkony sa najčastejšie zhlukujú v sekcii Brünchen, keďže ponúka dobrý výhľad na pasáž dvoch pravotočivých a jednej ľavotočivej zákruty, kde často dochádza k nevedným situáciám a nehodám. Najmä v momentoch, keď sa na tomto technicky náročnom úseku stretnú naraz viaceré vozidlá. Kvôli tomu sa vyprofilovala určitá skupina divákov, ktorá toto miesto pravidelne navštevuje vybavená mobilmi či kamerami na stativoch, aby zachytila havárie a nebezpečné predbiehacie manévry a následne ich zverejnila na internete.

Verejnosť by mala na Nürburgringu dodržiavať pravidlá bežnej cestnej premávky vrátane určitých rýchlostných obmedzení či zákazu predbiehania sprava. Zakázané je tiež meranie času a hnanie sa za najlepšími výsledkami, no v skutočnosti sú „Touristenfahrten“ poriadnou divočinou. Na okruhu sa totiž naraz nachádzajú desiatky automobilov s rôznym výkonom a s inak disciplinovanými šoférmi, a tak zákonite dochádza aj k nebezpečným situáciám. Havarovať sa tam ale naozaj nevypláca. Tí, ktorých uznajú zodpovedných za nejaký incident, totiž nesú všetky následky s ním spojené. Musia uhradiť všetky náklady, ktoré sú potrebné na ich odstránenie. Ak by sa niekto pokúsil nehodu nenahlásiť, prípadne z jej miesta ujsť, vzťahujú sa naňho rovnaké zákony ako mimo trate. Okrem náhrady škôd však musia vodiči zaplatiť aj za odtiahnutie svojich vozidiel. Posmešne sa tak stávajú členmi takzvaného „Bongard klubu“, pomenovaného podľa spoločnosti, ktorá svojimi žltými odťahovacími mašinami zabezpečuje rýchle sprejzdnenie vozovky.

Koľko stojí vstup na trať?

Ešte prominentnejší je však v Nürburgringu klub s označením „8 minutes“,

ktorý neoficiálne združuje jazdcov s časom lepším ako osem minút. Samozrejme, ten by mal byť dosiahnutý mimo „Touristenfahrten“, ktoré majú slúžiť najmä na lepšie oboznámenie sa s okruhom. Len pre ilustráciu, absolútny rekord dosiahnutý na uzavretej trati vytvoril v júni 2018 Timo Bernhard časom 5:19,546 min na Le Mans prototype Porsche 919 Hybrid Evo. Skutoční fanatici, ktorí sa neustále snažia o skvalitnenie svojho osobného rekordu, sa učia všetky nuansy trate naspamäť a na milimeter presne vedia, kde a ako majú pribrzdiť, respektíve zrýchliť.

S výnimkou dní, keď sú naplánované iné podujatia, je trať vždy v určitých časoch sprístupnená verejnosti. V pracovné dni je to väčšinou medzi 17.30 až 19.30 hod, počas víkendov je toto okno výrazne širšie – od 08.00 do 19.00 hod. Vstup na trať je regulovaný mýtnou bránou, kde každé vozidlo musí zaplatiť vstupný poplatok 25 eur, respektíve 30 eur (piatok až nedeľa). Sezónna karta vyjde ozajstných nadšencov na 2200 eur. Mnohí sú týmto okruhom takí posadnutí, že mu podriadili celý svoj život a neváhali sa presťahovať do jeho blízkosti. Jazda na Nürburgringu je jednoducho návyková! 🍷

Trofej, ktorá opantala futbalovú Európu

Snívajú o nej nielen malí chlapci, ale aj tie najväčšie svetové hviezdy. Je totiž symbolom úspechu. Vo svojich predstavách ju zdvíhajú nad hlavu obkolesení radujúcimi sa spoluhráčmi. V pozadí počuť ohňostroj a tribúny plné divákov buracajú. Pohár pre víťaza Ligy majstrov je tou najznámejšou a najprestížnejšou trofejou futbalovej Európy.

Text: PATRIK ZBRÁNSKY

U nás ju poznáme pod prezývkou „Ušatá trofej“, kým v Anglicku jej hovoria „Big Ears“. Španieli si ju nazvali „La Orejona“, Francúzi zasa „La Coupe aux Grandes Oreilles“, čo v preklade znamená „pohár s veľkými ušami“. Všetky tieto pomenovania si relikvia vyslúžila kvôli svojim výrazným držiakom na oboch stranách. Jej oficiálny názov pritom znie v porovnaní so spomenutými spojeniami pomerne sucho – „Pohár pre európskeho klubového šampióna“.

Práca bernských klenotníkov

Trofej v jej súčasnej podobe bola svetu predstavená v roku 1967. Vyrobili ju vo Švajčiarsku na objednávku Európskej futbalovej únie (UEFA). Vznikla pritom ako náhrada za pôvodný pohár s mierne odlišným dizajnom, ktorý o jedenásť rokov skôr organizácii venovali francúzske noviny L'Équipe. Keďže ho však v roku 1967 získali natrvalo hráči Realu Madrid, bolo potrebné vyrobiť nový. Výkonný výbor UEFA preto vyčlenil 10-tisíc švajčiarskych frankov a prestížnou úlohou poveril bernskú klenotnícku rodinu Stadelmannovcov. „Dizajn trofeje sme spolu s otcom dávali dokopy ako puzzle. Hansovi Bangerterovi, generálnemu sekretárovi UEFA, sme ukázali viacero našich náčrtov, ako by podľa nás mohla vyzeráť. Jednotlivé nákresy sme potom porozkladali po podlahe jeho kancelárie a on ich komentoval štýlom: „Bulhari by tam chceli mať toto, Španielom sa zasa pozdáva tento prvok, ale Talianom už nie, Nemci preferujú zasa niečo takéto...“ Podľa týchto inštrukcií sme potom tvorili výsledný dizajn,“ citovala Jürga Stadelmanna oficiálna stránka uefa.com. Práce na relikvii zabrali dokopy 340 hodín, pričom Stadelmann musel svoju úlohu dokončiť do 28. marca 1967, keď odchádzal loďou na svadobnú cestu do Los Angeles.

Najväčšou výzvou sú rúčky

„Ušatá trofej“ je vyrobená zo striebra a pri výške 74 centimetrov váži 7,5 kilogramu. V porovnaní s pohármi pre svetových (37 cm) či európskych (60 cm) šampiónov teda patrí medzi mohutnejšie športové ocenenia. V roku 1967, keď bol jej súčasný dizajn pripravený, sa ešte súťaž nehrala pod názvom Liga majstrov, ale najlepšie kluby z jednotlivých

štátov starého kontinentu sa stretávali v Pohári majstrov európskych krajín.

Hoci autorom dizajnu trofeje je klenotnícka rodina Stadelmannovcov, už viac ako štyridsať rokov sa o veci s ňou spojené stará talianska spoločnosť GDE Bertoni. Firma z predmestia Milána patrí k svetovým lídrom vo výrobe športových pohárov a medailí. Z jej dielne pochádza aj zlatá trofej pre futbalových majstrov sveta či mnohé olympijské drahé kovy. Každoročne musí okrem iného vyrobiť aj mosadznú repliku pohára pre šampióna Ligy majstrov, ktorá zostáva tímom a tie ju následne používajú na promenádach pred fanúšikmi. „Najťažšia zo všetkého je výroba dvojice rúčok, ktoré sú pre ňu také charakteristické. Môže to trvať aj viac ako dva týždne, kým sú hotové,“ povedal skúsený šperkár Guerrino Giorgi pre NY Times.

Rovnaké, a predsa v niečom iné

Trofej, s ktorou sa po finálovom zápase najprestížnejšej futbalovej súťaže planéty radujú hviezdy súčasnosti, je už šiestou v poradí. Okrem pôvodného pohára od L'Équipe bolo postupne vyrobených ďalších päť s rovnakým dizajnom. V mi-

nulosti totiž platilo pravidlo, že klub si originál trofeje mohol natrvalo ponechať až po svojom piatom triumfe, prípadne ak vyhral trikrát po sebe. Na ďalší rok bola potom pre víťaza vyrobený nový pohár, až kým opäť niektoré mužstvo nena zbieralo potrebný počet vavrínov, aby si ho mohol ponechať. Toto pravidlo v roku 2008 zrušili a dnešnú trofej už nemôže získať do trvalého vlastníctva nikto.

Jednotlivé trofeje síce majú rovnaký dizajn, no nie sú úplne identické. Je na nich možné nájsť niekoľko odlišností, podľa ktorých sa dá určiť, o ktorý pohár presne ide. Týmto drobnosťami sú napríklad rozdielne typy písma v názve „Coupe des Clubs Champions Européens“. Aktuálne používaná relikvia má zároveň na svojej spodnej strane vygravírované logo Ligy majstrov.

Päťcou klubov, ktoré sa môžu pochváliť tým, že majú vo svojich vitrínach originály trofeje, sú Real Madrid (pôvodný pohár L'Équipe), Bayern Mníchov, Ajax Amsterdam, AC Miláno a FC Liverpool. Ten ju získal ako posledný v roku 2005 po pamätnom finále, keď otočil z 0:3 na 4:3. ✚

Foto: SHUTTERSTOCK

Lenka Kresáčová študovala Art v Kalifornii. Počas svojej umeleckej dráhy si preskákala rôzne etapy života. Dnes pod jej vedením funguje projekt Zážitkové maľovanie a veľmi rada tvorí hlavne abstrakty využívajúc najmä akrylové a olejové farby.

LENKA KRESÁČOVÁ | L'ART

Čo ťa priviedlo k umeniu?

Čo ma k tomu priviedlo? Sama neviem. Akosi som lásku k ceruzke cítila od detstva. Kreslila som všade a stále. Umenie som študovala aj dlhé roky v rámci ZUŠ-ky a neskôr, v čase môjho dospievania, som mala možnosť študovať Art aj v Spojených štátoch amerických, v Kalifornii. V tých časoch som zaznamenala prvé úspechy na lokálnych súťažiach v maľbe aj v kresbe. V tých rokoch som ale najradšej kreslila. Až postupne som sa ponorila do tajov akrylových a olejových farieb.

Študovala si „Art“ v Kalifornii. Aké bolo pre teba toto obdobie?

Toto obdobie bolo pre mňa ťažké, nakoľko som nemala úplne ideálne rodinné zázemie ako Exchange student v jednej rodine, kde som rok žila... celkom som sa tam vytrápila, ale s odstupom času hodnotím túto etapu môjho života ako prínos.

Všetko zlé je na niečo dobré, ako sa hovorí. V tom veku (16, pozn. red.) som prirodzene rebelovala, mala drsného frajera, flákala školu, blicovala, fajčila, pila pivo, ktoré mi vôbec nechutilo – a týmto pozdravujem vášho verného čitateľa, môjho ocina,

ktorý sa to práve dozvedel (smiech). Čiže odísť mimo Slovenska, dostať pár faciek od života, aby som opäť zistila, kde je sever, dnes hodnotím pozitívne. Zároveň hodnotím veľmi pozitívne aj možnosť sa v USA venovať naplno umeniu, v rámci štúdia na strednej škole. Tam je ten školský systém úplne odlišný. Ak ste v niečom dobrí, dajú vám priestor, aby ste boli lepší. A ja som to tam naplno využila.

Čo konkrétne zachytáva tvoja tvorba?

Moje diela sú maľované na zákazku. To znamená, že namaľujem čokoľvek, s čím zákazník príde. Samozrejme prichádzajú najmä kvôli tomu, že sa im páči moja tvorba, môj štýl, a aj keď to vyzerá tak, že každý obraz, čo vytvorím, je úplne iný, vždy majú spoločné črty a môj špecifický štýl maľby. Veľmi rada maľujem abstrakty a využívam kombinované techniky s 3D efektom. Milujem výzvy a tiež, keď mi zákazník dôveruje. Som orientovaná na moderné umenie, tzv „contemporary art“, čiže žiadne romantické krajinky alebo nejaké renesančné devy. I keď v manželovej pracovni visí môj obraz Štrbského plesa (úsmev).

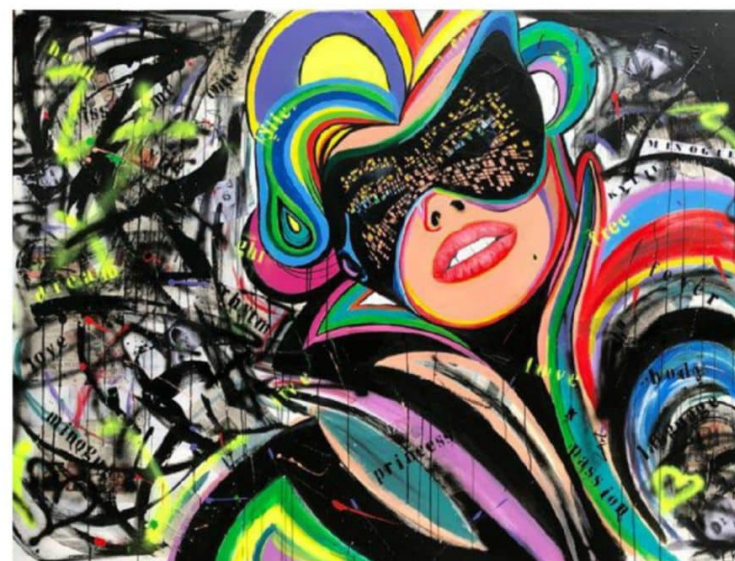
Aké techniky používaš?

Najradšej maľujem akrylovými farbami. Keďže som dosť akčný typ a celkovo robím veci rýchlo, potrebujem aby aj moje obrazy schli rýchlo. A v tom mi akryl naplňa moju potrebu. Ale aj olejové farby majú svoje pozitíva... dá sa k obrazu zakaždým vrátiť, pokračovať v tieňovaní a v prechodoch, nakoľko olejové farby schnú aj niekoľko dní. Taktiež mám veľmi rada rôzne hmoty, ktoré používam v kombinácii s akrylom a s ktorými viem dosiahnuť rôzne štruktúry a hmatateľné efekty. Vo všeobecnosti ale platí, obraz vždy „dýcha životom“, až keď ho vidíte naživo. Preto napríklad nerada posielam klientovi foto dokončeného diela.

Vždy chcem, aby to „ich“ prvé stretnutie bolo osobné. Fotka nikdy nedokáže zachytiť krásu a dušu hotového diela. Čo je veľká škoda.

Ktorý moment z procesu tvorby diela máš najradšej?

Každý moment procesu maľby milujem a každý je niečím výnimočný. Baví ma, keď sa snažím pochopiť a správne uchopiť predstavu klienta, vcítiť sa do jeho očakávaní, hľadať tú hĺbku, ktorú mám na obraz preniesť. Potom je proces samotnej maľby, kedy si viem „uletieť“, dať do obrazu svoje maximum a vtedy sa úplne realizujem. A tiež mám rada ten moment, keď si poviem, že obraz je naozaj dokončený. Pričom byť úplne spokojný so svojím dielom je asi nemožné, ale je potrebné vedieť, kedy už nastáva „únava obrazu“. Vtedy treba s maľovaním skončiť a obraz je pripravený na zafixovanie a odovzdanie.

Pod твоjim vedením funguje projekt Zážitkové maľovanie. O čo ide?

Tento projekt som mala dlho v hlave a postupne som ho rozvíjala. Avšak vzhľadom na to, že sa mi popri všetkých pracovných povinnostiach nedarilo venovať všetkému tak, ako som si priala, rozhodla som sa ukončiť svoje skoro 20-ročné pôsobenie za počítačom a začala som sa venovať umeniu naplno. Zážitkové maľovanie som prvýkrát zrealizovala pred tromi rokmi na nevinné naľhčanie mojej priateľky Eriky v Rovinke s mamičkami a ich deťmi. Tam to všetko začalo a tam sa moja myšlienka začala prebúdať a kreovať do úplnosti. Po ukončení pracovného pomeru som sa rozhodla to rozbehnúť tak naozajsky v časti Bratislavy, vo Vrakuni. Myslela som si, že ide o môj originálny projekt, ale medzitým som zistila, že PAINT and SIP platforma existuje už od nejakého roku v západných krajinách. Zážitkové maľovanie je pre mňa úžasný projekt, moje druhé dieťa, spojenie umenia, relaxu, radosť... Týmto projektom chcem pomôcť nachádzať pocity šťastia a sebarealizácie, nájsť v každom človeku skrytého umelca. A najmä som vždy nesmierne šťastná, ak dokážem vyčariť ľuďom úsmev na tvári. Je to malý únik z každodenných povinností a stresov, s vínom a so štetcom v ruke. Pre deti je to skvelá forma realizácie a rozvoja, ktorá je v dnešnom technickom svete tak potrebná. Pôsobím v reštaurácii Posedenie na rohu vo Vrakuni, avšak robím zážitkové maľovania aj na mieru, oslavy, teambuildingy... V súčasnosti je situácia veľmi obmedzená kvôli COVID 19, ale snažím sa poskytnúť ľuďom aspoň online zážitkové maľovanie z pohodlia domova.

Čo považuješ za svoje vrcholné dielo?

Maľovala som na zákazku dva dvojmetrové obrazy pre podnik v Trnave – Severná veža. Whitney Houston a Kylie Minoque. Boli to moje dva najväčšie obrazy a tiež veľká výzva vystihnúť tieto dve popové kráľovné a zároveň ich vložiť do mojich umeleckých predstáv. Na tie dva obrazy som vskutku hrdá. Ale robila som aj originálne logá pre firmy, napr. pre šikovných chlapcov z MMG FREEDOM BARBERS. Bol to druhý obraz, čo som im maľovala do prevádzok. Prvý bol Thomas Shelby (Netflix PEAKY BLINDERS, viď galéria obrazov). Logo firmy, alebo značka umelecky stvárnená na veľkom plátne je podľa mňa skutočne jedinečný kúsok. V súčasnosti ma čaká až trojmetrová výzva, na ktorú sa tiež veľmi teším. ♡

Taylor Kamphorst

Foto: DAVID MOSER, HM PHOTOGRAPHY

Taylor pochádza z Tennessee. Väčšinu času však trávi pri mori v Miami, kde ako fotomodelka nemá núdzu o prácu. Každé fotenie je pre ňu výzvou a naplno si ho užíva. Jej blond vlasy, dokonalé krivky a opálená pokožka rozpália každého muža.

Stomamed[®]

STOMATOLOGICKÉ CENTRUM

OTVORILI SME NOVÚ KLINIKU
Špičková starostlivosť na správnom mieste.

Dentálna hygiena, odstránenie zubného kameňa ultrazvukom, pieskovaním
Ošetrovanie zubných kazov a defektov skloviny vysokokvalitnými zahraničnými materiálmi
Bielenie zubov • termíny do 24 hod.
Kvalitne a rýchlo zhotovené stomatoprotetické práce, korunky, fixné mostíky
Implantáty, stomatochirurgické výkony
Čiastočné i celkové snímateľné náhrady
Ortodoncia, strojčeky pre deti a dospelých

Klinika • Laurinská 16 • 811 01 Bratislava • 02/2083 3888 • 0903 443 911 • klinika@stomamed.sk

www.stomamed.sk

Kde je miesto ZEME?

V mnohých filmoch či v upútavkách športových podujatí býva v úvode využitý záber priblíženia na dané miesto na Zemi. Po počiatocnom pohľade na celú planétu začne kamera „letieť“ smerom ku konkrétnej krajine, následne zaostruje na mesto, štvrť a samotnú budovu. Ale čo keby sme sa vybrali opačným smerom? Ako by vyzeral náš pohľad? Na aké ohromné štruktúry by sme pri neustálom zväčšovaní narazili?

Text: JÁN KARAŠINSKÝ

Foto: SHUTTERSTOCK, NASA

Najbližším okolím Zeme je slnečná sústava. Vzdialenosti medzi Zemou a jednotlivými planétami sú veľké, no na vesmírne pomery stále miniatúrne. Neptún, ktorý je až ôsmou planétou v poradí, je od Slnka vzdialený približne 4,5 miliardy kilometrov, čo je tridsaťkrát viac ako vzdialenosť Zeme od Slnka. Svetlu zo Slnka trvá 250 minút, kým dorazí k Neptúnu. Ešte za ním sa nachádzajú trpasličie planéty (vrátane Pluta) a ďalšie objekty oblasti známej ako Kuiperov pás.

Za akúsi hranicu slnečnej sústavy môžeme považovať heliopauzu. Tú už prekročili dve sondy Voyager 1 a Voyager 2, ktoré sú najvzdialenejšími objektami vytvorenými človekom. Do vesmíru boli vypustené v roku 1977 a teraz tak putujú medzihviezdny priestorom. Tento relatívne prázdny priestor od seba oddeľuje jednotlivé sústavy. Najbližšou hviezdou k Slnku je Proxima Centauri, vzdialená viac ako štyri svetelné roky.

Od hviezd ku galaxii

Milióny až miliardy hviezd ako Slnko a Proxima Centauri sú spoločne viazané do galaxie. Tak, ako planéty obiehať okolo hviezdy, tak hviezdne sústavy obiehať okolo jadra galaxie. Naša galaxia Mliečna cesta je špirálovou galaxiou s priečkou. Má štyri hlavné špirálové ramená a viacero malých ramien. Slnečná sústava je lokalizovaná v jednom z nich, ktoré sa nazýva rameno Oriona. Svoj názov dostalo podľa rovnomenného súhvezdia. Slnko sa nachádza na jeho vnútornom okraji a od centra galaxie je vzdialené 26 000 svetelných rokov. Priemer Mliečnej cesty je menej ako 200 000 svetelných rokov, pričom sa odhaduje, že sa v nej nachádza 100 až 400 miliárd hviezd.

Od galaxie k nadkope

Aj galaxie sa navzájom ovplyvňujú svojou ohromnou gravitáciou a zoskupujú do väčších štruktúr, ktorými sú skupiny a kopy galaxií. Mliečna cesta je čle-

nom Miestnej skupiny galaxií, ktorú tvorí viac ako štyridsať galaxií. Tá naša je spolu k nám najbližšou galaxiou Andromeda dominantným prvkom tohto zoskupenia, okolo ktorého sa sústreďujú ďalšie galaxie. Miestna skupina má odhadovaný priemer desať miliónov svetelných rokov a patria sem aj blízke trpasličie galaxie Veľké Magellanovo mračno a Malé Magellanovo mračno.

Miestna skupina spolu s ďalšou najmenej stovkou iných skupín a kôp galaxií vytvára štruktúru nazvanú Nadkopa galaxií v Panne. V pozorovateľnom vesmíre sa nachádza odhadom desať miliónov nadkôp galaxií. Ukazuje sa, že nie sú rozložené náhodne alebo do samostatne oddelených zhlukov, ale vytvárajú obrazce pripomínajúce vlákna, reťaze a steny. Tie sa ťahnu naprieč celým vesmírom a sú preto považované za jeho najväčšie známe štruktúry.

Počuli ste o Laniakee?
Dlhodobé pozorovania prebiehajúce už

od sedemdesiatych rokov minulého storočia naznačujú, že Nadkopa v Panne „padá“ smerom k záhadnej koncentrácii hmoty nazvanej Veľký atraktor. Na základe sledovania pohybu galaxií musí ísť o miesto s obrovskou gravitáciou, pričom sa predpokladá, že hovoríme o akomsi centrálnom bode štruktúry, ktorú vedci pomenovali Laniakea. Ide o veľkú nadkopu galaxií a podľa teórie astronómov z Havajskej univerzity je Nadkopa v Panne len jedným z jej výbežkov. Odhadovaný priemer Laniakey je viac ako päťsto miliónov svetelných rokov, čo je približne päťnásobok priemeru Nadkopy v Panne. Názov Laniakea pochádza z havajčiny a znamená „ohromné nebesá“.

Na tejto úrovni je veľmi náročné definovať, čo je ešte možné považovať za relatívne samostatnú štruktúru a stanoviť jej presné hranice, najmä pri pohľade z vnútra. Ako kritérium sa používa vzájomné gravitačné prepojenie jednotlivých častí danej štruktúry. 🌌

Veľké Magellanovo mračno

Nadkopa galaxií v súhvezdí Panna

Corrie Yee

FOTO: MIKE PRADO

PICTORIAL

Zvodná Corrie žije v Los Angeles, kde o prácu modelky nemá núdzu. Na brunetke sú neprehliadnuteľné jej dokonalo dlhé nohy. Veľmi často pózuje pre rôzne plavkové editoriály. Sme radi, že túto krásku máme aj v našom Playboyi.

INSTAGRAM: @THECORRIEYEE

MUDr. Merita Mazreku Spais

COOLSCULPTING vás zbaví tvrdohlavého, neželaného tuku aj bez LIPOSUKCIE

Princípom kryolipolýzy je deštrukcia buniek podkožného tuku chladom. Zacielené tukové bunky skryštalizujú a dochádza k tzv. apoptóze, čo znamená programovaná bunková smrť. V rámci rozvoja zápalového procesu telo prirodzene istý počet týchto buniek (približne 20-27 %) odstráni tak, že tuk z deštruovaných buniek sa vylúči z organizmu ako voda a oxid uhličitý.

ČO ZNAMENÁ KRYOLIPOLÝZA A AKO SA ODLIŠUJE OD LIPOSUKCIE?

Je to ošetrenie určené pre pacientov, ktorých trápia **konkrétne oblasti uloženého tuku**, ktorých sa nevedia zbaviť diétou a cvičením. Ide o metódu formovania a tvarovania postavy, **nie prostriedok na chudnutie**. Na rozdiel od liposukcie ide o telu vlastný neinvazívny, prirodzený a nezvratný proces, ktorý nevyžaduje žiadnu dobu hojenia.

Od **liposukcie** sa tiež odlišuje tým, že sa **nejedná o operačný zákrok**, pacient nie je pod anestéziou, nevyužívajú sa ihly, nehrozí riziko infekcie, nie je potreba nosiť žiadne bandáže, pacient nepotrebuje žiaden čas na rekonvalescenciu a môže sa bezprostredne po ošetrení vrátiť do bežného života.

Je však potrebné dodať, že existuje len jedna originálna, funkčná, bezpečná a patentovaná kryolipolýza, **potvrdená a schválená FDA** (Food and Drug Administration – americká organizácia zaoberajúca sa ochranou zdravia a bezpečnosti spotrebiteľa) a to je práve CoolSculpting.

VÝHODY KRYOLIPOLÝZY OPROTI INÝM NEINVAZÍVNÝM METÓDAM ODSTRÁNENIA TUKU:

Kryolipolýza je ako jediná založená na princípe apoptózy, čo je telu prirodzený mechanizmus programovanej smrti tukových buniek. Iné termálne metódy pomocou tepla spôsobujú naopak nekrózu, čo má za následok dramatickejší priebeh po ošetrení. Keďže chlad spôsobuje lokálne znecitlivenie tkanív, je kryolipolýza považovaná za komfortnejšiu. HIFU a rádiofrekvenčné metódy zas percentuálne nedosahujú efektivitu kryolipolýzy.

JE KRYOLIPOLÝZA BEZPEČNÁ?

Kryolipolýza vykonaná necertifikovaným prístrojom – napodobneninou, samozrejme, môže byť nebezpečná, spôsobiť omrzliny. Výhodou **originál prístroja CoolSculpting** je jeho funkcia CoolControl a FreezeDetect, ktoré neustále počas cyklu monitorujú tkanivá a pri podozrení, že niečo nie je v poriadku, sa prístroj sám vypne, aby sa predišlo poškodeniu tkaniva.

AKO PREBIEHA OŠETRENIE POMOCOU KRYOLIPOLÝZY COOLSCULPTING?

Po konzultácii a diagnostike sa prejde k zakresleniu oblastí ošetrovania. Následne sa s pacientom dohodne, ktoré oblasti sa v danom sedení ošetrí. Po aplikácii ochranných prostriedkov na kožu, na vopred zakreslenú oblasť nasadíme vákuový aplikátor a začneme **35- až 75 minútové ošetrenie 1-2 oblastí**.

Pacient môže pociťovať ťah, pocit chladu, mierny diskomfort. Tieto pocity zvyčajne ustúpia o niekoľko minút, keďže chlad pôsobí na kožu anesteticky. Po skončení cyklu nasleduje 2-minútová masáž a očistenie danej oblasti. Následne pacient odchádza alebo nasleduje ďalší cyklus (nasatie).

PRÍPRAVA A REKONVALESCENCIA PO KRYOLIPOLÝZE COOLSCULPTING:

Tento zákrok **nevyžaduje žiadnu rekonvalescenciu**, po jeho vykonaní sa pacient môže vrátiť do bežného života, taktiež nie je nutná žiadna špeciálna príprava.

JE POTREBNÉ NOSIŤ SŤAHOVACIU BIELIŽEŇ?

Nie, pacient si po vykonaní zákroku môže obliecť bežný odev, v ktorom prišiel.

AKÝ JE VÝSLEDOK A AKO DLHO JE EFEKT PO KRYOLIPOLÝZE COOLSCULPTING VIDIEŤ?

Prvé výsledky sú badateľné väčšinou po uplynutí prvých 30 dní od prvého zákroku, kedy sa pacient dostaví na kontrolu a podľa potreby už je možné vykonať druhé sedenie. Plný efekt ošetrovania sa rozvinie do 90 dní.

Výsledok kryolipolýzy je trvalý, proces apoptózy ako programovanej smrti buniek, na ktorom je

táto metóda založená, je nezvratný – počet tukových buniek sa viac nezvýši.

KEDY JE COOLSCULPTING KRYOLIPOLÝZA VHODNÁ?

Toto ošetrenie nemá obmedzenie z hľadiska ročného obdobia, keďže nespôsobuje fotosenzibilitu a rany, ktorých hojenie zhoršuje teplo.

V KTORÝCH OBLASTIACH JE MOŽNÉ POUŽIŤ SYSTÉM COOLSCULPTING?

» podbradok	» chrbát
» paže	» boky
» bra fat	» vnútorné stehná
» mužský hrudník	» vonkajšie stehná
» brucho	» banana rolls
(horné aj dolné)	

kiwi

K A D E R N Í C T V O

NOVO OTVORENÉ

pánske,
dámske
a detské
kaderníctvo

„Účes je neoddeliteľnou súčasťou Vašej osobnosti a prvý dojem býva väčšinou veľmi dôležitý. Preto sa náš profesionálne vyškolený personál stará o to, aby ste pôsobili vždy sviežo, mlado a upravené.“

Nechajte nás postarať sa o Vás v príjemnom prostredí nášho kaderníctva. Pomocou tých najkvalitnejších vlasových prípravkov docielime dokonalý vzhľad Vašich vlasov.“

Hairstylistka
XÉNIA GNAĽOVÁ

- Ocenenie Zlaté Nožnice 2018 (dámsky strih)
- 1. Miesto na súťaži Interbeauty (Farba, strih, styling)
- Školenia Paul Mitchell, Redken, Schwarzkopf
- Profesionálne predlžovanie vlasov
- Farbiace techniky Ombre, Sombre, Baleyage, Air Touch, Mikro melír

- Profesionálna starostlivosť o vaše vlasy značkou Schwarzkopf
- Jediný salón na Slovensku poskytujúci vlasovú starostlivosť značky Alcina
- Klubová karta so zľavami
- Špeciálna 20 % meninová zľava
- Rôzne druhy a techniky pánskych strihov podľa želania klienta
- Vyrovnávanie vlasov pomocou brazílskeho keratínu
- Vyživovacie kúry Smooth Perfect by Schwarzkopf
- Farbenie, odfarbovanie, melírovacie a zosvetľovacie techniky vlasov
- Nadpájanie vlasov: Eurolock, Micro Ring, Seamless1
- Spoločenské, príležitostné účesy
- Detský strih
- Možnosť nalíčenia po dohode na objednávku
- Parkovacie miesta pre zákazníkov kaderníctva
- Detský kútik pre vaše ratolesti
- Kávička, Prosecco pre dámy, Whiskey pre pánov

KONTAKT
Košícká 58, 821 08 Bratislava
www.kiwi-kadernictvo.sk
INSTA: @kiwi_kadernictvo
Tel: 0948 070 341

4/2020

5/2020

6/2020

Všetko o Playboyi sa dozviete na
www.playboy.sk

Posielajte nám svoje názory a pripomienky na adresu:
**Eurovea Gallery, Pribinova 10, 341 B
811 09 Bratislava**

e-mail: redakcia@playboy.sk

Budeme sa snažiť maximálne Vám vyhovieť,
veď PLAYBOY je tu pre čitateľov!

Zaslaním nevyžiadanej fotografie, kresby či príspevku na adresu redakcie (poštou alebo e-mailom) autor udeľuje súhlas na to, aby jeho dielo bolo zverejňované, používané, upravované a uchovávané redakciou podľa potrieb. Autor príspevku nesie plnú právnu zodpovednosť za obsah a pôvod svojho diela. Príspevky nie sú honorované. Nároky honorovania príspevkov podliehajú výlučne prípadnej zmluve s autorom. Príspevkové materiály podliehajú súhlasu redakcie. Súhlas je vydaný len tým príspevkom, ktoré neobsahujú reklamu, vulgarizmy, pornografiu či iné obdobne nevyhovujúce materiály a obsahujú meno a priezvisko autora a priložený funkčný kontakt na jeho osobu (adresa, mail, telefón). Redakcia si vyhradzuje právo príspevok odmietnuť. Na udelenie súhlasu neexistuje teda právny nárok a jeho prípadné vymáhanie je tak irelevantné. Nevyžiadané príspevky nevraciam.

SLOVAK EDITION

RIADITEĽSTVO VYDAVATEĽSTVA

Bc. Ján Kortiš, MBA

kortis@playboy.sk

CONTENT DIRECTOR

Bc. Monika Erdöfy

EDITOR IN CHIEF

Bc. Ján Kortiš, MBA

kortis@playboy.sk

ART DIRECTOR

Danica Šranková

MANAGING EDITOR

Mgr. Barbora Hrubanová

hrubanova@playboy.sk

EDITORS

**Monika Erdöfy, Marek Lomen, Richard Cedzo,
Viktor Schapper, Ján Karašinský, Peter Bielík**

REDAKČNÁ PRÍPRAVA ČASOPISU

DTPro Wide, s.r.o.

EXTERNÍ SPOLUPRACOVNÍCI

Mike Prado, Ana Dias, Mario Gotti, Jano Bocaccio Zemiar,
Mgr. Radoslav Kubiš, Miroslav Rigo, Jozef Benedik, Marcel Hudeček,
Martin Buček, Martin Miko, Anthony Randall, Mark Frazier,
Martin Šebesta, Minchenso Milan

KOREŠPONDENČNÁ ADRESA REDAKCIE PLAYBOY SLOVAKIA

Eurovea Gallery, Crystal Club, Pribinova 10, 811 09 Bratislava

INZERCIA

reklama@playboy.sk, tel.: +421 910 844 814

KOORDINÁTOR PR A REKLAMY

Mgr. Oľga Antošíková

antosikova@playboy.sk

PREDPLATNÉ

predplatne@playboy.sk

PLAYBOY CLUBBING MANAGER

events@playboy.sk, tel.: +421 949 663 883

NÁZORY A PRIPOMIENKY

redakcia@playboy.sk

VYDÁVA

P. K. CORPORATION s.r.o.

Svätoplukova 16791/28, Bratislava - Ružinov 821 08

IČO 47 870 869,

konateľ: Ján Kortiš, Mgr. Barbora Hrubanová

Playboy Enterprises, International

Hugh M. Hefner, Editor-in-Chief U. S. PLAYBOY: SCOTT FLANDERS, Chief Executive Officer;
DAVID ISRAEL, Chief Operating Officer; JIMMY JELLINEK, Editorial Director; MAC LEWIS,
Art Director; REBECCA BLACK, Photo Director; PLAYBOY international publishing:
MIKE VIOLANO, SVP/Content; Rights & Licensing; MARY NASTOS, Publishing Services Manager;
GABRIELA CIFUENTES, Digital Asset Manager; LACEY WON, Editorial Coordinator
Playboy, Playmate, Rabbit Head Design, Playmate of the Year, Femlin and Femlin Design are
marks owned by Playboy Enterprises International, Inc.

© 2009 P. K. Corporation, s. r. o., Košice, ISSN 1336-7277

PODPÍSANÉ ČLÁNKY VYJADRUJÚ NÁZORY AUTOROV A NEMUSIA BYŤ VŽDY TOTOŽNÉ SO
STANOVISKOM VYDAVATEĽSTVA A REDAKCIE. NEVÝŽIADANÉ RUKOPISY A OBRAZOVÝ MATERIÁL
NEVRACIAME. KOPÍROVANIE, ĎALŠIE PUBLIKOVANIE ALEBO ROZŠIROVANIE KTOREJKOL'VEK
ČASŤI ČASOPISU JE POVOLENÉ LEN S PÍSO MNÝM SÚHLASOM VYDAVATEĽA. OCHRANNÉ
ZNAČKY PLAYBOY, PLAYMATE, RABBIT HEAD DESIGN, PLAYMATE OF THE YEAR, FEMLIN
A FEMLIN DESIGN PATRIA PLAYBOY ENTERPRISES, INC. A ICH VYUŽÍVANIE JE MOŽNÉ IBA NA
ZÁKLADE LICENČNEJ ZMLUVY.

INZERCIA VYTVORENÁ Z PODKLADOV DODANÝCH KLIENTOM JE VÝHRADNÝM DUŠEVNÝM
VLASTNÍCTVOM P.K. CORPORATION, S. R. O., A KAŽDÉ ĎALŠIE POUŽITIE MIMO PLATFORMY
ČASOPISU PLAYBOY PODLIEHA OSOBITNÉMU PÍSO MNÉ PODLOŽENÉMU DOHOVORU.

PLAYBOY SLOVAK EDITION (EV 1990/08)

mesačník, 1. vydanie 2014, cena výtlačku 3,99 eura

júl 2020, ROČNÍK 23, ČÍSLO 07, VYDÁVA MESAČNE P. K. Corporation, s. r. o.

Mario Gotti Photography

„Robte, čo vás baví, život je dosť krátky.“